

-ร่าง-

ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ กธ. /๒๕๖

เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ

(ฉบับที่)

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๙ (๑) และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “หนี้สินด้อยสิทธิ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “สินทรัพย์สภาพคล่อง” และคำว่า “หนี้สินทั่วไป” ในข้อ ๒ แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

“หนี้สินด้อยสิทธิ” หมายความว่า หนี้สินที่กำหนดสิทธิของเจ้าหนี้ไว้ด้อยกว่าเจ้าหนี้สามัญทั่วไป โดยหนี้สินดังกล่าวต้องไม่มีประกัน ไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้มีการชำระหนี้ก่อนกำหนด และมีข้อกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจยกเลิกหรือเลื่อนการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นใด เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ โดยไม่ถือเป็นเหตุแห่งการผิดนัดชำระหนี้

(๑) ผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้

(๒) ผู้ประกอบธุรกิจผิดนัดชำระราคาหรือส่งมอบหลักทรัพย์ต่อสำนักหักบัญชีหรือต่อลูกค้าในกรณีเป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ หรือผิดนัดชำระหนี้ต่อสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือต่อลูกค้าในกรณีเป็นการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(๓) ผู้ประกอบธุรกิจผิดนัดชำระหนี้ตามตราสารทางการเงินที่ออกโดยผู้ประกอบธุรกิจ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (ก) ของ (๑) ในบทนิยามคำว่า “หนี้สินรวม” ของข้อ ๒ แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ก) หนี้สินด้อยสิทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกินกว่ามูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ประกอบธุรกิจ ดังนี้

๑. ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่รับรู้รายการหนี้สินด้อยสิทธิที่เกิดขึ้นใหม่ล่าสุด เว้นแต่เป็นกรณีตาม ๒.

๒. ส่วนของผู้ถือหุ้นล่าสุด ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๕/๒ บรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) หรือข้อ ๕/๓ (๑)”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ส่วนของผู้ถือหุ้น” ในข้อ ๒ แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนของผู้ถือหุ้น” หมายความว่า ผลรวมของรายการดังต่อไปนี้

(๑) รายการอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

(ก) ส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ปรากฏในรายงานฐานะทางการเงิน (แบบ บ.ล. ๒) ในกรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีหน้าที่จัดทำและยื่นรายงานฐานะทางการเงินตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยแบบรายงานของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(ข) ส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ปรากฏในงบการเงินล่าสุด ซึ่งมีวิธีการคำนวณตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี ในกรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีหน้าที่จัดทำและยื่นรายงานฐานะทางการเงินตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยแบบรายงานของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(ค) ส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ปรากฏในรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (แบบ บ.ล. ๔/๑) เฉพาะในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีส่วนของผู้ถือหุ้นตาม (๑) (ก) หรือ (ข) รวมกับทุนส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเนื่องจากการเพิ่มทุนหรือลดทุนตาม (๒) แล้วมีผลลัพธ์น้อยกว่าหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ได้นำมาคำนวณเป็นหนี้สินรวม

(๒) ทุนที่ออกและชำระแล้ว ซึ่งรวมส่วนเกินมูลค่าหุ้นและหักส่วนลดมูลค่าหุ้นแล้ว ทั้งนี้ เฉพาะ ส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงอันเนื่องมาจากการเพิ่มทุนหรือลดทุนที่ยังไม่ถูกนับรวมเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นในแบบ รายงานฐานะทางการเงินตาม (๑) (ก) งบการเงินล่าสุดตาม (๑) (ข) หรือแบบรายงานการคำนวณ เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตาม (๑) (ค)”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ ๕ แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อประโยชน์ตามความในข้อนี้

“วงเงินกู้ด้อยสิทธิทดแทน” หมายความว่า วงเงินกู้ด้อยสิทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าคงเหลือของ ส่วนของผู้ถือหุ้นที่หักด้วยหนี้สินด้อยสิทธิแล้ว

“วงเงินกู้ด้อยสิทธิ” หมายความว่า วงเงินกู้ที่กำหนดสิทธิของผู้ให้กู้ไว้ด้อยกว่าเจ้าหนี้สามัญทั่วไป โดยวงเงินกู้อย่างกล่าวต้องไม่มีประกันและไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้มีการชำระหนี้ก่อนกำหนด

คำว่า “กลุ่มนิติบุคคลเดียวกัน” และคำว่า “บริษัทย่อย” ให้มีความหมายเช่นเดียวกับ บทนิยามของคำดังกล่าวที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๕/๑ ข้อ ๕/๒ และข้อ ๕/๓ แห่งประกาศ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของ ผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

“ข้อ ๕/๑ ในกรณีที่ปรากฏเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการ ตามที่กำหนดในข้อ ๕/๒ หรือข้อ ๕/๓

- (๑) หนี้สินด้อยสิทธิมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น ๑.๕ เท่า
- (๒) หนี้สินด้อยสิทธิมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นระยะเวลาตั้งแต่ ๑๕ วันติดต่อกันขึ้นไป
- (๓) หนี้สินด้อยสิทธิมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นตั้งแต่ ๓ ครั้งขึ้นไปในรอบปีปฏิทินเดียวกัน

คำว่า “หนี้สินด้อยสิทธิ” ตามวรรคหนึ่งให้หมายความว่า หนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ได้คำนวณเป็น หนี้สินรวม

ข้อ ๕/๒ ในกรณีที่ปรากฏเหตุตามที่ระบุในข้อ ๕/๑ ให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการดังต่อไปนี้ เว้นแต่ผู้ประกอบธุรกิจได้นำหนี้สินด้อยสิทธิในส่วนที่เกินกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นไปรวมคำนวณในหนี้สินรวมแล้ว

(๑) จัดทำและยื่นแผนเพื่อดำเนินการให้ส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าหรือเท่ากับหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ได้คำนวณเป็นหนี้สินรวมต่อสำนักงานภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เกิดเหตุดังกล่าว เว้นแต่เหตุตามที่ระบุในข้อ ๕/๑ (๑) หรือ (๒) สิ้นสุดลงแล้วก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

(๒) ดำเนินการตามแผนที่ได้ยื่นต่อสำนักงานตาม (๑) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในแผนดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกิน ๙๐ วันนับแต่วันที่เกิดเหตุตามข้อ ๕/๑ และให้แจ้งสำนักงานเมื่อดำเนินการตามแผนแล้วเสร็จ

ในกรณีมีเหตุจำเป็นและสมควร ให้สำนักงานมีอำนาจผ่อนผันระยะเวลาการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยผู้ประกอบการต้องยื่นคำขอผ่อนผันพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบคำขอตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนต่อสำนักงานล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๐ วันก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ตามขั้นตอนและวิธีการที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

ข้อ ๕/๓ ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่สามารถดำรงเงินกองทุนตามประกาศนี้ และปรากฏเหตุตามที่ระบุในข้อ ๕/๑ ให้ผู้ประกอบการดำเนินการดังต่อไปนี้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๕/๒

(๑) จัดทำและยื่นแผนการแก้ไขปัญหาการดำรงเงินกองทุน และดำเนินการตามแผนดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุนของผู้ประกอบการและข้อกำหนดในกรณีที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้

(๒) ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตาม (๑) ให้นำหนี้สินด้อยสิทธิในส่วนที่เกินกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นไปรวมเป็นหนี้สินรวมในการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิโดยทันที”

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ประกอบการรายใดมีการคำนวณหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ต้องนับรวมไว้ใน การคำนวณหนี้สินรวมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบการ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้ประกอบการนั้นยังคงสามารถดำเนินการตามวิธีการคำนวณดังกล่าวได้ต่อไปจนครบระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับกับหนี้สินด้อยสิทธิที่ผู้ประกอบการรับรู้รายการภายหลังประกาศนี้ใช้บังคับ

คำว่า “หนี้สินด้อยสิทธิ” ในข้อนี้ให้หมายความว่า หนี้สินที่กำหนดสิทธิของเจ้าหนี้ไว้ด้อยกว่าเจ้าหนี้สามัญทั่วไป โดยหนี้สินดังกล่าวต้องไม่มีประกันและไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้มีการชำระหนี้ก่อนกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินกว่ามูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ประกอบธุรกิจ

ข้อ ๗ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่
ประกาศ ณ วันที่

เป็นต้นไป

(นายพิชิต อัคราทิตย์)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

-ร่าง-

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ สธ. /๒๕๖

เรื่อง การคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุน

ของผู้ประกอบธุรกิจและข้อกำหนดในกรณี

ที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้

(ฉบับที่)

อาศัยอำนาจตามข้อ ๖ แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
และข้อ ๑ (๓) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. ๕๙/๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และ
กำหนดเวลาในการยื่นรายงานของบริษัทหลักทรัพย์ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักงานออก
ประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “หนี้สินด้อยสิทธิ” ต่อจากบทนิยามคำว่า “กองทุนสำรอง
เลี้ยงชีพ” ในข้อ ๓ แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ที่ สธ. ๖๔/๒๕๖๓ เรื่อง การคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ และ
ข้อกำหนดในกรณีที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

“คำว่า “หนี้สินด้อยสิทธิ” ให้มีความหมายเช่นเดียวกับบทนิยามของคำดังกล่าวที่กำหนดไว้ใน
ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบ
ธุรกิจ”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ในวรรคหนึ่งของข้อ ๕ แห่งประกาศสำนักงาน
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สธ. ๖๔/๒๕๖๓ เรื่อง การคำนวณและการรายงาน
การคำนวณเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ และข้อกำหนดในกรณีที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้
ลงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

“(๒/๑) กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ได้คำนวณเป็นหนี้สินรวมเกินกว่าส่วนของ
ผู้ถือหุ้นในวันใด ให้ยื่นรายงานต่อสำนักงานดังนี้

(ก) รายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิภายในวันทำการถัดไปจนกว่าหนี้สินด้อยสิทธิดังกล่าวจะไม่เกินส่วนของผู้ถือหุ้น

(ข) รายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของวันแรกที่หนี้สินด้อยสิทธิดังกล่าวกลับมาไม่เกินส่วนของผู้ถือหุ้นภายในวันทำการถัดไป

ทั้งนี้ ในรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามวรรคหนึ่งต้องมีข้อมูลอย่างน้อยดังนี้

- (ก) หนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ได้คำนวณเป็นหนี้สินรวม
- (ข) ส่วนของผู้ถือหุ้น
- (ค) อัตราส่วนหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่ได้คำนวณเป็นหนี้สินรวม ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- (ง) อัตราส่วนระหว่างผลรวมของหนี้สินด้อยสิทธิและวงเงินกู้ด้อยสิทธิ ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ใช่บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจที่มีการยื่นรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อสำนักงานตามข้อ ๖ แล้ว”

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่
ประกาศ ณ วันที่

(นางพรอนงค์ บุชราตระกูล)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

แบบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

บริษัท จำกัด

ณ วันที่

ส่วนสรุป

หน่วย : บาท

ข้อมูลลักษณะการประกอบธุรกิจ	
1. ประเภทธุรกิจ	☐ หลักทรัพย์ / ☐ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า / ☐ ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ☐ ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล / ☐ นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล / ☐ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลอื่น ๆ
2.1 การเก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้าในธุรกิจหลักทรัพย์	(ก) เก็บทรัพย์สินลูกค้า / (ข) ไม่เก็บทรัพย์สินลูกค้า
2.2 การเก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้าในธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล	(ก) เก็บทรัพย์สินลูกค้า / (ข) เก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้าแต่ไม่สามารถเข้าถึงหรือโอนทรัพย์สินดังกล่าวออกไปได้ / (ค) ไม่เก็บทรัพย์สินลูกค้า
3. มีการลงทุนเพื่อบริษัท	(ก) มีการลงทุน / (ข) ไม่มีการลงทุน
4. มีการควบคุมรับผิดชอบต่อระบบชำระราคา	(ก) มีการะ / (ข) ไม่มีการะ
5. วิธีการคำนวณค่าความเสี่ยง	(ก) Fixed-haircut approach / (ข) Standardized approach

ข้อมูลสรุปการดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ	
6. เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (บาท)	
7. อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ต่อหนี้สินทั่วไปและทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน (%)	
8. เงินกองทุนที่ต้องดำรง (บาท)	
(- กรณีไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล :	
มูลค่าที่สูงที่สุดระหว่างข้อ 24 และข้อ 27	
- กรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่ใช่ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล :	
มูลค่าที่สูงที่สุดระหว่างข้อ 24 ข้อ 27 และข้อ 28	
- กรณีเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล :	
มูลค่าที่สูงที่สุดระหว่างข้อ 24 และผลรวมของข้อ 27 กับข้อ 28)	
9. มูลค่าหนี้สินโดยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม (บาท)	
10. สัญญาเช่าที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม (บาท)	
11. ส่วนของผู้ถือหุ้น (บาท)	
12. อัตราส่วนมูลค่าหนี้สินโดยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ข้อ 9 / ข้อ 11) (%)	
13. วงเงินกู้โดยสิทธิ (บาท)	
14. อัตราส่วนมูลค่าหนี้สินโดยสิทธิและวงเงินกู้โดยสิทธิ ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ข้อ (9+13) / ข้อ 11) (%)	

เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

ส่วนที่ 1

หน้า 1

หน่วย : บาท

1	เงินสดและเงินฝากธนาคาร	ก. ราคาขายคืน							1
2	ตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน	ณ ปัจจุบัน	ข. หลักประกัน	ค. ค่าความเสี่ยง					2
3	หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืน								
3.1	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงคຸ່ມหนี้				3.1	ก	ข้อ 3.1 + 3.2		
3.2	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่คຸ່ມหนี้				3.2	ข - ค		3	
4	เงินลงทุน (จากส่วนที่ 3)	ก. มูลค่าเงินลงทุน		ค. ค่าความเสี่ยง				ก - ค	4
4/1	สินทรัพย์ดิจิทัล (จากส่วนที่ 9)	ก. มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัล		ค. ค่าความเสี่ยง				ก - ค	4/1
5	ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่ง								
5.1	ลูกหนี้บัญชีเงินสด	ก. มูลหนี้		ค. ค่าความเสี่ยง					
5.1.1	ลูกหนี้ยังไม่พ้นกำหนดชำระ	1. cash account			5.1.1	n1 + n2 - ค			
		2. cash balance							
5.1.2	ลูกหนี้พ้นกำหนดชำระภายใน 30 วัน	ก. มูลหนี้	ข. หลักประกัน	ค. ค่าความเสี่ยง					
5.1.2.1	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงคຸ່ມหนี้				5.1.2.1	ก			
5.1.2.2	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่คຸ່ມหนี้				5.1.2.2	ข - ค			
5.1.3	ลูกหนี้พ้นกำหนดมากกว่า 30 วัน								
5.2	ลูกหนี้บัญชีการเงิน	ก. มูลหนี้	ข. หลักประกัน	ค. ค่าความเสี่ยง					
5.2.1	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงคຸ່ມหนี้	1.เงินกู้ยืม		1.หลักประกัน	5.2.1	n1 + n2	ข้อ 5.1.1 + 5.1.2.1 + 5.1.2.2		
		2.หลักทรัพย์ที่ไ้ยอม		2.หลักทรัพย์ที่ไ้ยอม			+ 5.2.1 + 5.2.2		
5.2.2	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่คຸ່ມหนี้	1.เงินกู้ยืม		1.หลักประกัน	5.2.2	ข - ค1 - ค2		5	
		2.หลักทรัพย์ที่ไ้ยอม		2.หลักทรัพย์ที่ไ้ยอม					
6	ลูกหนี้ธุรกิจอื่นและให้ยืมหลักทรัพย์								
6.1	ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์	ก. มูลหนี้	ข. หลักประกัน	ค. ค่าความเสี่ยง					
6.1.1	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงคຸ່ມหนี้			1.หลักประกัน	6.1.1	ก			
				2.หลักทรัพย์ที่ยืม					
6.1.2	หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่คຸ່ມหนี้			1.หลักประกัน	6.1.2	ข - ค1 - ค2			
				2.หลักทรัพย์ที่ยืม					
6.2	ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน	ก. หลักทรัพย์ที่ยืม	ข. หลักประกัน	ค. ค่าความเสี่ยง					
6.2.1	กรณีปกติ				6.2.1	ข	ข้อ 6.1.1 + 6.1.2 + 6.2.1 + 6.2.2		
6.2.2	กรณีวางหลักประกันไว้เกิน				6.2.2	120% ก + ค		6	
7	ลูกหนี้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ก. มูลหนี้		ค. ค่าความเสี่ยง				ก - ค	7
8	ลูกหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ (TCH)								
8.1	ลูกหนี้ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์				8.1		ข้อ 8.1 + 8.2		
8.2	ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน/เพื่อความมั่นคง				8.2			8	
9	ลูกหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า								
9.1	ลูกหนี้ที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า				9.1		ข้อ 9.1 + 9.2		
9.2	ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน/เพื่อความมั่นคง				9.2			9	
10	ลูกหนี้ระหว่างบริษัทหลักทรัพย์								10
		ก. มูลหนี้	ข. ส่วนที่นับเป็น	ค. ค่าความเสี่ยง					
			สินทรัพย์สภาพคล่อง						
11	ลูกหนี้อื่น						ข - ค	11	
12	สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย	ก. มูลค่าสินทรัพย์		ค. ส่วนที่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง			ค	12	

การปรับค่าความเสี่ยง

13 ความเสี่ยง : จากการกระจุกตัวของลูกหนี้มาจั้น	ก. มูลหนี้	ข. 15% เงินกองทุน/15 ล้านบาท		13
14 ความเสี่ยง : จากการมีธุรกรรมขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาจะซื้อคืน	ก. หลักทรัพย์	ข. ราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน		
14.1 กรณีปกติ				
14.2 กรณีหลักทรัพย์ที่ขาย > 150% ราคาซื้อคืน			14.2 ก - 150% 14.2 ข	14
15 ความเสี่ยง : จากการรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์	(จากข้อ 3 ข ของส่วนที่ 4)			15
16 ความเสี่ยง : จากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ	(จากข้อ 2 ของส่วนที่ 5)			16
17 ความเสี่ยง : จากส่วนขาดของบริษัทย่อย	(จากข้อ 4 ของส่วนที่ 6)			17
18 ความเสี่ยง : จากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน	(จากวิธีที่ 1 หรือวิธีที่ 2 ของส่วนที่ 8)			18
19 ความเสี่ยง : จากการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า				19
20 ความเสี่ยง : จากการจัดการลงทุน	ก. มูลค่าความเสี่ยง	ข. PII		20
21 สินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ	(ผลรวมตั้งแต่ข้อ 1 ถึง ข้อ 12) หักด้วย (ผลรวมตั้งแต่ข้อ 13 ถึง ข้อ 20)			21
22 หัก หนี้สินรวม	(จากข้อ 13 ของส่วนที่ 2)			22
23 เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ	(ข้อ 21 - ข้อ 22)			23
24 เงินกองทุนขั้นต่ำคงที่				24
25 หนี้สินทั่วไป	(จากข้อ 19 ของส่วนที่ 2)			25
26 ทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน				26
27 เงินกองทุนขั้นต่ำจากธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	(7% ของ ข้อ 25 + ข้อ 26)			27
28 เงินกองทุนขั้นต่ำจากสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า	(จากข้อ 9.2 ของส่วนที่ 9)			28
29 อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไป	(ข้อ 23 / ข้อ 25 + ข้อ 26) (%)			29
และทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน				

ขอรับรองว่ารายงานนี้ถูกต้องครบถ้วนตรงต่อความเป็นจริง

.....(ผู้มีอำนาจลงนาม)

()

ตำแหน่ง

วันที่

ผู้จัดทำ.....

หน่วยงาน..... โทร.

หนี้สินรวม

1. เงินกู้ยืม (ไม่รวมเงินกู้ยืมค้ำยสิทธิ์)

1.1 จากสถาบันการเงินในประเทศ

1.1.1 ธนาคารพาณิชย์

1.1.2 สถาบันการเงินอื่น

1.2 จากต่างประเทศ

2. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืน

3. เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง (บัญชีเงินสด)

4. เจ้าหนี้ธุรกิจยืมและให้ยืมหลักทรัพย์

4.1 เจ้าหนี้หลักทรัพย์ยืม

4.2 เจ้าหนี้ทรัพย์สินวางประกัน

5. บัญชีลูกค้า

5.1 ธุรกิจหลักทรัพย์

5.2 เจ้าหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

5.3 ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

6. เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ (TCH)

7. เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

8. เจ้าหนี้ระหว่างบริษัทหลักทรัพย์

9. หนี้กู้และตราสารหนี้อื่น (ไม่รวมหนี้กู้/ตราสารหนี้ค้ำยสิทธิ์)

10. หนี้สินอื่น

10.1 ดอกเบี้ยค้างจ่าย

10.2 ภาษีและค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

10.3 ผลต่างบัญชีระหว่างสำนักงานใหญ่และสาขา

10.4 เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือบริษัทในเครือ

10.5 อื่นๆ

11. ภาระผูกพัน

12. หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน

13. หนี้สินรวม¹

(ผลรวมของข้อ 1 ถึง ข้อ 11)

หนี้สินพิเศษ

14. เงินกู้ยืม / หนี้กู้ ส่วนที่ได้มีการวางหลักประกันไว้กับเจ้าหนี้แล้ว

15. หนี้สินพิเศษตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ด. ประกาศกำหนด

16. ภาระผูกพัน ส่วนที่ได้มีการวางหลักประกันไว้กับเจ้าหนี้แล้ว

17. หนี้สินพิเศษอื่น

18. รวมหนี้สินพิเศษ

(ผลรวมของข้อ 14 ถึง ข้อ 17)

หนี้สินทั่วไป

19. หนี้สินทั่วไป²

(ข้อ 13 + ข้อ 12 หักด้วย ข้อ 18)

หมายเหตุ ¹ หนี้สินรวมในข้อ 13 ไม่รวมหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินในข้อ 12 เนื่องจากหนี้สินดังกล่าวถูกนำไปรวมคำนวณเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนในลักษณะ

portfolio concept แล้ว

² หนี้สินทั่วไปตามข้อ 19 จะเท่ากับผลรวมของหนี้สินรวมตามข้อ 13 และหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินในข้อ 12 หักด้วยหนี้สินพิเศษตามข้อ 18

ทั้งนี้ จะต้องนำหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินมารวมด้วยเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องดำรง cushion สำหรับหนี้สินในส่วนนี้เพิ่มเติมด้วย

รายละเอียดเงินลงทุน
หมวดที่ 1 : สินทรัพย์สภาพคล่อง

ส่วนที่ 3

หน้า 1

หน่วย : บาท

1 ตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุน (equity and equity-linked instruments)

มูลค่าสินทรัพย์

1.1 หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ

1.1.1 หุ้นใน SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม I

1.1.2 หุ้นใน SET 100 แต่อยู่นอก SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม II

1.1.3 หุ้นนอก SET 100 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม III

1.1.4 **หุ้นใน LiVE Exchange**

1.1.5 หุ้นซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศนอกกลุ่ม I II และ III

1.1.6 หุ้นอื่น ๆ

	1.1

1.2 ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น โดยมีสินทรัพย์อ้างอิงเป็น

1.2.1 หุ้นใน SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม I

1.2.2 หุ้นนอก SET 50 และหุ้นต่างประเทศนอกกลุ่ม I ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

1.2.3 หุ้นอื่น ๆ

	1.2

1.3 อนุพันธ์ในตราสารทุน

1.3.1 ออปชันในตราสารทุน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์

1.3.1.1 stock options / derivative warrants on individual stock

1.3.1.2 basket options / basket warrants

1.3.1.3 index options / index warrants

1.3.2 สัญญาฟอเวิร์ดในตราสารทุน

1.3.3 สัญญาสวอปในตราสารทุน

1.3.4 อื่น ๆ

ก. มูลค่าบวก ข. มูลค่าลบ ค. มูลค่าสุทธิ

			1.4

รวม ตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุน

1

2 ตราสารหนี้และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย (debt and interest rate-linked instruments)

2.1 ตราสารหนี้ทั่วไป

2.1.1 หลักทรัพย์รัฐบาลไทย และที่รัฐบาลไทยค้ำประกัน

2.1.2 credit rating AAA / A-1 หรือเทียบเท่า

2.1.3 credit rating AA A / A-2 หรือเทียบเท่า

2.1.4 credit rating BBB / A-3 หรือเทียบเท่า

2.1.5 credit rating BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า

2.1.6 issue ที่มี risk premium ตามที่สำนักงานกำหนด

2.1.7 อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น

	2.1

2.2 ตราสารหนี้ที่มีการผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ย

2.2

2.3 หุ้นกู้แปลงสภาพ

	2.3
--	-----

2.4 อนุพันธ์ในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย

2.4.1 ออปชั่นในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย

2.4.1.1 bond options

2.4.1.2 bond basket options

2.4.1.3 bond index options

2.4.1.4 interest rate options

2.4.2 สัญญาฟอเวิร์ดในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย

2.4.3 สัญญาสวอปในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย

2.4.4 อื่น ๆ

ก. มูลค่าบวก ข. มูลค่าลบ ค. มูลค่าสุทธิ

--	--	--

--	--	--

--	--	--

	2.4
--	-----

รวม ตราสารหนี้และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย

	2
--	---

3. ทองคำ / อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศและทองคำ

3.1 ทองคำ

3.2 ออปชั่นในเงินตราต่างประเทศและทองคำ

3.3 สัญญาฟอเวิร์ดในเงินตราต่างประเทศและทองคำ

3.4 สัญญาสวอปในเงินตราต่างประเทศและทองคำ

3.5 อื่น ๆ

ก. มูลค่าบวก ข. มูลค่าลบ ค. มูลค่าสุทธิ

3.1

3.2

3.3

3.4

3.5

รวม ทองคำ/อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศและทองคำ

	3
--	---

4 อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

4.1 ออปชั่นในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

4.2 สัญญาฟอเวิร์ดในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

4.3 สัญญาสวอปในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

4.4 อื่น ๆ

ก. มูลค่าบวก ข. มูลค่าลบ ค. มูลค่าสุทธิ

4.1

4.2

4.3

4.4

รวม สินค้าโภคภัณฑ์ / อนุพันธ์ในสินค้าและตัวแปรอื่น

	4
--	---

5 หน่วยลงทุน / หน่วยทรัสต์

5.1 กองทุน / กองทรัสต์ P.O. ที่จดทะเบียนในตลาดหรือได้ถอนได้ทุกวันทำการ

5.1.1 กองทุนรวมตลาดเงิน

5.1.2 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ / กองทุนรวมอีทีเอฟที่อ้างอิงตราสารหนี้

5.1.3 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ / กองทุนรวมอีทีเอฟที่มีได้อ้างอิงกับตราสารหนี้

กองทุนรวมอื่นๆ และกองทุนทรัสต์

	5.1
--	-----

5.2 กองทุน P.O. ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดและไม่สามารถได้ถอนได้ทุกวันทำการ

5.2.1 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้

5.2.2 กองทุนรวมอื่นๆ

	5.2
--	-----

5.3 กองทุน / กองทรัสต์ P.P.

	5.3
--	-----

รวม หน่วยลงทุน / หน่วยทรัสต์

	5
--	---

รวม สินทรัพย์สภาพคล่อง (ให้นำไปใส่ไว้ในข้อ 4 ก ของส่วนที่ 1)

1 + 2 + 3 + 4 + 5

--	--

หมวดที่ 2 : ค่าความเสี่ยง

1. Position Risk

ค่าความเสี่ยง

1.1 ตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุน

1.1.1 ตราสารตามข้อ 1 ของหมวดที่ 1 ยกเว้น ข้อ 1.1.6 และ 1.2.3

(รายละเอียดการคำนวณดูตามตารางแสดง position risk สำหรับ equity และ equity-linked instruments)*

1.1.2 ตราสารตาม ข้อ 1.1.6 และ 1.2.3 ของหมวดที่ 1 (ตราสารที่มีอัตราความเสี่ยง 100%)

1.2 ตราสารหนี้และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย

1.2.1 ตราสารตามข้อ 2.1 2.3 และ 2.4 ของหมวดที่ 1

(รายละเอียดการคำนวณดูตามตารางแสดง position risk สำหรับ debt และ interest rate-linked instruments)*

1.2.2 ตราสารตามข้อ 2.2 ของหมวดที่ 1 (ตราสารหนี้ที่มีการผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ย)

1.3 อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศและทองคำ

1.4 อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

1.5 หน่วยลงทุน / หน่วยทรัสต์

Total Position Risk

1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5

*ไม่ต้องนำเสนอสำนักงานแต่ให้เก็บไว้เป็นหลักฐานให้สามารถตรวจสอบได้

2. Counterparty Risk on Derivatives

คู่สัญญา	(ก) counterparty exposure รวม ⁽¹⁾	(ข) nettable amount ⁽²⁾	(ค) acceptable collateral ⁽³⁾	(ง) net counterparty exp.	(จ) ค่าความเสี่ยง (ง) * %h/c
2.1 หลักทรัพย์รัฐบาลไทย และที่รัฐบาลไทยค้ำประกัน (h/c = 0%)	(ก)-(ข)-(ค)				
-					
2.2 credit rating AAA / A-1 หรือเทียบเท่า (รัฐบาล h/c = 0% , เอกชน h/c = 0.5%)					
-					
2.3 credit rating AA A / A-2 หรือเทียบเท่า (รัฐบาล h/c ตามอายุคงเหลือ, เอกชน h/c = 2.5%)					
-					
2.4 credit rating BBB / A-3 หรือเทียบเท่า (รัฐบาล h/c ตามอายุคงเหลือ, เอกชน h/c = 8%)					
-					
2.5 credit rating BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า (รัฐบาล h/c = 8% , เอกชน h/c = 12%)					
-					
2.6 issue ที่มี risk premium ตามที่สำนักงานกำหนด (h/c = 15%)					
-					
2.7 อื่นๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น (รัฐบาล h/c = 12% , เอกชน h/c = 45%, default h/c = 100%)					
-					
Total Counterparty Risk	2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 + 2.6 + 2.7				2

หมายเหตุ

⁽¹⁾ counterparty exposure รวม เท่ากับ ผลรวมของ counterparty exposure ที่คำนวณได้ของทุกสัญญา ตามตารางที่ 9 : Counterparty exposure สำหรับการคำนวณ Counterparty risk⁽²⁾ nettable amount หมายถึง จำนวนที่น้อยกว่าระหว่างผลรวมของ positive replacement cost กับ absolute value ของผลรวมของ negative replacement cost ของทุกสัญญา⁽³⁾ acceptable collateral หมายถึง หลักประกันตามที่สำนักงานกำหนดหลังหักค่าความเสี่ยง

3. Large Exposure Risk

3.1 วิธีที่ 1

(ก)	(ข)	(ค)	(ง)	(จ)	(ฉ)	(ช)
รายชื่อหลักทรัพย์	long	short	net	ฐานในการ	(ง) / (จ)	ค่าความเสี่ยง
				คำนวณ ⁽¹⁾	(%)	
หุ้น A						
warrant A						
derivative warrant A						
หุ้นกู้ B						
หุ้นกู้แปลงสภาพ C						
Large Exposure Risk ตามวิธีที่ 1						3.1

หมายเหตุ ⁽¹⁾ ฐานในการคำนวณ หมายถึง มูลค่าหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว หรือ issue amount แล้วแต่กรณี

3.2 วิธีที่ 2 (เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของบริษัท ⁽¹⁾ =(ก).....)

(ข)	(ค)	(ง)	(จ)	(ฉ)	(ช)
รายชื่อบุคคล	issuer	counterparty	exposure	(จ) / (ก)	ค่าความเสี่ยง
	exposures ⁽²⁾	exposures ⁽³⁾	รวม ⁽⁴⁾	(%)	
	(ค) + (ง)				
Large Exposure Risk ตามวิธีที่ 2					
Total Large Exposure Risk (ผลรวมของจำนวนที่สูงกว่าระหว่างวิธีที่ 1 และ วิธีที่ 2 สำหรับ large exposure risk ที่มีต่อบุคคลเดียวกัน)					
Net Large Exposure Risk (3 n หักด้วย excess large exposure risk) ⁽⁵⁾					
รวม ค่าความเสี่ยง (Position risk + Counterparty risk + Large exposure risk) (ให้นำไปใส่ไว้ในข้อ 4 ข ของส่วนที่ 1)					

หมายเหตุ ⁽¹⁾ เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของบริษัท ณ วันทำการก่อนวันที่จัดทำรายงาน 1 วัน (T-1) ก่อนหักค่าความเสี่ยง large exposure risk ของวันดังกล่าว

⁽²⁾ หมายถึง exposure จากการมีสถานะเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารที่ออกโดยบุคคลตาม (ข) รวมถึงสถานะเทียบเท่าหลักทรัพย์ หรือตราสารจากการมีสถานะอนุพันธ์ทางการเงินที่อ้างอิงอยู่กับหลักทรัพย์หรือตราสารที่ออกโดยบุคคลตาม (ข) ทั้งนี้ สามารถหักลบได้ระหว่าง long และ short position

⁽³⁾ ยกมาจากการคำนวณ counterparty exposure ตามข้อ 2 (ง) : net counterparty exposure

⁽⁴⁾ exposure รวมไม่สามารถหักลบระหว่าง issuer exposures และ counterparty exposures

⁽⁵⁾ หมายถึง large exposure risk ที่ทำให้ค่าความเสี่ยงรวมของหลักทรัพย์หรืออนุพันธ์ประเภทอปชันเฉพาะด้าน long position ไม่เกิน

มูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องของหลักทรัพย์หรืออนุพันธ์ดังกล่าว

หน่วย : บาท

ชื่อหลักทรัพย์

ก. มูลค่าที่ใช้เป็นฐาน ข. ค่าความเสี่ยง
ในการคำนวณ จากการรับประกัน
การจัดจำหน่าย

1. ตราสารหนี้/ตราสารหนี้ที่มีลักษณะคล้ายทุน

1.1 หลักทรัพย์รัฐบาลหรือองค์การของรัฐ/ตราสารหนี้

ที่มีสถาบันการเงินรับรอง คำประกัน อาจมี/มีประกันเต็ม

1.2 ตราสารหนี้ที่ไม่มีสถาบันการเงินรับรอง คำประกัน อาจมี/มีประกันไม่เต็ม

2. ตราสารทุน/หลักทรัพย์อื่น

2.1 หลักทรัพย์ที่ไม่มีราคาตลาด

2.2 หลักทรัพย์ที่มีราคาตลาด

2.2.1 มูลค่าตามราคาเสนอขาย <= มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง

	มูลค่าตาม ราคาเสนอขาย	มูลค่าตาม ราคาตลาด	ค่าความเสี่ยง ของหลักทรัพย์									
_____	<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table> } 0		
_____	<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td></tr><tr><td></td></tr></table>		

2.2.2 มูลค่าตามราคาเสนอขาย > มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง

					(มูลค่าตามราคาเสนอขาย - มูลค่าตามราคาตลาด หลังหักค่าความเสี่ยง)

3. รวม

3 ข

หมายเหตุ ให้บริษัทวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักทรัพย์ด้วยว่าเป็นรายการที่เกิดขึ้นตามกรณีที่ 1 2 หรือ 3 ในคำอธิบาย

1. ฐานะเงินตราต่างประเทศแยกรายสกุลและทองคำ

1.1 ฐานะเงินตราต่างประเทศที่ไม่นำมาคำนวณค่าความเสี่ยง แยกรายสกุล

สกุลเงิน (US\$)

ก. สิ้นทรัพย์ / long

(US\$) (spot rate)

ก. ข. ก. x ข.

1.			
2.			
รวม			

1.2 ฐานะเงินตราต่างประเทศที่นำมาคำนวณค่าความเสี่ยง แยกรายสกุล และทองคำ

สกุลเงิน (US\$)

ก. สิ้นทรัพย์ / long

(US\$) (spot rate)

ข. หนี้สิน / short

(US\$) (spot rate)

ก. ข. ก. x ข.

1.			
2.			
3.			
รวม			

1.			
2.			
3.			
รวม			

สกุลเงิน (YEN)

ก. สิ้นทรัพย์ / long

(YEN) (spot rate)

ข. หนี้สิน / short

(YEN) (spot rate)

ก. ข. ก. x ข.

1.			
2.			
3.			
รวม			

1.			
2.			
3.			
รวม			

ทองคำ

ก. สิ้นทรัพย์ / long

หน่วยทองคำ (spot rate)

ข. หนี้สิน / short

หน่วยทองคำ (spot rate)

ก. ข. ก. x ข.

1.			
รวม			

1.			
รวม			

2. สรุปฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ เพื่อการคำนวณค่าความเสี่ยง

(1)

(2)

(3) = (1) - (2)

สกุลเงิน/ทองคำ	สิ้นทรัพย์ / long	หนี้สิน / short	ยอดสุทธิ (บาท)
1. US\$			
2. YEN			
3. ทองคำ			

สกุลเงินหลัก

ส่วนที่ 5

	บาท	
ก. ยอดรวมสุทธิที่เป็นสินทรัพย์		2ก. ผลรวมของยอดสุทธิของสกุลที่เป็น บาท
ข. ยอดรวมสุทธิที่เป็นหนี้สิน		2ข. ผลรวมของยอดสุทธิของสกุลที่เป็น ลบ (ใช้ค่าที่ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย บาท/ลบ)
ค. ค่าความเสี่ยง		2ค. 4% ของค่าที่มากกว่าระหว่าง 2ก. และ 2ข. (ใช้ค่าที่ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย บาท/ลบ)

สกุลเงินอื่น ๆ

	บาท	
ง. ยอดรวมสุทธิที่เป็นสินทรัพย์		2ง. ผลรวมของยอดสุทธิของสกุลที่เป็น บาท
จ. ยอดรวมสุทธิที่เป็นหนี้สิน		2จ. ผลรวมของยอดสุทธิของสกุลที่เป็น ลบ (ใช้ค่าที่ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย บาท/ลบ)
ฉ. ค่าความเสี่ยง		2ฉ. 8% ของค่าที่มากกว่าระหว่าง 2ง. และ 2จ. (ใช้ค่าที่ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย บาท/ลบ)

ทองคำ

	บาท	
ซ. ยอดรวมสุทธิทองคำ		2ซ. ผลรวมของยอดสุทธิทองคำที่เป็นยอดบวกหรือลบ (ใช้ค่าที่ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย บาท/ลบ)
ฅ. ค่าความเสี่ยง		2ฅ. 10% ของค่า 2ซ. (ใช้ค่าที่ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย บาท/ลบ)
รวมค่าความเสี่ยง	$2ค + 2ฉ + 2ซ$	2

1. เงินลงทุน

	บริษัท	รายการ	(ก) มูลค่าสินทรัพย์
1.1	บริษัท ก.....	...หุ้นสามัญ..... ...หุ้นกู้.....	
1.2			
	รวมข้อ 1		

2. สินทรัพย์สภาพคล่องที่ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานธุรกิจของบริษัทย่อย

	บริษัท	รายการ	(ก) มูลค่าสินทรัพย์	(ข) มูลค่าหลักประกัน หลังหักค่าความเสี่ยง	(ค) (ก) หรือ (ข) ที่ต่ำกว่า
2.1	บริษัท ก.....	P/N.....			
2.2					
	รวมข้อ 2				

3. เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย

	บริษัท	รายการ	(ก) มูลหนี้	(ข) มูลค่าหลักประกัน หลังหักค่าความเสี่ยง	(ค) (ก) หรือ (ข) ที่ต่ำกว่า
3.1	บริษัท ก.....				
3.2					
	รวมข้อ 3				
	รวม ข้อ 1 ถึง 3 (ยกเว้นข้อ 12 ของส่วนที่ 1)		(ก)		(ค)

4. ค่าความเสี่ยงจากส่วนขาดของบริษัทย่อย

	บริษัท	ส่วนขาดของบริษัทย่อย
4.1	บริษัท ก.....	
4.2		
	รวมข้อ 4 (ยกเว้นข้อ 17 ของส่วนที่ 1)	

1. สินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ

(จากข้อ 21 ของ ส่วนที่ 1)

1

2. หนี้สินระยะสั้น

2

2.1 เงินเบิกเกินบัญชี

2.1

2.2 เงินกู้ยืมประเภททวงถาม

2.2

2.3 เงินกู้ยืมที่จะครบกำหนดชำระภายใน 1 เดือน

2.3.1

2.3.2

2.3.3

2.4 หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืนที่จะครบกำหนดสัญญาภายใน 1 เดือน

2.4

2.5 เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง (บัญชีเงินสด)

(จากข้อ 3 ของ ส่วนที่ 2)

2.5

2.6 เจ้าหนี้ธุรกิจยืมและให้ยืมหลักทรัพย์

(จากข้อ 4 ของ ส่วนที่ 2)

2.6

2.7 บัญชีลูกค้า

(จากข้อ 5 ของ ส่วนที่ 2)

2.7

2.8 เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ (TCH)

(จากข้อ 6 ของ ส่วนที่ 2)

2.8

2.9 เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(จากข้อ 7 ของ ส่วนที่ 2)

2.9

2.10 หนี้สินระยะสั้นอื่น ๆ (ที่จะครบกำหนดชำระภายใน 1 เดือน)

2.10

3. สินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิหักด้วยหนี้สินระยะสั้น

(ข้อ 1 หักด้วย ข้อ 2)

3

4. วงเงินกู้ยืมคงเหลือ

4

4.1

4.1

4.2

4.2

4.3

4.3

แบบฟอร์ม ณ วันที่ XX ธ.ค. 66

9.1 สินทรัพย์ดิจิทัลของบริษัท

	ก. มูลค่า	ข. ค่าความเสี่ยง	ค. มูลค่าสุทธิ
9.1.1 สินทรัพย์ดิจิทัล กลุ่มที่ 1			
9.1.2 สินทรัพย์ดิจิทัล กลุ่มที่ 2			
9.1.3 สินทรัพย์ดิจิทัล กลุ่มที่ 3			
9.1.4 สินทรัพย์ดิจิทัล กลุ่มที่ 4			
9.1.5 อื่น ๆ			
รวม			9.1

9.2 เงินกองทุนชั้นต่ำจากสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า

เงินกองทุนชั้นต่ำ

	ก. มูลค่า	ข. กรมธรรม์	ค. มูลค่าสุทธิ
9.2.1 มูลค่าทรัพย์สินลูกค้าที่ถูกจัดเก็บอยู่ใน hot wallet			
9.2.2 มูลค่าทรัพย์สินลูกค้าที่ถูกจัดเก็บอยู่ใน cold wallet			
9.2.3 มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลที่ฝากไว้ใน 3rd party custodian cold wallet			
			9.2

หมายเหตุ : มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน hot wallet หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บไว้ในระบบที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับเครือข่ายเมื่อทำธุรกรรมเท่านั้น

ที่ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นเอง รวมถึงที่ให้บริการของผู้ให้บริการอื่น

มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน cold wallet หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บไว้ในระบบที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายเมื่อทำธุรกรรมเท่านั้น

ที่ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นเอง รวมถึงที่ให้บริการของผู้ให้บริการอื่น แต่ไม่รวมถึงกรณีที่ให้บริการฝากสินทรัพย์ดิจิทัลกับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งในรายงานในข้อ 9.2.3

มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน 3rd party custodian cold wallet หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บไว้ในระบบที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายเมื่อทำธุรกรรม

เท่านั้น (cold wallet) ที่ฝากไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ

ตารางแสดง Position Risk สำหรับ Equity และ Equity-Linked Instruments
สำหรับบริษัทที่คำนวณ Position Risk ตามแบบที่ 2 วิธี Standardised Approach*

หน่วย : บาท

(ก)	(ข)	(ค)			(ง)	(จ)				(ฉ)	(ช)	(ซ)	(ฌ)	(ญ)	
ลำดับที่	ตราสารทุน/อนุพันธ์	มูลค่าการลงทุน			ความผันผวน ของราคา (s)	กำไร/ขาดทุน (เพื่อคำนวณ general market risk)				ราคา สินทรัพย์ อ้างอิง	delta	สถานะเทียบเท่า	% specific risk	specific risk haircuts	
		long	short	net		Δprice = +8%		Δprice = -8%							
						Δσ = +25%	Δσ = -25%	Δσ = +25%	Δσ = -25%						
1	(หุ้น A)														
2	(หุ้น B)														
3	(หุ้น C)														
4	(หุ้น D)														
	(Warrant D)														
	(Derivative warrant D)														
	รวม														
5	(หุ้น E)														
	Forwards on หุ้น E														
	รวม														
6															
															
															
	รวม														
รวม										รวม					

หมายเหตุ : * รายงานฉบับนี้ใช้ประกอบแบบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิในส่วนที่ 3 หมวดที่ 2 : ค่าความเสี่ยง ข้อ 1.1.1
บริษัทไม่ต้องยื่นรายงานฉบับนี้ต่อสำนักงาน แต่ต้องเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้สำนักงานตรวจสอบได้

ตารางแสดง Position Risk สำหรับ Debt และ Interest Rate-Linked Instruments

สำหรับบริษัทที่คำนวณ Position Risk ตามแบบที่ 2 วิธี Standardised Approach*

หน่วย : บาท

(น)	(ข)	(ค)		(ง)	(จ)	(ฉ)			(ช)	(ซ)	(ณ)	(ญ)
ลำดับที่	ตราสารหนี้/ สถานะเทียบเท่าตราสารหนี้	อายุคงเหลือ		อัตรา ดอกเบี้ย (%)	credit rating	สถานะ/สถานะเทียบเท่า			% general market risk	general market risk haircuts	% specific risk	specific risk haircuts
		ปี	เดือน			long	short	net				
1.	โซนที่ 1 (อายุคงเหลือ 0-12 เดือน 0-3 เดือน - high coupon (หุ้นกู้ A) (long position ในหุ้นกู้ A จาก FRA)											
	รวม								0.10			
2.	- low coupon (หุ้นกู้ B)											
	รวม								0.10			
3.	- high coupon (หุ้นกู้ C)											
	รวม								0.15			
	- low coupon											
	รวม								0.15			

หมายเหตุ : * รายงานฉบับนี้ใช้ประกอบแบบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิในส่วนที่ 3 หมวดที่ 2 : ค่าความเสี่ยง ข้อ 1.2.1

บริษัทไม่ด้อยยื่นรายงานฉบับนี้ต่อสำนักงาน แต่ต้องเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้สำนักงานตรวจสอบได้

	มากกว่า 6 - 9 เดือน - high coupon											
	รวม								0.25			
	- low coupon											
	รวม								0.25			
	มากกว่า 9 - 12 เดือน - high coupon											
	รวม								0.50			
	- low coupon											
	รวม								0.50			
(I)	รวม ตราสารหนี้โซนที่ 1											

รวมค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้โซนที่ 1

(ช) + (ญ)

ตารางแสดง Position Risk สำหรับ Debt และ Interest Rate-Linked Instruments

สำหรับบริษัทที่คำนวณ Position Risk ตามแบบที่ 2 วิธี Standardised Approach*

หน่วย : บาท

(น)	(ข)	(ค)		(ง)	(จ)	(ฉ)			(ช)	(ซ)	(ฅ)	(ญ)
ลำดับที่	ตราสารหนี้/ สถานะเทียบเท่าตราสารหนี้	อายุคงเหลือ		อัตรา ดอกเบี้ย (%)	credit rating	สถานะ/สถานะเทียบเท่า			% general market risk	general market risk haircuts	% specific risk	specific risk haircuts
		ปี	เดือน			long	short	net				
1.	โซนที่ 2 (อายุคงเหลือ > 1 ปี) มากกว่า 1 - 3 ปี - high coupon (หุ้นกู้ D) (long position ในหุ้นกู้ D จาก FRA)											
	รวม								1.25			
2.	- low coupon (หุ้นกู้ E)											
3.	(หุ้นกู้ F)											
	รวม								1.25			
	มากกว่า 3 - 5 ปี - high coupon											
	รวม								2.50			
	- low coupon											
	รวม								2.50			
	มากกว่า 5 - 7 ปี - high coupon											
	รวม								3.50			
	- low coupon											
	รวม								3.50			
	มากกว่า 7 - 10 ปี - high coupon											
	รวม								4.00			
	- low coupon											
	รวม								5.00			
	มากกว่า 10 - 15 ปี - high coupon											
	รวม								5.00			
	- low coupon											
	รวม								6.50			
	มากกว่า 15 - 20 ปี - high coupon											
	รวม								6.00			
	- low coupon											
	รวม								8.50			
	มากกว่า 20 ปี - high coupon											
	รวม								7.00			
	- low coupon											
	รวม								10.00			
	(II) รวม ตราสารหนี้โซนที่ 2											

รวมค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้โซนที่ 2

(ข) + (ญ)

รวมค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้โซนที่ 1 และโซนที่ 2

คำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามแบบ บ.ล. 4/1

สารบัญ

1. คำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามแบบ บ.ล. 4/1
2. ส่วนสรุป
3. เงินกองทุนสภาพคล่อง
4. หนี้สิน
5. เงินลงทุน
6. ความเสี่ยงจากการรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
7. ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศ
8. รายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย
9. การคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิหักด้วยหนี้สินระยะสั้น
10. ความเสี่ยงจากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน
11. รายการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล

คำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามแบบ บ.ล. 4/1

วิธีปฏิบัติ

1. ให้บริษัทจัดทำรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิเป็นรายวัน ให้แล้วเสร็จภายในวันทำการถัดไป
2. สำหรับการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในช่วง night session ตามที่บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน ได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น ให้ถือว่าเป็นการซื้อขายที่เกิดขึ้นในวันทำการถัดไป
3. ให้บริษัทจัดทำแบบรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของสำนักงานใหญ่รวมสาขา (ถ้ามี) โดยแสดงยอดคงค้างของแต่ละรายการในแบบรายงานเป็นหน่วยบาทเศษของหนึ่งบาทตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้ปัดเป็นหนึ่งบาท และใส่เครื่องหมายจุลภาค "," หลังหลักพันและหลักล้าน พร้อมทั้งยื่นแบบรายงานดังกล่าวจำนวน 1 ชุดต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในกรณีดังนี้

ข้อมูลของวันที่ต้องยื่นแบบรายงาน

กรณีปกติ : สิ้นวันทำการสุดท้ายของเดือนเป็นประจำทุก ๆ เดือน

กำหนดส่งแบบต่อสำนักงาน

ภายในวัน 5 วันทำการแรกของเดือนถัดไป

กรณีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิเท่ากับหรือน้อยกว่า 1.5 เท่าของหลักเกณฑ์ขั้นต่ำ : สิ้นวันเป็นรายวันติดต่อกันในกรณีที่เข้าเกณฑ์ต้องรายงานตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ โดยให้รายงาน

ตั้งแต่ : วันที่บริษัทเริ่มมีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิเท่ากับหรือน้อยกว่าอัตราส่วนตามข้อดังกล่าว
จนถึง : วันที่บริษัทเริ่มมีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่ำกว่าอัตราส่วนตามข้อดังกล่าวเป็นเวลา 2 วันทำการติดต่อกัน
และยื่นรายงานชี้แจงสาเหตุที่เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตดจนถึงอัตราดังกล่าว พร้อมทั้งแจ้งแนวทางการดำเนินการที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะกลับมาดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิได้

ภายใน 1 วันทำการถัดไป

กรณีมูลค่าหนี้สินค้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวมเกินกว่ามูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้น : สิ้นวันเป็นรายวันติดต่อกันในกรณีที่
เข้าเกณฑ์ต้องรายงานตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ว่าด้วยการคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุน
สภาพคล่องสุทธิ โดยให้รายงานข้อมูลตามข้อ 9 ข้อ 11 ข้อ 12 และข้อ 14 ของส่วนสรุป

ตั้งแต่ : วันที่บริษัทเริ่มมีมูลค่าหนี้สินค้อยสิทธิส่วนที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวมมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น

จนถึง : วันที่บริษัทเริ่มมีมูลค่าหนี้สินค้อยสิทธิส่วนที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวมไม่เกินส่วนของผู้ถือหุ้น

ภายใน 1 วันทำการถัดไป

คำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามแบบ บ.ล. 4/1

รายการ	คำอธิบาย
<u>ส่วนสรุป</u> ข้อมูลลักษณะการประกอบธุรกิจ 1. ประเภทธุรกิจ	ให้บริษัทเลือกรายการที่มีการประกอบธุรกิจทุกประเภท ณ วันที่จัดทำรายงาน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ หลักทรัพย์ : สำหรับบริษัทที่ประกอบธุรกิจตามประเภทที่มีหน้าที่ดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ☐ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า : สำหรับบริษัทที่ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ☐ ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล : สำหรับบริษัทที่ประกอบธุรกิจผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ☐ ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล : สำหรับบริษัทที่ประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ☐ นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล : สำหรับบริษัทที่ประกอบธุรกิจนายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ☐ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลอื่น ๆ : สำหรับบริษัทที่ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลนอกเหนือจากผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และนายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
2. การเก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้า 2.1 สำหรับธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	หมายถึง บริษัทที่รับดูแลรักษาทรัพย์สินให้แก่ลูกค้าไม่ว่าเพื่อประโยชน์ด้านการเก็บรักษา หรือเพื่อการซื้อหรือขายหรือยืมหรือให้ยืม หรือเพื่อเป็นประกันการซื้อหรือขายหรือยืมหรือให้ยืม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ให้บริษัทเลือกระหว่าง (ก) เก็บทรัพย์สินลูกค้า หรือ (ข) ไม่เก็บทรัพย์สินลูกค้า

รายการ	คำอธิบาย
2.2 สำหรับธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล 3. การลงทุนเพื่อบริษัท 4. การระดมทุนเพื่อระบบชำระราคา 5. วิธีการคำนวณค่าความเสี่ยง	ให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย เลือกระหว่าง (ก) เก็บทรัพย์สินลูกค้า หรือ (ข) เก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้าแต่ไม่สามารถเข้าถึงหรือโอนทรัพย์สินดังกล่าวออกไปได้ หรือ (ค) ไม่เก็บทรัพย์สินลูกค้า หมายถึง บริษัทที่มีการลงทุนในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ - การลงทุนระยะสั้นโดยมีเจตนาเพื่อการขายต่อหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือความแตกต่างของราคา (short term speculation) - การมีสถานะซื้อขายพร้อมทั้งป้องกันความเสี่ยงอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหลักทรัพย์ (non-directional trading) - การลงทุนที่เกิดจากธุรกรรมการเป็นผู้ดูแลสภาพคล่อง (market making) - การลงทุนเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (product hedging) หมายถึง บริษัทที่มีการระดมทุนเพื่อระบบชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และเป็นสมาชิกสำนักหักบัญชี (clearing member) ให้บริษัทเลือกใช้วิธีการคำนวณค่าความเสี่ยงประเภท position risk ของเงินลงทุนตามวิธี Fixed-haircut approach หรือ Standardized approach
ข้อมูลสรุปการดำเนินงานกองทุนสภาพคล่องสุทธิ 6. เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ 7. อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไปและทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน	เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิในส่วนที่ 1 ข้อ 23 อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไปและทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกันในส่วนที่ 1 ข้อ 29

รายการ	คำอธิบาย
8. เงินกองทุนที่ต้องดำรง	- กรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ และ/หรือ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า แต่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล : มูลค่าที่สูงที่สุดระหว่าง เงินกองทุนขั้นต่ำตามที่ ตามข้อ 24 และ เงินกองทุนขั้นต่ำจากธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตามข้อ 27 - กรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ และ/หรือ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่น นอกจากผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล : มูลค่าที่สูงที่สุดระหว่าง เงินกองทุนขั้นต่ำตามที่ ตามข้อ 24 เงินกองทุนขั้นต่ำจากธุรกิจหลักทรัพย์ และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตามข้อ 27 และ เงินกองทุนขั้นต่ำจากสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า ตามข้อ 28 - กรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ และ/หรือ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล : มูลค่าที่สูงที่สุดระหว่าง เงินกองทุนขั้นต่ำตามที่ ตามข้อ 24 และผลรวมของเงินกองทุนขั้นต่ำจากธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตามข้อ 27 กับเงินกองทุนขั้นต่ำจากสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า ตามข้อ 28
9. มูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม	เงินกู้ยืม หุ้นกู้หรือตราสารหนี้ทุกประเภทที่กำหนดสิทธิของเจ้าหนี้ไว้ด้อยกว่าเจ้าหนี้สามัญทั่วไป โดยหนี้สินดังกล่าวต้องไม่มีประกันและไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้มีการชำระหนี้ก่อนกำหนด (put option) และมีข้อกำหนดให้บริษัทยกเลิกหรือเลื่อนการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นใด เมื่อเกิดเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ โดยไม่ถือเป็นเหตุแห่งการผิดนัดชำระหนี้ จนกว่าบริษัทได้แก้ไขเหตุดังกล่าวได้ (1) ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ (2) ผิดนัดชำระราคาหรือส่งมอบหลักทรัพย์ต่อสำนักหักบัญชีหรือต่อลูกค้าในกรณีเป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ หรือผิดนัดชำระหนี้ต่อสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือต่อลูกค้าในกรณีเป็นการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (3) ผิดนัดชำระหนี้ตามตราสารทางการเงินที่ออกโดยบริษัท ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินกว่ามูลค่าส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท หรือเป็นไปตามเงื่อนไขอื่นตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ
10. สัญญาเช่าที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม	สัญญาเช่าซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ในฐานะผู้เช่าสามารถบอกเลิกการเช่าก่อนกำหนดได้

รายการ	คำอธิบาย
11. ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้นตามแบบรายงานฐานะการเงิน (บ.ล. 2) ที่บริษัทได้จัดส่งให้สำนักงานล่าสุดตามระยะเวลาที่กำหนด บวก หรือ หักด้วยการเพิ่มทุนหรือการลดทุน หรือส่วนของผู้ถือหุ้นที่คำนวณล่าสุด บวก หรือ หักด้วยการเพิ่มทุนหรือการลดทุนในกรณีที่มูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวมเกินกว่ามูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่ง บวก หรือ หักด้วยการเพิ่มทุนหรือการลดทุนแล้ว
12. อัตราส่วนมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	อัตราส่วนมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยคำนวณได้จากมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิ ตามข้อ 9 หาดด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น ตามข้อ 11
13. วงเงินกู้ด้อยสิทธิ	มูลค่าวงเงินกู้ด้อยสิทธิที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ โดยสามารถใช้ได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าคงเหลือของส่วนของผู้ถือหุ้น ตามข้อ 11 หักด้วยมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิ ตามข้อ 9
14. อัตราส่วนมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิและวงเงินกู้ด้อยสิทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	อัตราส่วนมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิและวงเงินกู้ด้อยสิทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยคำนวณได้จากมูลค่าหนี้สินด้อยสิทธิ ตามข้อ 9 บวกกับวงเงินกู้ด้อยสิทธิ ตามข้อ 13 แล้วหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น ตามข้อ 11

รายการ	คำอธิบาย
<u>ส่วนที่ 1 : เงินกองทุนสภาพคล่อง</u>	
1. เงินสดและเงินฝากธนาคาร	ธนบัตร และเหรียญกษาปณ์ที่บริษัทมีอยู่ เงินฝากธนาคารทุกประเภท บัตรเงินฝาก (Negotiable Certificate of Deposit : NCD) ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น และรวมถึงตราสารส่งจ่ายใด ๆ ที่นำฝากธนาคารเพื่อเรียกเก็บตามระเบียบการหักบัญชีระหว่างธนาคาร ซึ่งเรียกเก็บได้ภายในวันทำการถัดไป ทั้งนี้ ไม่ว่ารายการดังกล่าวจะอยู่ในบัญชีของบริษัท หรือบัญชีของบริษัทเพื่อลูกค้า (segregated account) ตามประกาศว่าด้วย การแยกบัญชีเงินของลูกค้า การคำนวณรายการที่ 1 ในส่วนที่เป็นเงินฝาก ให้ใช้ยอดเงินฝากในบัญชี โดยไม่ต้องคำนวณดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายวัน
2. ตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงิน ที่ออก/อาวัลโดยสถาบันการเงิน หรือ ออก/อาวัลโดยองค์กรภาครัฐ	ตัวสัญญาใช้เงิน และตัวแลกเงินที่ออก/อาวัลโดยสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน หรือออก/อาวัล โดยองค์กรภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ที่รัฐบาลค้ำประกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นตัวของบริษัท หรือตัวของบริษัทเพื่อลูกค้า (segregated account) ตามประกาศว่าด้วยการแยกบัญชีเงินของลูกค้า สถาบันการเงินทั่วไป/องค์กรภาครัฐ หมายถึง สถาบันการเงินที่เปิดดำเนินการได้ตามปกติ องค์กรภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ โดยตัวจะต้องมีอายุ คงเหลือไม่เกิน 3 เดือน กรณีที่บริษัทฝากเงินหรือมีตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยธนาคารที่มีลักษณะของอนุพันธ์แฝง ให้บริษัทคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับกรณี เงินลงทุนในส่วนที่ 3
3. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืน	หลักทรัพย์ที่บริษัทซื้อโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน ให้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ โดยเปรียบเทียบระหว่าง "ราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน" กับ "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" ของคู่สัญญาแต่ละราย ดังนี้ ก. ราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน ราคาซื้อ บวกด้วย ดอกเบี้ยค้างรับ ณ วันที่รายงาน ดอกเบี้ยค้างรับ = ราคาซื้อ x อัตราดอกเบี้ยตามสัญญา x ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ซื้อถึงวันที่รายงาน / 365 วัน ข. หลักประกัน มูลค่าตามราคาตลาด ณ วันที่รายงานของหลักทรัพย์ที่บริษัทซื้อไว้โดยมีสัญญาจะขายคืน

รายการ	คำอธิบาย
ค. ค่าความเสี่ยง 3.1 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำนี้ 3.2 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่ค้ำนี้	ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน = หลักประกัน x อัตราความเสี่ยงของหลักประกันประเภทนั้น (ให้คำนวณตามวิธี fixed-haircut approach ที่กำหนดในส่วนของ 3 : เงินลงทุน) "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" หมายถึง หลักประกัน (ข) หักด้วย ค่าความเสี่ยง (ค) หมายถึง คู่สัญญารายที่ "ราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน" ต่ำกว่าหรือเท่ากับ "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" โดยในช่อง ก. ข. และ ค. ให้ใช้ผลรวมของราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน หลักประกัน และค่าความเสี่ยง ตามลำดับ ของคู่สัญญาทุกรายที่หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำนี้และในช่อง 3.1 ให้ใช้ "ราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน" ตามช่อง ก. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ หมายถึง คู่สัญญารายที่ "ราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน" มากกว่า "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" โดยในช่อง ก. ข. และ ค. ให้ใช้ผลรวมของราคาขายคืน ณ ปัจจุบัน หลักประกัน และค่าความเสี่ยง ตามลำดับ ของคู่สัญญาทุกรายที่หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่ค้ำนี้ และในช่อง 3.2 ให้ใช้ "มูลค่าหลักประกัน" ตามช่อง ข. หักด้วย "ค่าความเสี่ยง" ตามช่อง ค. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ
4. เงินลงทุน (จากส่วนที่ 3)	หลักทรัพย์ หรือตราสารทางการเงินที่อยู่ในความครอบครองของบริษัทที่นับรวมเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุนได้ ทั้งนี้ รวมถึงการมีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ไม่รวมตัวสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินที่ออก/อาวัลโดยสถาบันการเงิน และหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืน ซึ่งได้รายงานไว้แล้วในข้อ 2 และ ข้อ 3 ของส่วนที่ 1 ตามลำดับ) โดย ในช่อง ก. ของส่วนที่ 1 ให้ใช้ค่าที่คำนวณได้จากการคำนวณรายละเอียดเงินลงทุนในส่วนที่ 3 หน้า 2 ในบรรทัดรวม สินทรัพย์สภาพคล่อง ในช่อง ค. ของส่วนที่ 1 ให้ใช้ค่าที่คำนวณได้จากส่วนที่ 3 หน้า 4 ในบรรทัด รวม ค่าความเสี่ยง ในช่อง 4 ของส่วนที่ 1 ให้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิโดยใช้ “มูลค่าเงินลงทุน” ตามช่อง ก. หักด้วย “ค่าความเสี่ยง” ตามช่อง ค.
4/1 สินทรัพย์ดิจิทัล (จากส่วนที่ 9)	สินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ในความครอบครองของบริษัทที่นับรวมเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ โดย ในช่อง ก. ของส่วนที่ 1 ให้ใช้ค่าที่คำนวณได้จากส่วนที่ 9 ข้อ 9.1 สินทรัพย์ดิจิทัลของบริษัท ในบรรทัด รวม ก. มูลค่า ในช่อง ค. ของส่วนที่ 1 ให้ใช้ค่าที่คำนวณได้จากส่วนที่ 9 ข้อ 9.1 สินทรัพย์ดิจิทัลของบริษัท ในบรรทัด รวม ข. ค่าความเสี่ยง ในช่อง 4/1 ของส่วนที่ 1 ให้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิโดยใช้ “มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัล” ตามช่อง ก. หักด้วย “ค่าความเสี่ยง” ตามช่อง ค.

รายการ	คำอธิบาย
5. ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่ง	ลูกหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจนายหน้า ค่าหลักทรัพย์
5.1 ลูกหนี้บัญชีเงินสด	บัญชีของลูกหนี้ที่สั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสด โดยไม่รวมลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้องบังคับคดี ประenomหนี้ หรือผ่อนชำระ
5.1.1 ลูกหนี้ยังไม่พ้นกำหนดชำระ	ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการเรียกชำระเงิน ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาชำระเงินภายในระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ หรือคู่สัญญากำหนด
ก. มูลหนี้	ยอดเงินค้างชำระของลูกหนี้ ในบัญชีเงินสด ซึ่งประกอบด้วย ก1. ลูกหนี้บัญชี cash account ก2. ลูกหนี้บัญชี cash balance
ค. ค่าความเสี่ยง	ให้คำนวณโดยใช้ผลรวมของยอดสุทธิของลูกค้าทุกรายที่มียอดดุลสุทธิลูกหนี้ แยกตามประเภทบัญชี (ถ้าลูกค้ารายใดมียอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ ให้แสดงเป็นหนี้สินในรายการเจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ ในส่วนที่ 2 ข้อ 3 : เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง (บัญชีเงินสด)) คำนวณค่าความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 1 ของมูลหนี้ลูกหนี้บัญชี cash account ในช่อง ก1. หรือในกรณีที่ลูกหนี้หรือผู้ค้าประกันลูกหนี้ เป็นสถาบันการเงิน บริษัทสามารถใช้ค่าความเสี่ยงตาม credit rating ของลูกหนี้หรือผู้ค้าประกันแทนได้ โดยคิดค่าความเสี่ยงเทียบเคียงตามตารางที่ 7 ในส่วนที่ 3 ทั้งนี้ ในกรณีที่ลูกหนี้ในบัญชี cash account ได้วางเงินประกันไว้เต็มจำนวนแล้ว ให้บริษัทสามารถเลือกคิดค่าความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 0 เฉพาะลูกหนี้รายนั้นๆ ได้ (ไม่คิดค่าความเสี่ยงสำหรับลูกหนี้บัญชี cash balance) ให้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิในช่อง 5.1.1 โดยนำ "มูลหนี้" ตามช่อง ก1. + ก2. หักด้วย "ค่าความเสี่ยง" ตามช่อง ค.
5.1.2 ลูกหนี้พ้นกำหนดชำระภายใน 30 วัน	ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่งที่ไม่สามารถชำระเงินได้ตามกำหนด แต่พ้นกำหนดเวลาที่ต้องชำระไม่เกิน 30 วัน (เช่น เกิน T+2 แต่อยู่ภายใน T + 2 + 30 สำหรับการซื้อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์) ให้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ โดยเปรียบเทียบระหว่าง "มูลหนี้" กับ "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" ของลูกหนี้แต่ละราย ดังนี้
ก. มูลหนี้	ยอดเงินค้างชำระของลูกหนี้ บวกด้วย ดอกเบี้ยค้างรับตามบัญชี (ถ้ามี) (ไม่ต้องคำนวณดอกเบี้ยค้างรับทุกวัน แต่ใช้ยอดที่ตั้งค้างรับไว้แล้ว)
ข. หลักประกัน	มูลค่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้ของลูกค้า ซึ่งได้แก่ หลักทรัพย์ตามคำสั่งซื้อของลูกค้าซึ่งยังมีได้ชำระค่าซื้อให้บริษัท ทรัพย์สินที่ลูกหนี้นำมาวางเป็นประกันในบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสดกับบริษัท

รายการ	คำอธิบาย
ค. ค่าความเสี่ยง 5.1.2.1 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำนี้ 5.1.2.2 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่ค้ำนี้	ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน = หลักประกัน x อัตราค่าความเสี่ยงของหลักประกันนั้น การคำนวณมูลค่าหลักประกัน และค่าความเสี่ยงของหลักประกันประเภทต่าง ๆ ให้ใช้เกณฑ์ดังนี้ - เงินสด : คำนวณมูลค่าโดยใช้จำนวนเงินที่ถูกค้ำนำมาวาง บวก ดอกเบี้ยค้างรับตามบัญชี (ถ้ามี) และค่าความเสี่ยงเท่ากับ 0% - L/C หรือ หนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ : คำนวณมูลค่าโดยใช้วงเงินที่ได้รับการค้ำประกัน และค่าความเสี่ยงเท่ากับ 0% - P/N NCD B/E ที่ออกโดยสถาบันการเงิน : คำนวณเหมือนข้อ 2 ตัวสัญญาใช้เงิน และตัวแลกเงินที่ออก/อาวัลโดยสถาบันการเงิน - หลักประกันอื่นตามประเภทของเงินลงทุน ให้คำนวณมูลค่าและค่าความเสี่ยงของหลักประกันนั้นตามวิธี fixed-haircut approach ที่กำหนดในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน - กรณีหลักประกันเป็นหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องตรวจสอบด้วยว่า (1) บริษัทมีหลักประกันกระจุกตัวในหุ้นใดหุ้นหนึ่งหรือไม่ (2) หุ้นดังกล่าวเป็นหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศให้สมาชิกกำหนดให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์โดยวางเงินสดไว้ล่วงหน้าเต็มจำนวนก่อนการซื้อ (cash balance) หรือไม่ หากหุ้นที่เป็นหลักประกันดังกล่าวเข้าข่ายตาม (1) หรือ (2) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงในอัตรา 1.5 เท่า ของอัตราปกติที่กำหนด หรือหากเข้าข่ายตาม (1) และ (2) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงในอัตรา 2 เท่า ของอัตราปกติที่กำหนด แต่ไม่เกินร้อยละ 100 ของมูลค่าหุ้นนั้น ทั้งนี้ การนับหลักประกันกระจุกตัว คือ การมีจำนวนหุ้นใดหุ้นหนึ่งที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้ของลูกค้าทุกรายรวมกันเกินกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่เรียกชำระแล้วทั้งหมดของบริษัทที่ออกหุ้นนั้น (ตรวจสอบได้จากระบบ SIM ของตลาดหลักทรัพย์ฯ) ทั้งนี้ ในการนับหลักประกันว่าเกินร้อยละ 5 หรือไม่ ให้นับรวมหลักประกันของลูกค้าหนี้ทั้งบัญชีเงินสดและบัญชีมาร์จิ้นรวมกัน “หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง” หมายถึง “หลักประกัน” ตามช่อง ข. หักด้วย “ค่าความเสี่ยง” ของหลักประกันตามช่อง ค. 5.1.2.1 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำนี้ หมายถึง ลูกค้ารายที่ "มูลหนี้" ต่ำกว่าหรือเท่ากับ "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" โดยในช่อง ก. ข. และ ค. ให้ใช้ผลรวมของมูลหนี้หลักประกัน และค่าความเสี่ยง ตามลำดับ ของลูกค้าทุกรายที่หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำนี้ และในช่อง 5.1.2.1 ให้ใช้ "มูลหนี้" ในช่อง ก. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ 5.1.2.2 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่ค้ำนี้ หมายถึง ลูกค้ารายที่ "มูลหนี้" มากกว่า "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" โดยในช่อง ก. ข. และ ค. ให้ใช้ผลรวมของ มูลหนี้หลักประกัน และค่าความเสี่ยง ตามลำดับ ของลูกค้าทุกรายที่หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่ค้ำนี้ และในช่อง 5.1.2.2 ให้ใช้ "หลักประกัน" ตามช่อง ข. หักด้วย "ค่าความเสี่ยง" ตามช่อง ค. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ

รายการ	คำอธิบาย
5.1.3 ลูกหนี้พ้นกำหนดชำระ มากกว่า 30 วัน	ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่งที่ไม่ชำระเงินค่าซื้อหลักทรัพย์ และพ้นกำหนดชำระเงินเกินกว่า 30 วัน (เช่น เกินกว่า T + 2 + 30) ให้แสดงมูลหนี้ในช่อง ก. และหลักประกันในช่อง ข. โดยใช้เกณฑ์เดียวกับข้อ 5.1.2 แต่ไม่ให้เกิดเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง
5.2 ลูกหนี้บัญชีมาร์จิน	ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์และลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ของลูกค้าทั่วไปที่บันทึกในบัญชีมาร์จิน (margin account) ระบบ credit balance รวมถึงลูกหนี้ในลักษณะดังกล่าวที่ได้โอนมาจากบริษัทหลักทรัพย์อื่น (refinancing) แต่ไม่รวมลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้องบังคับคดี ประenomหนี้ หรือผ่อนชำระ (ยกเว้นกรณีการผ่อนชำระของลูกหนี้สินเชื่อประเภท ESOP ที่ยังไม่มีปัญหาการผ่อนชำระ และ บริษัทสามารถบังคับขายหุ้นที่เป็นหลักประกันในกรณีที่หลักประกันมีการเสื่อมค่าลง รวมทั้งสามารถเรียกให้ชำระหนี้คืนก่อนกำหนดได้) ให้คำนวณโดยเปรียบเทียบระหว่าง "มูลหนี้" กับ "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" ของลูกค้าแต่ละราย
ก. มูลหนี้	ยอดหนี้คงค้างของลูกหนี้ในบัญชีมาร์จิน ซึ่งประกอบด้วย 1. การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ให้ใช้จำนวนเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ณ วันที่รายงาน 2. การให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าทั่วไป ให้คำนวณมูลหนี้โดยใช้ราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่ให้ยืม ณ วันที่รายงาน
ข. หลักประกัน	มูลค่าหลักประกันที่เป็นประกันการชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในบัญชีมาร์จินของลูกค้า ทั้งนี้ เฉพาะหลักประกันประเภทที่สามารถนำมาคำนวณในบัญชีมาร์จินได้ ตามประกาศสำนักงานว่าด้วยการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์และการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันเพื่อขายชอร์ต การคำนวณมูลค่าหลักประกันของลูกหนี้บัญชีมาร์จินให้ใช้เกณฑ์เดียวกับ ข้อ 5.1.2
ค. ค่าความเสี่ยง	ประกอบด้วย ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน บวกด้วย ค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ให้ยืม ดังนี้ 1. ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน เป็นค่าความเสี่ยงที่เกิดจากหลักประกันที่ลูกค้านำมาวางเป็นประกัน อาจมีมูลค่าลดลงจากมูลค่า ณ วันที่รายงาน ให้คำนวณค่าความเสี่ยงโดยใช้เกณฑ์เดียวกับ ข้อ 5.1.2 ซึ่งรวมถึงการพิจารณากระจุยตัวของหลักประกัน และเป็นหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศให้สมาชิกกำหนดให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์โดยวางเงินสดไว้ล่วงหน้าเต็มจำนวนก่อนการซื้อ (cash balance) ด้วย 2. ค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ให้ยืม เป็นค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการที่หนี้ของลูกค้าอาจเพิ่มขึ้นเนื่องจากหลักทรัพย์ที่ลูกค้ายืมเพื่อขายชอร์ตมีมูลค่าสูงขึ้นจากมูลค่า ณ วันที่รายงาน โดยให้คำนวณค่าความเสี่ยง = มูลค่าหลักทรัพย์ที่ลูกค้ายืม x อัตราค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ลูกค้ายืมนั้น ทั้งนี้ อัตราค่าความเสี่ยงดังกล่าว ให้ใช้อัตราเดียวกับข้อ 5.1.2 "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" หมายถึง "หลักประกัน" ตามช่อง ข. หักด้วย "ค่าความเสี่ยง" ตามช่อง ค1. + ค2.

รายการ	คำอธิบาย
5.2.1 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงคຸ້ມหนี้	หมายถึง ลูกหนี้รายที่มี "มูลหนี้" ต่ำกว่าหรือเท่ากับ "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" โดยในช่อง ก1. ก2. ข. ค1. และ ค2. ให้ใช้ผลรวมของมูลหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ มูลหนี้หลักทรัพย์ที่ให้ยืม(ราคาตลาดของหลักทรัพย์นั้น) หลักประกัน ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน และค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ให้ยืม ตามลำดับ ของลูกค้ำทุกรายที่มีหลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงคຸ້ມหนี้ และในช่อง 5.2.1 ให้ใช้ "มูลหนี้" ตามช่อง ก1. + ก2. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ
5.2.2 หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่คຸ້ມหนี้	หมายถึง ลูกหนี้รายที่มี "มูลหนี้" มากกว่า "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยง" โดยในช่อง ก1. ก2. ข. ค1. และ ค2. ให้ใช้ผลรวมของมูลหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ มูลหนี้หลักทรัพย์ที่ให้ยืม(ราคาตลาดของหลักทรัพย์นั้น) หลักประกัน ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน และค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ให้ยืม ตามลำดับ ของลูกค้ำทุกรายที่มีหลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงไม่คຸ້ມหนี้ และในช่อง 5.2.2 ให้ใช้ "หลักประกัน" ตามช่อง ข. หักด้วย "ค่าความเสี่ยง" ตามช่อง ค1. + ค2. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ
6. ลูกหนี้ธุรกิจยืมและให้ยืมหลักทรัพย์	ลูกหนี้ที่เกิดจากการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์
6.1 ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์	ลูกค้ำที่ยืมหลักทรัพย์จากบริษัท ทั้งนี้ ไม่รวมกรณีที่ได้มีการรายงานไว้แล้วในส่วน of ลูกหนี้บัญชีมาร์จินตามข้อ 5.2 และกรณีที่ลูกค้ำนั้นไม่ส่งมอบ หลักทรัพย์คืนตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งให้รายงานในข้อ 11 : ลูกหนี้อื่น
ก. มูลหนี้	มูลหนี้ที่เกิดจากการให้ยืมหลักทรัพย์ ซึ่งคำนวณโดยใช้มูลค่าหลักทรัพย์ที่ยืมตามราคาตลาด ณ วันที่รายงาน หรือถ้าไม่มีให้ใช้ราคาอื่นที่เหมาะสม
ข. หลักประกัน	หลักประกันที่ลูกค้ำนำมาวางเป็นประกันในการยืมหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เฉพาะหลักประกันประเภทที่ผู้ประกันการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์อาจรับเป็นหลักประกันได้ตามประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. และประกาศสำนักงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับการคำนวณมูลค่าหลักประกัน ให้ใช้เกณฑ์เดียวกับ ข้อ 5.1.2 โดยถ้าเงินสดที่ลูกค้ำนำมาวางเป็นสกุลเงินต่างประเทศ ให้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่สามารถอ้างอิงได้ ณ วันที่รายงาน
ค. ค่าความเสี่ยง	ประกอบด้วย 1. ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน ให้คำนวณเช่นเดียวกับ ข้อ 5.2 2. ค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ให้ยืม ให้คิดค่าความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 5 ของมูลค่าหลักทรัพย์นั้น
6.2 ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน	เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากบริษัทได้โอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์เพื่อเป็นหลักประกันการยืมหลักทรัพย์ ให้คำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิโดยเปรียบเทียบระหว่าง "หลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงของหลักประกัน" กับ "ร้อยละ 120 ของหลักทรัพย์ยืม" ของคู่สัญญาแต่ละราย ดังนี้

รายการ	คำอธิบาย
ก. หลักทรัพย์ที่ซื้อ	มูลค่าหลักทรัพย์ที่บริษัทซื้อ โดยคำนวณตามราคาตลาด ณ วันที่รายงาน หรือถ้าไม่มีให้ใช้ราคาอื่นที่เหมาะสม
ข. หลักประกัน	มูลค่าทรัพย์สินที่บริษัทหลักทรัพย์ได้โอนกรรมสิทธิ์ไปยังผู้ให้ยืมเพื่อเป็นประกันการยืมหลักทรัพย์ (ไม่รวมทรัพย์สินที่บริษัทยังมีกรรมสิทธิ์แต่นำไปจำนำไว้กับผู้ให้ยืม หรือ L/C, L/G ที่บริษัทขอให้ธนาคารพาณิชย์ออกให้แก่ผู้ให้ยืม) ทั้งนี้ ทรัพย์สินที่เป็น "หลักประกัน" ดังกล่าวให้คำนวณมูลค่าเช่นเดียวกับ "หลักประกัน" ตามข้อ 5.1.2
ค. ค่าความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน ให้คำนวณโดยใช้อัตราเช่นเดียวกับที่กำหนดตาม ข้อ 5.1.2
6.2.1 กรณีปกติ	หมายถึง กรณีที่หลักประกันที่บริษัทวางไว้กับผู้สัญญาซื้อมูลค่าหลักทรัพย์ไม่เกินร้อยละ 120 ของมูลค่าหลักทรัพย์ที่ซื้อ ทั้งนี้ ในช่อง ก. ข. และ ค. ให้แสดงยอดผลรวมของหลักทรัพย์ที่ซื้อ หลักประกัน และค่าความเสี่ยง ตามลำดับ ของคู่สัญญาทุกรายที่เข้า "กรณีปกติ" ดังกล่าว และให้ใช้มูลค่าหลักประกันตามช่อง ข. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิในช่อง 6.2.1
6.2.2 กรณีวางหลักประกันไว้เกิน	หมายถึง กรณีที่หลักประกันที่บริษัทวางไว้กับผู้สัญญาซื้อมูลค่าหลักทรัพย์เกินร้อยละ 120 ของมูลค่าหลักทรัพย์ที่ซื้อ ทั้งนี้ ในช่อง ก. ข. และ ค. ให้แสดงยอดผลรวมของหลักทรัพย์ที่ซื้อ หลักประกัน และค่าความเสี่ยง ตามลำดับ ของคู่สัญญาทุกรายที่เข้ากรณี "วางหลักประกันไว้เกิน" ดังกล่าว และให้นับเฉพาะมูลค่าหลักประกันส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 120 ของมูลค่าหลักทรัพย์ที่ซื้อ บวกด้วย ค่าความเสี่ยงของหลักประกัน เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ (สินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิในช่อง 6.2.2 เท่ากับ 120% ของหลักทรัพย์ที่ซื้อ ตามช่อง ก. บวกด้วย ค่าความเสี่ยงของหลักประกันตามช่อง ค.)
7. ลูกหนี้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
ก. มูลหนี้	ผลรวมระหว่าง 1. มูลหนี้ที่เกิดจากการล้างฐานะ หมายถึง ผลรวมของมูลหนี้ของลูกค้านี้ของแต่ละรายที่เกิดจากการล้างฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าแล้ว เงินหรือทรัพย์สินที่คงเหลือในบัญชี (cash balance) ไม่เพียงพอที่จะรองรับผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการล้างฐานะสัญญาดังกล่าว (ทั้งกรณีลูกค้ารายย่อยและลูกค้าสถาบัน) 2. มูลหนี้ที่เกิดจากการสร้างฐานะสัญญาของลูกค้าสถาบัน หมายถึง ผลรวมของยอดขาดทุนสุทธิหลังการ mark to market ฐานะสัญญาของลูกค้าสถาบันแต่ละราย ณ วันที่สร้างฐานะสัญญา ทั้งนี้ให้นับเฉพาะฐานะสัญญาที่ลูกค้าสถาบันดังกล่าวยังไม่ได้นำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเริ่มต้น (initial margin)

รายการ	คำอธิบาย
ข. ค่าความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง = อัตราค่าความเสี่ยง * มูลหนี้ 1. ในกรณีของการบังคับล้างสัญญา ตามข้อ 7 ก. ข้อ 1 ให้คำนวณค่าความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 100 ของผลรวมของมูลหนี้ 2. ในกรณีตามข้อ 7 ก. ข้อ 2 ให้คิดอัตราค่าความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 0 สำหรับมูลหนี้ที่คำนวณได้ในกรณีที่ยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาที่สำนักงานประกาศกำหนดสำหรับการวางเงินประกัน (margin) สำหรับการมีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (วันที่ T) และให้คิดอัตราค่าความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100 ในกรณีที่ลูกค้าสถาบันไม่นำเงินประกันมาวางภายในระยะเวลาที่ประกาศกำหนด (วันที่ T+1) ให้คำนวณมูลหนี้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยนำมูลหนี้ตามช่อง ก. หักด้วย ค่าความเสี่ยงตามช่อง ข.
8. ลูกหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ 8.1 ลูกหนี้ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ 8.2 ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน/เพื่อความมั่นคง	ยอดดุลสุทธิระหว่างบริษัทกับสำนักหักบัญชี (TCH) ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์รายวัน เฉพาะส่วนที่ TCH มียอดสุทธิเป็นลูกหนี้ และยังคงชำระกับบริษัท (ถ้าบริษัทมียอดดุลสุทธิรายวันกับ TCH ในช่วง T+2 เป็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ ให้แสดงยอดดุลสุทธิที่ TCH เป็นเจ้าหนี้เป็นหนี้สิน ในรายการบัญชีระหว่างบริษัทกับ TCH ในส่วนที่ 2 ข้อ 6. โดยไม่ให้หักลบกับยอดสุทธิที่ TCH เป็นลูกหนี้) เงินหรือทรัพย์สินที่บริษัทจ่ายหรือวางเป็นประกันไว้กับ TCH เพื่อเข้า “กองทุนทดแทนความเสียหาย (clearing deposit) หรืออันเนื่องจากบริษัทไม่สามารถดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิหรือเนื่องจากบริษัทมีภาระต่อ TCH เกินกว่า settlement cap. หรือเพื่อวางเป็นประกันเพื่อการอื่นใดตามที่ TCH ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้นับเฉพาะส่วนที่คาดว่าจะได้รับการชำระคืนภายใน 1 เดือน นับจากวันที่คำนวณเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิในช่อง 8.2 โดยไม่มีการปรับค่าปรับความเสี่ยง
9. ลูกหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 9.1 ลูกหนี้ที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ยอดดุลสุทธิด้านลูกหนี้ระหว่างบริษัทกับสำนักหักบัญชีที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทั้งเพื่อบัญชีลูกค้าและเพื่อบัญชีบริษัท

รายการ	คำอธิบาย
9.2 ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน/เพื่อความมั่นคง	เงินหรือทรัพย์สินที่บริษัทขายหรือวางเป็นประกันไว้กับสำนักหักบัญชีเพื่อเป็น “หลักทรัพย์เพื่อความมั่นคง (securities deposit)” หรือเพื่อเข้า “กองทุนทดแทนความเสียหาย (clearing deposit)” หรืออันเนื่องมาจาก บริษัทผลิตหรือกระทำการให้เกิดความเสียหายต่อระบบการชำระหนี้ในตลาดอนุพันธ์ หรือเพื่อวางเป็นประกันอื่นใดตามที่สำนักหักบัญชีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้นับเฉพาะส่วนที่คาดว่าจะได้รับการชำระคืนภายใน 1 เดือนนับจากวันที่คำนวณเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิในช่อง 9.2 โดยไม่มีการปรับค่าปรับความเสี่ยง
10. ลูกหนี้ระหว่างบริษัทหลักทรัพย์	ยอดคลุลสุทธิลูกหนี้บริษัทหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ และยอดคลุลสุทธิลูกหนี้บริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ ที่ถูกกำกับดูแลโดยหน่วยงานกำกับดูแลต่างประเทศ โดยกรณีเป็นลูกหนี้ที่เกิดจากรูกรกรม OTC ให้นำไปรวมอยู่ในข้อ 5.1 ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่ง
11. ลูกหนี้อื่น ก. มูลหนี้ ข. ส่วนที่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ค. ค่าความเสี่ยง	ลูกหนี้ที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 5 ถึง ข้อ 10 ตัวอย่างเช่น 1. ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้อง บังคับคดี ประนอมหนี้ ลูกหนี้ที่มีสัญญาผ่อนชำระ รวมถึงลูกหนี้ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ที่คาดว่าจะอาจจะเรียกเก็บเงินไม่ได้หรือมีสัญญาใด ๆ ที่แสดงว่าลูกหนี้ อาจมีการค้างชำระหนี้ติดต่อกันเป็นระยะเวลา 3 เดือน เช่น ลูกหนี้ที่หลักประกันไม่คุ้มหนี้ที่ไม่ชำระหนี้เป็นระยะเวลา 3 เดือนติดต่อกัน ลูกหนี้ขาดการติดต่อ ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระคืนหนี้ได้ หรือลูกหนี้ที่ไม่เห็นรับสภาพหนี้ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ตามระบบมาร์จิ้น เดิมด้วย 2. รายได้ค้างรับหรือลูกหนี้อื่น เช่น ค่าธรรมเนียมค้างรับ เป็นต้น ให้แสดงมูลหนี้ของลูกหนี้อื่น โดยใช้เกณฑ์เดียวกับข้อ 5 ถึง ข้อ 10 1. มูลหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้ารายที่ได้ทำสัญญาแปลงสภาพหนี้กับบริษัทแล้ว และอยู่ระหว่างผ่อนชำระเฉพาะส่วนที่จะได้รับการชำระเงินภายใน 1 เดือน นับจากวันที่คำนวณ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงมูลหนี้ของลูกหนี้รายที่ผิดนัดชำระเงินตามกำหนดเวลาดังแต่ 3 งวดติดต่อกันขึ้นไป 2. รายได้ค้างรับหรือลูกหนี้อื่นที่คาดว่าจะได้รับการชำระเงินภายใน 1 เดือน นับจากวันที่คำนวณ ค่าความเสี่ยงของมูลหนี้ของลูกหนี้ส่วนที่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ให้ใช้อัตราความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 10 ของมูลหนี้ดังกล่าว โดยในช่อง 11 ให้แสดงมูลหนี้ส่วนที่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามช่อง ข. หักด้วย ค่าความเสี่ยงตามช่อง ค. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ

รายการ	คำอธิบาย
12. สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย การปรับค่าความเสี่ยงอื่น 13. ความเสี่ยง : จากการกระจุกตัวของลูกหนี้มาร์จิน ก. มูลหนี้ ข. เงินกองทุน 14. ความเสี่ยง : จากการมีธุรกรรมขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาจะซื้อคืน ก. หลักทรัพย์ ข. ราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน	ในช่อง ก ให้ใช้ค่าที่คำนวณได้จากช่อง (ก) ในบรรทัดรวมข้อ 1 ถึง 3 ของส่วนที่ 6 : รายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย ในช่อง ค ให้ใช้ค่าที่คำนวณได้จากช่อง (ค) ในบรรทัดรวมข้อ 1 ถึง 3 ของส่วนที่ 6 : รายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย ให้ใช้ค่าจากช่อง (ค) ที่คำนวณได้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ เกิดจากการที่บริษัทให้ลูกค้ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์และให้ยืมหลักทรัพย์ในจำนวนที่เกินกว่า กรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้ - ร้อยละ 15 ของเงินกองทุน ในกรณีที่เงินกองทุน > 100 ล้านบาท - 15 ล้านบาท ในกรณีที่เงินกองทุน < 100 ล้านบาท มูลหนี้ของลูกหนี้รายที่เข้าเกณฑ์กระจุกตัวทั้งหมด ส่วนของผู้ถือหุ้นตามแบบรายงานฐานะการเงิน (บ.ล. 2) ที่บริษัทได้จัดส่งให้สำนักงานล่าสุดตามระยะเวลาที่กำหนด บวก หรือ หักด้วย การเพิ่มทุนหรือการลดทุน ให้คำนวณค่าความเสี่ยงดังนี้ - กรณีที่เงินกองทุน > 100 ล้านบาท ค่าความเสี่ยง = ผลรวมของ [10% ของ (มูลหนี้ของลูกหนี้ที่เข้าเกณฑ์กระจุกตัวแต่ละราย - 15% ของเงินกองทุน)] - กรณีที่เงินกองทุน < 100 ล้านบาท ค่าความเสี่ยง = ผลรวมของ [10% ของ (มูลหนี้ของลูกหนี้ที่เข้าเกณฑ์กระจุกตัวแต่ละราย - 15 ล้านบาท)] ให้คำนวณค่าความเสี่ยงของแต่ละคู่สัญญา ดังนี้ ใช้มูลค่าตามราคาตลาด ณ วันที่รายงานของหลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ถ้าไม่มี ให้ใช้ราคาอื่นที่เหมาะสม เท่ากับราคาขาย บวกด้วย ดอกเบี้ยค้างจ่าย ณ วันที่รายงาน ดอกเบี้ยค้างจ่าย = ราคาขาย x อัตราดอกเบี้ยซื้อคืน x ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ขายหลักทรัพย์ถึงวันที่รายงาน / 365 วัน

รายการ	คำอธิบาย
14.1 กรณีปกติ	หมายถึง กรณีที่หลักทรัพย์ที่ขาย (ซึ่งเป็นเสมือนหลักประกันการชำระคืนหนี้) มีมูลค่าไม่เกินร้อยละ 150 ของราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน (ซึ่งเปรียบเสมือนมูลหนี้) ในช่อง ก. และ ข. ให้ใช้ผลรวมของหลักทรัพย์ และราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน ตามลำดับ ของธุรกรรมขายหลักทรัพย์ โดยมีสัญญาซื้อคืนทุกรายการที่เข้า “กรณีปกติ” ซึ่งในกรณีนี้ไม่มีการคิดค่าความเสี่ยง
14.2 กรณีหลักประกัน > 150% มูลหนี้	หมายถึง กรณีที่หลักทรัพย์ที่ขาย (ซึ่งเป็นเสมือนหลักประกันการชำระคืนหนี้) มีมูลค่าเกินร้อยละ 150 ของราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน (ซึ่งเปรียบเสมือนมูลหนี้) ในช่อง ก. และ ข. ให้ใช้ผลรวมของหลักทรัพย์ และราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน ตามลำดับ ของธุรกรรมขายหลักทรัพย์ โดยมีสัญญาซื้อคืนทุกรายการที่เข้ากรณี “หลักประกัน > 150% มูลหนี้” และในกรณีนี้ ให้คิดค่าความเสี่ยงในช่อง 14. เท่ากับ มูลค่าหลักประกันส่วนที่เกิน คือ เท่ากับ “มูลค่าหลักทรัพย์” ตามช่อง ก. หักด้วย 150% ของ “ราคาซื้อคืน ณ ปัจจุบัน” ตามช่อง ข.
15. ความเสี่ยง : จากการรับประกันการจัดจำหน่าย	ใช้ค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จาก ข้อ 3 ข. ของส่วนที่ 4 : ความเสี่ยงจากการรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
16. ความเสี่ยง : จากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ	ใช้ค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จาก ข้อ 2 ของส่วนที่ 5 : ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ
17. ความเสี่ยง : จากส่วนขาดของบริษัทย่อย	ใช้ค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จากข้อ 4 ของส่วนที่ 6 : รายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย
18. ความเสี่ยง : จากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน	ใช้ค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จากวิธีที่ 1 หรือวิธีที่ 2 ของส่วนที่ 8 : ความเสี่ยงจากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน
19. ความเสี่ยง : จากการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	คำนวณเมื่อลูกค้าไม่สามารถวางเงินประกันได้ภายในเวลาที่ประกาศกำหนด และเงินประกัน (margin) หรือทรัพย์สินใน cash balance ของลูกค้าน้อยกว่าอัตราหรือมูลค่าหลักประกันรักษาสภาพ (MM) ที่ต้องมีสำหรับการมีฐานะคงค้าง (total open interest) ณ สิ้นวันที่ T+1 การคำนวณค่าความเสี่ยง - นำ (อัตราหรือมูลค่าหลักประกันรักษาสภาพ (MM) * จำนวนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (total open interest) ของลูกค้า) – เงินประกัน หรือเงินหรือทรัพย์สินใน cash balance ที่ได้หักค่าความเสี่ยงตามที่สำนักหักบัญชีกำหนด ของลูกค้าเฉพาะรายที่ไม่สามารถวางเงินประกันภายในวันที่ประกาศกำหนด - หาผลรวมของส่วนต่างของลูกค้าทุกรายที่คำนวณได้ตาม 1.

รายการ	คำอธิบาย
20. ความเสี่ยง : จากการจัดการลงทุน ก. มูลค่าความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ข. PII	ให้บริษัทที่มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจัดการลงทุน เช่น การจัดการกองทุนส่วนบุคคล การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คำนวณค่าความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (operational risk) ให้คำนวณมูลค่าความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 0.01 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การบริหารจัดการ (0.01% * NAV) โดยใช้มูลค่าทรัพย์สินสุทธิรวมทุกกองทุนภายใต้การบริหารจัดการ ณ วันทำการสุดท้ายของเดือนล่าสุด หมายถึง วงเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพ (professional indemnity insurance – “PII”) ซึ่งเป็นไปตามประกาศด้วยหลักเกณฑ์ในรายละเอียดเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคล การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และการค้าหลักทรัพย์และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน และการเป็นผู้จัดการเงินทุนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และข้อกำหนดกรณีที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ และ/หรือประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้คิดค่าความเสี่ยงในช่อง 20 เท่ากับ มูลค่าความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามช่อง ก. หักด้วย PII ตามช่อง ข.
21. สินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ	หมายถึง สินทรัพย์สภาพคล่อง หักด้วย ค่าความเสี่ยงทั้งหมด โดยคำนวณได้จากผลรวมของสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิตามรายการ
22. หนี้สินรวม	ใช้หนี้สินรวมที่คำนวณได้จากข้อ 13 ของส่วนที่ 2 : หนี้สิน
23. เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ	หมายถึง สินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิ หักด้วย หนี้สินรวม ซึ่งคำนวณได้จากรายการในข้อ 21 หักด้วย รายการในข้อ 22
24. เงินกองทุนขั้นต่ำคงที่	กำหนดให้บริษัทดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำคงที่ให้สอดคล้องกับประเภทธุรกิจตามส่วนสรุปข้อ 1 โดยไม่ต่ำกว่า : ● 25 ล้านบาท สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ประกอบธุรกิจมากกว่า 1 ประเภท (หลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า สินทรัพย์ดิจิทัล) ● 15 ล้านบาท สำหรับผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ หรือผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (เพียงประเภทใดประเภทหนึ่ง) ● 1 ล้านบาท สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้อย่างครบถ้วน 1) ไม่มีการเก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้าไว้ในความครอบครอง 2) ไม่มีการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อลงทุนของบริษัทนั่นเอง และ 3) ไม่มีการระดมความรับผิดชอบต่อการชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
25. หนี้สินทั่วไป	ใช้หนี้สินทั่วไปที่คำนวณได้จากข้อ 19 ของส่วนที่ 2 : หนี้สิน

รายการ	คำอธิบาย
26. ทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน	หมายถึง ผลรวมของจำนวนทรัพย์สินที่ลูกค้าต้องนำมาวางเป็นประกันสำหรับฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าที่คงค้างอยู่ เฉพาะที่มีการซื้อขายในศูนย์ซื้อขาย ทั้งนี้ คำนวณจากจำนวนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (total open interest) ของลูกค้าทุกราย ณ วันที่คำนวณ x อัตราหรือมูลค่าหลักประกันที่ศูนย์ซื้อขายสัญญาหรือสำนักหักบัญชีประกาศกำหนดให้ลูกค้า ต้องนำมาวางสำหรับการมีฐานะสัญญาซื้อขายฯ กรณีที่ศูนย์ซื้อขายหรือสำนักหักบัญชีมีการกำหนดทั้งอัตรา IM (initial margin) และ MM (maintenance margin) ให้ใช้อัตรา IM กรณีที่ตลาดที่ซื้อขายไม่มีการกำหนดอัตราดังกล่าว ให้บริษัทเสนออัตราที่เหมาะสมหรือสำนักงานเพื่อขอความเห็นชอบในการใช้อัตราดังกล่าว
27. เงินกองทุนขึ้นดําจากธุรกิจหลักทรัพ์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ร้อยละ 7 ของผลรวมของหนี้สินทั่วไปตามข้อ 25 และทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกันตามข้อ 26 ให้แสดงค่าเป็นบาท
28. เงินกองทุนขึ้นดําจากสินทรัพ์ดิจิทัลของลูกค้า	ใช้ค่าเงินกองทุนขึ้นดําได้จากข้อ 9.2 ของส่วนที่ 9 : รายการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพ์ดิจิทัล ให้แสดงค่าเป็นบาท
29. อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไปและทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน	หมายถึง อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิที่บริษัทหลักทรัพ์ต้องดำรงให้ได้ตามอัตราที่กำหนด โดยคำนวณได้จากเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ตามข้อ 23 หาดด้วย ผลรวมของหนี้สินทั่วไปตามข้อ 25 และทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกันตามข้อ 26 แล้วให้แสดงค่าเป็นอัตราร้อยละ (%)

รายการ	คำอธิบาย
<u>ส่วนที่ 2 : หนี้สิน</u> <u>หนี้สินรวม</u> 1. เงินกู้ยืม (ไม่รวมถึงเงินกู้ยืมด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม) 1.1 จากสถาบันการเงินในประเทศ 1.1.1 ธนาคารพาณิชย์ 1.1.2 สถาบันการเงินอื่น 1.2 จากต่างประเทศ 2. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืน 3. เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง (บัญชีเงินสด) 4. เจ้าหนี้ธุรกิจยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ 4.1 เจ้าหนี้หลักทรัพย์ยืม 4.2 เจ้าหนี้ทรัพย์สินวางประกัน	เงินกู้ยืมทุกประเภทจากสถาบันการเงินที่เป็นเงินบาทแต่ไม่รวมถึงเงินกู้ยืมด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม และเงินกู้ยืมตามข้อ 10.4 : เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือบริษัทในเครือ ทั้งนี้ ให้แสดงผลหนี้โดยไม่รวมดอกเบี้ยค้างจ่าย ธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์ หมายถึง เงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้ ให้แปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้ - รายการที่ไม่มีการป้องกันความเสี่ยง ให้ใช้ spot rate ณ วันที่รายงาน จากแหล่งที่อ้างอิงได้ - ส่วนที่ป้องกันความเสี่ยงตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้า / swaps ให้ใช้อัตราตามสัญญานั้น - ส่วนที่ป้องกันความเสี่ยงโดยซื้อ options ให้ใช้ rate ที่ดีกว่าระหว่าง spot rate กับ rate ตามสัญญา options นั้น หลักทรัพย์ที่บริษัทขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืน ไม่ว่าคู่สัญญาจะเป็นธนาคารแห่งประเทศไทย หรือคู่สัญญาอื่น ทั้งนี้ ให้ใช้ราคาขาย บวกด้วยดอกเบี้ยค้างจ่าย ณ วันที่รายงาน ยอดคลุสสุทธเจ้าหนี้ของลูกค้านั้นที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสด มูลค่าหลักทรัพย์ที่บริษัทยืมมาจากบุคคลอื่นให้รวมถึงภาระที่บริษัทต้องส่งมอบหลักทรัพย์ให้แก่ TSD ในกรณีที่บริษัทนั้นไม่มีหลักทรัพย์อยู่ในครอบครองให้แสดงผลหนี้ตามราคาเสนอขายล่าสุดของหลักทรัพย์ที่ยืม เงินสดหรือทรัพย์สินอื่นที่ลูกค้าโอนให้บริษัทเพื่อเป็นประกันการยืมหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงกรณีที่ลูกค้ายืมหลักทรัพย์ผ่านบัญชีมาร์จิน

รายการ	คำอธิบาย
5. บัญชีลูกค้า 5.1 ธุรกิจหลักทรัพย์ 5.2 ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 5.3 ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล	จำนวนเงินที่ลูกค้าเป็นเจ้าหนี้ของบริษัทอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ของบริษัท ซึ่งได้แก่ เงินของลูกค้าที่นำมาวางเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการนำมาวางเพื่อเป็นประกันการกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์หรือเปิดบัญชีเงินสดหรือการยืมหลักทรัพย์เพื่อขายชอร์ต และเงินอื่น ๆ ที่บริษัทหลักทรัพย์รับไว้แทนลูกค้า (เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น) จำนวนเงินที่ลูกค้าเป็นเจ้าหนี้ของบริษัทอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นเงินวางประกันขั้นต้น (initial margin) และเงินวางประกันเรียกเพิ่ม (call margin) ที่ลูกค้าได้วางไว้กับบริษัทเรียบร้อยแล้ว และรวมถึงผลกำไรขาดทุนรายวันจากการ mark to market มูลค่าหลักประกันและเงินอื่น ๆ ที่บริษัทรับไว้แทนลูกค้า (เช่น ดอกเบี้ย เงินค่าขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้า และเงินค่า premium รับที่เกิดจากการ write อนุพันธ์ของลูกค้า เป็นต้น) จำนวนเงินที่ลูกค้าเป็นเจ้าหนี้ของบริษัทอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลของบริษัท ซึ่งได้แก่ เงินของลูกค้าที่นำมาวางเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
6. เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ (TCH)	ยอดสุทธิเจ้าหนี้ของบัญชีระหว่างบริษัทกับสำนักหักบัญชีซึ่งเกิดจากการส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท (ดูส่วนที่ 1 ข้อ 8 : ลูกหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ประกอบ)
7. เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ยอดดุลสุทธิด้านเจ้าหนี้ระหว่างบริษัทกับสำนักหักบัญชีสัญญาที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทั้งที่เกิดจากการซื้อขายเพื่อบัญชีลูกค้าและเพื่อบัญชีบริษัท (กรณีบริษัทมียอดดุลสุทธิด้านลูกหนี้ให้แสดงยอดดุลสุทธิด้านลูกหนี้เป็นทรัพย์สิน ในข้อ 9 ลูกหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า)
8. เจ้าหนี้ระหว่างบริษัทหลักทรัพย์	ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้บริษัทหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ และยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้บริษัทหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ถูกกำกับดูแลโดยหน่วยงานกำกับดูแลต่างประเทศ โดยกรณีเป็นเจ้าหนี้ที่เกิดจากธุรกรรม OTC ให้นำไปรวมอยู่ในข้อ 3 เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง
9. หุ้นกู้และตราสารหนี้อื่น ๆ (ไม่รวมหุ้นกู้/ตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม)	หุ้นกู้หรือตราสารหนี้อื่นที่บริษัทออกเป็นหลักฐานในการกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น แต่ไม่รวมถึงเอกสารประกอบการกู้ยืมตามข้อ 1 และหุ้นกู้ด้อยสิทธิหรือตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม ให้แสดงโดยใช้มูลค่าตามบัญชี
10. หนี้สินอื่น	หนี้สินทุกประเภทที่ไม่สามารถแสดงไว้ในรายการข้างต้น

รายการ	คำอธิบาย
10.1 ดอกเบี้ยค้างจ่าย	ดอกเบี้ยตามบัญชี ณ สิ้นเดือนล่าสุด เฉพาะส่วนที่บริษัทยังไม่ได้ชำระ ณ วันที่รายงาน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากรายการหลักทรัพย์ขาย โดยมีสัญญาจะซื้อคืน ซึ่งได้รวมอยู่ในข้อ 2 : หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืนแล้ว
10.2 ภาษีและค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	ภาษีและค่าใช้จ่ายค้างจ่ายตามบัญชี ณ สิ้นเดือนล่าสุดเฉพาะส่วนที่บริษัทยังไม่ได้ชำระในวันที่รายงาน
10.3 ผลต่างบัญชีระหว่างสำนักงานใหญ่และสาขา	ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ในบัญชีระหว่างกันของสำนักงานใหญ่กับสาขา/สำนักงานอื่น
10.4 เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือบริษัทในเครือ	เงินกู้ยืมจากกรรมการ พนักงาน บริษัทในเครือ (บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม) หรือผู้ถือหุ้นใหญ่ (ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด)
10.5 อื่น ๆ	หนี้สินหรือเจ้าหนี้อื่นที่ไม่รวมอยู่ในข้อ 10.1-10.4 เช่น สัญญาเช่าที่สามารถบอกเลิกการเช่าก่อนกำหนดได้ โดยให้แสดงยอดหนี้ที่เหลือหรือเบี้ยปรับและหนี้สินที่อาจเกิดจากการบอกเลิกสัญญานั้น แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ถ้ารายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 20 ของยอดรวมข้อ 10.5 : อื่น ๆให้นำรายการดังกล่าวมาแสดงไว้แยกเป็นแต่ละประเภทของรายการ (เรียงลำดับจากมากไปน้อย) ในลำดับถัดไปด้วย
11. ภาระผูกพัน	ภาระผูกพันของบริษัทซึ่งอาจก่อให้เกิดภาระหนี้สินได้ในภายหลัง อันอาจเกิดจากการค้ำประกัน รับรอง อาวัลตัวเงินให้บุคคลอื่น (เช่น บริษัทในเครือ เป็นต้น) รวมถึงภาระที่บริษัทจะต้องชำระเงินหรือทรัพย์สินให้บุคคลอื่นเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่กำหนดไว้ โดยที่ภาระเหล่านี้ไม่ปรากฏในงบการเงินปกติ
12. หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินทุกรายการ ทั้งนี้ บริษัทสามารถนำสินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินที่มีคู่สัญญา (counterparty) รายเดียวกัน ซึ่งมีสัญญาระบุชัดเจนให้มีการหักกลบหนี้ระหว่างกันได้ มาหักออกจากหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินที่ต้องนำมารวมคำนวณได้ และในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ออก Derivatives warrant ที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ และบริษัทได้มีการซื้อกลับเข้ามาในบัญชีบริษัทให้นำเฉพาะยอดสุทธิที่คงค้างอยู่มารวมคำนวณในส่วนของหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน
13. หนี้สินรวม	ผลรวมของข้อ 1 ถึง 11 (ไม่รวมหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินในข้อ 12 เนื่องจากถูกนับคำนวณในส่วนของเงินลงทุนในลักษณะ portfolio concept แล้ว)

รายการ	คำอธิบาย
17. หนี้สินพิเศษอื่น	หนี้สินพิเศษอื่นตามที่สำนักงานประกาศกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้ 1. เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ที่เกิดจากการจับคู่ผู้ซื้อและผู้ขายภายในบริษัทในลักษณะ big lot ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ 1.1 เลือกที่จะคำนวณความเสี่ยงด้านลูกหนี้ผู้ซื้อในกลุ่ม big lot ดังกล่าวตาม credit rating ของผู้ซื้อหรือผู้ค้าประกันในข้อ 5.1.1: ลูกหนี้ที่ยังไม่พ้นกำหนดชำระ หรือผู้ซื้อได้วางค่าซื้อหลักทรัพย์ไว้กับบริษัทเต็มจำนวนและ 1.2 ผู้ขายได้วางหลักทรัพย์ไว้ที่บริษัทแล้ว 2. หนี้สินจากการซื้อตราสารหนี้ภาครัฐ ที่มีการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์แบบ Delivery Versus Payment (DVP) ซึ่งกำหนดให้การส่งมอบหลักทรัพย์และการชำระราคาเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันเท่านั้น ทั้งนี้ ตราสารหนี้ภาครัฐ หมายถึง ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือตราสารหนี้ที่รัฐบาลไทยค้ำประกันเต็มจำนวน (fully secured bonds) 3. หนี้สินรอดบัญชีที่บริษัทไม่มีภาระต้องชำระหรือสูญเสียกระแสเงินสดในอนาคต หมายถึง หนี้สินที่บริษัทต้องบันทึกตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเพื่อทยอยรับรู้รายได้ แม้ว่าไม่มีภาระต้องชำระหรือสูญเสียกระแสเงินสดในอนาคตแล้ว 4. หนี้สินจากการค้างจ่ายเงินค่าขายหลักทรัพย์คืนให้แก่ลูกค้า เนื่องจากมีคำสั่งจากหน่วยงานของรัฐให้อายัดเงินดังกล่าว 5. หนี้สินจากการรับฝากหรือเป็นตัวแทนรับฝากทรัพย์สินจากการประกอบธุรกิจอื่นที่บริษัทมีการแยกทรัพย์สินที่รับฝากดังกล่าวออกจากทรัพย์สินของบริษัทอย่างชัดเจน 6. หนี้สินอื่นที่สำนักงานผ่อนผันให้เป็นหนี้สินพิเศษ ในส่วนที่บริษัทที่ประสงค์จะขอผ่อนผัน ให้อื่นคำขอพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบคำขอตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนต่อสำนักงาน ทั้งนี้ สำนักงานจะพิจารณาเป็นรายกรณี
18. รวมหนี้สินพิเศษ	ผลรวมของข้อ 14 ถึง 17
19. หนี้สินทั่วไป	ผลรวมของหนี้สินรวมตามข้อ 13 และหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินตามข้อ 12 หักด้วย หนี้สินพิเศษตามข้อ 18

รายการ	คำอธิบาย
<u>ส่วนที่ 4 : ความเสี่ยงจากการรับประกัน การจัดจำหน่าย หลักทรัพย์</u>	ให้ บล. มีหน้าที่คำนวณความเสี่ยง จาก “มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ” คูณด้วย “อัตราความเสี่ยง” โดยให้พิจารณาจากรายละเอียดดังต่อไปนี้ <u>1. มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ</u> ให้ บล. ที่เข้ากรณีใดกรณีหนึ่งตามข้างล่างนี้คำนวณมูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณแยกตามกรณีดังต่อไปนี้ <u>กรณีที่ 1 บล. ซึ่งเป็นผู้รับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์จากผู้เสนอขายหลักทรัพย์โดยตรง (ไม่ว่าจะเป็น lead หรือ co-underwriter) หรือ บล. ซึ่งเป็นผู้รับประกันการจัดจำหน่ายต่อจาก บล. ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์รายอื่น (sub-underwriter)</u> “มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ” ของ บล. ได้แก่ มูลค่าการรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หักด้วยมูลค่าดังต่อไปนี้ 1.1 มูลค่าของหลักทรัพย์ที่มีการรับประกันการจัดจำหน่ายต่อ (sub-underwriting commitment) ได้แก่ มูลค่าหลักทรัพย์ที่ บล. ผู้รับประกันการจัดจำหน่ายต่อจะต้องรับผิดชอบซื้อไว้เองถ้าไม่สามารถจัดจำหน่ายได้หมด 1.2 มูลค่าของหลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนเข้าทำสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ที่มีการจัดจำหน่ายในจำนวนที่ระบุแน่นอนกับ บล. ผู้รับประกันการจัดจำหน่าย (legally binding commitment to subscribe) โดยผู้ลงทุนให้หมายถึง ผู้ลงทุนที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้ ก. ธนาคารพาณิชย์ ข. บริษัทเงินทุน ค. บริษัทหลักทรัพย์ ง. บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า จ. บริษัทประกันภัย ฉ. นิติบุคคลซึ่งมีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ช. ธนาคารแห่งประเทศไทย ซ. สถาบันการเงินระหว่างประเทศ ฌ. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ญ. กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

รายการ	คำอธิบาย
	ฎ. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฏ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ฐ. กองทุนรวม ฑ. นิติบุคคลซึ่งมีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลตาม ก ถึง ฎ ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด ฒ. ผู้ลงทุนต่างประเทศซึ่งมีลักษณะเดียวกับผู้ลงทุนตาม ก ถึง ฐ ทั้งนี้ ให้รวมถึงผู้ลงทุนอื่นนอกเหนือจากรายชื่อตามข้างต้นที่ได้วางหลักประกันเพื่อการซื้อหลักทรัพย์ไว้แล้ว โดยมูลค่าที่หักได้ให้ใช้มูลค่าของหลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงแล้วเฉพาะที่ไม่เกินมูลค่าหลักทรัพย์ตามสัญญาที่จะซื้อเท่านั้น โดยให้คำนวณค่าความเสี่ยงของหลักประกันโดยวิธีเดียวกับการคำนวณค่าความเสี่ยงหลักประกันของลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่งในข้อ 5 ของส่วนที่ 1 1.3 มูลค่าของหลักทรัพย์ที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินเข้าทำสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ที่เหลือจากการจัดจำหน่าย (contingent agreement to purchase) 1.4 มูลค่าของหลักทรัพย์ที่บริษัทแม่ซึ่งได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือไม่ต่ำกว่าระดับที่นำลงทุน (investment grade : BBB and up หรือเทียบเท่า) และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเข้าทำสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ที่เหลือจากการจัดจำหน่าย โดยบริษัทแม่จะต้องถือหุ้นในบริษัทหลักทรัพย์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้ มูลค่าของหลักทรัพย์ที่สามารถหักออกจากมูลค่าการรับประกันการจัดจำหน่ายจะต้องไม่เกินกว่าสองเท่าของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทแม่ตามที่ปรากฏในงบการเงินงวดล่าสุดซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต <u>กรณีที่ 2 บล. ซึ่งเข้าทำสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ที่มีการจัดจำหน่ายในจำนวนที่ระบุแน่นอนจากผู้รับประกันการจัดจำหน่าย (legally binding commitment to subscribe)</u> “มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ” ของ บล. ได้แก่ มูลค่าของหลักทรัพย์ตามสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าว <u>กรณีที่ 3 บล. ซึ่งเข้าทำสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ที่เหลือจากการจัดจำหน่ายจากผู้รับประกันการจัดจำหน่าย (contingent agreement to purchase)</u> “มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ” ของ บล. ได้แก่ มูลค่าของหลักทรัพย์ตามสัญญาที่จะซื้อหลักทรัพย์ที่เหลือจากการจัดจำหน่ายดังกล่าว

รายการ	คำอธิบาย
1. ตราสารหนี้/ตราสารหนี้ที่มีลักษณะคล้ายหุ้น 1.1 หลักทรัพย์รัฐบาลหรือองค์การของรัฐ/ตราสารหนี้ที่มีสถาบันการเงินรับรอง คำประกัน อาวัล/มีประกันเต็ม 1.2 ตราสารหนี้ที่ไม่มีสถาบันการเงินรับรอง คำประกัน อาวัล/มีประกันไม่เต็ม 2. ตราสารทุน/หลักทรัพย์อื่น 2.1 หลักทรัพย์ที่ไม่มีราคาตลาด	นอกเหนือจากกรณีข้างต้น หาก บล. มีวิธีการดำเนินการอื่นใดที่จะลดความเสี่ยงจากการรับประกันการจัดจำหน่าย สำนักงานอาจพิจารณาผ่อนผันเป็นรายกรณี 2. ระยะเวลาที่ถือว่ามีความเสี่ยง ให้ยึดหลักดังนี้ เริ่มต้นนับความเสี่ยง : ตั้งแต่วันที่สัญญาหรือข้อตกลงรับประกันการจัดจำหน่ายของ บล. มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย สิ้นสุดการคำนวณความเสี่ยง : วันที่ บล. รู้ผลการเรียกเก็บเงินจากลูกค้าแต่ละราย (โดย บล. จะต้องมียุทธศาสตร์หลักฐานเก็บไว้สำหรับให้สำนักงานตรวจสอบได้) หรือวันที่สัญญาหรือข้อตกลงรับประกันการจัดจำหน่ายสิ้นสุดลง แล้วแต่กรณี 3. การคำนวณค่าความเสี่ยง ให้ บล. คำนวณความเสี่ยงจากการรับประกันการจัดจำหน่าย จาก มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ คูณด้วยอัตราความเสี่ยง เพื่อนำไปแสดงในแบบรายงานของส่วนที่ 4 ตามวิธีดังต่อไปนี้ หมายถึง หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ตัวแลกเงิน และตราสารแห่งอื่น ให้แสดงเป็นราย issue โดยคำนวณค่าความเสี่ยง จาก มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณตามข้อ 1 คูณด้วย อัตราความเสี่ยงดังต่อไปนี้ 1) บล. ที่เข้าตามกรณีที่ 1 และ 3 ร้อยละ 30 ของอัตราความเสี่ยงรวมประเภท position risk ของตราสารนั้นที่กำหนดภายใต้วิธี fixed-haircut approach ตามที่ระบุในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน 2) บล. ที่เข้าตามกรณีที่ 2 ร้อยละ 100 ของอัตราความเสี่ยงรวมประเภท position risk ของตราสารนั้นที่กำหนดภายใต้วิธี fixed-haircut approach ตามที่ระบุใน ส่วนที่ 3 : เงินลงทุน หมายถึง หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิ หน่วยลงทุน รวมทั้งหลักทรัพย์อื่นใดทุกประเภทนอกเหนือจากที่แสดงในข้อ 1 ข้างต้น หมายถึง ตราสารทุน/หลักทรัพย์อื่นที่ บล. รับประกันการจัดจำหน่าย โดย 2.1.1 หลักทรัพย์หรือตราสารประเภทเดียวกันนั้นยังไม่ได้จดทะเบียนในตลาดรองที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการ แต่มีวัตถุประสงค์ที่จะนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดรองที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าการเสนอขายดังกล่าวจะเป็นการเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (initial public offering) หรือเป็นการเสนอขายแก่บุคคลในวงจำกัด (private placement)

รายการ	คำอธิบาย
	2.1.2 หลักทรัพย์หรือตราสารประเภทเดียวกันนั้นจดทะเบียนในตลาดรองที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการแต่ไม่มีราคาซื้อขายที่สามารถสะท้อน current value ของ หลักทรัพย์นั้น อันเนื่องมาจากการ (1) ถูกสั่งห้ามการซื้อขายเป็นการชั่วคราวและเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่ในหมวด REHABCO หรือ (2) ถูกสั่งห้ามการซื้อขายเป็นการชั่วคราวและเป็นหลักทรัพย์ที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ถูกหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันการเงินเข้าแทรกแซงการดำเนินงาน หรือ (3) เป็นกรณีอื่นใดซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ได้หารือกับสำนักงานแล้วและสำนักงานเห็นว่าหลักทรัพย์นั้นเป็นหลักทรัพย์ที่ไม่มีราคาตลาดตามข้อนี้ได้ ทั้งนี้ ในกรณี (1) และ (2) บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าวต้องอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อขอให้พิจารณยกเลิกคำสั่งห้ามการซื้อขายเป็นการชั่วคราวด้วย 2.1.3 หลักทรัพย์หรือตราสารประเภทเดียวกันนั้นไม่เข้าข่ายตาม 2.1.1 และไม่เข้าข่ายตาม 2.1.2 โดยให้แสดงเป็นรายหลักทรัพย์ และคำนวณค่าความเสี่ยงจากมูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณตาม 1 คุณด้วย อัตราความเสี่ยงดังต่อไปนี้ ก. บล. ที่รับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ตามความหมายใน 2.1.1 และ 2.1.2 (1) บล. ที่เข้าตามกรณีที่ 1 และ 3 ร้อยละ 30 ของอัตราความเสี่ยงประเภท position risk ของหุ้นนอก SET 100 ที่ระบุในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน (2) บล. ที่เข้าตามกรณีที่ 2 ร้อยละ 100 ของอัตราความเสี่ยงประเภท position risk ของหุ้นนอก SET 100 ที่ระบุในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน ข. บล. ที่รับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ตามความหมายใน 2.1.3 (1) บล. ที่เข้าตามกรณีที่ 1 และ 3 ร้อยละ 30 ของอัตราความเสี่ยงประเภท position risk ของหุ้นนอกตลาดหลักทรัพย์ที่ระบุในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน (2) บล. ที่เข้าตามกรณีที่ 2 ร้อยละ 100 ของอัตราความเสี่ยงประเภท position risk ของหุ้นนอกตลาดหลักทรัพย์ที่ระบุในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน

รายการ	คำอธิบาย
2.2 หลักทรัพย์ที่มีราคาตลาด 2.2.1 มูลค่าตามราคาเสนอขาย $\leq$ มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง 2.2.2 มูลค่าตามราคาเสนอขาย $>$ มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง	หมายถึง ตราสารทุน/หลักทรัพย์อื่นที่ บล. รับประกันการจัดจำหน่าย โดยหลักทรัพย์หรือตราสารประเภทเดียวกันนั้นจดทะเบียนในตลาดรองที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการ : ให้คำนวณค่าความเสี่ยง จาก มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ ซึ่งได้มาจากส่วนต่างระหว่าง “มูลค่าตามราคาเสนอขาย” กับ “มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง” “มูลค่าตามราคาเสนอขาย” หมายถึง มูลค่าของหลักทรัพย์ที่รับประกันการจัดจำหน่าย : ให้คำนวณจากราคาเสนอขายของหลักทรัพย์ดังกล่าวที่กำหนดตามสัญญาการรับประกันการจัดจำหน่ายครั้งนี้ “มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง” หมายถึง “มูลค่าตามราคาตลาด” หักด้วย “ค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์” “มูลค่าตามราคาตลาด” หมายถึง มูลค่าของหลักทรัพย์ที่รับประกันการจัดจำหน่าย : ให้คำนวณตามราคาที่สูงขึ้น current value ของหลักทรัพย์ประเภทเดียวกันนี้ที่มีการซื้อขายในตลาดรองที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการ ณ วันที่รายงาน โดยให้ดูรายละเอียดในส่วนที่ 3 : เงินลงทุนหมวดที่ 1 ก : การคำนวณมูลค่าเงินลงทุน “ค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์” หมายถึง ค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่รับประกันการจัดจำหน่าย : ให้คำนวณจากมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าว คูณด้วยอัตราความเสี่ยงรวมประเภท position risk ที่กำหนดภายใต้วิธี fixed-haircut approach ในส่วนที่ 3 : เงินลงทุนกรณีที่หลักทรัพย์มีมูลค่าตามราคาเสนอขายต่ำกว่าหรือเท่ากับมูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์นั้น ณ วันที่รายงาน ให้คำนวณค่าความเสี่ยง จาก ส่วนต่างระหว่าง “มูลค่าตามราคาเสนอขาย” กับ “มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง” คูณด้วย อัตราความเสี่ยงร้อยละ 0 กรณีที่หลักทรัพย์มีมูลค่าตามราคาเสนอขายสูงกว่ามูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์นั้น ณ วันที่รายงาน ให้คำนวณค่าความเสี่ยง จาก ส่วนต่างระหว่าง “มูลค่าตามราคาเสนอขาย” กับ “มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง” คูณด้วย อัตราความเสี่ยงร้อยละ 100 (หรือเท่ากับมูลค่าตามราคาเสนอขาย ลบ มูลค่าตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยง) ในกรณีที่ บล. รับประกันการจัดจำหน่ายโดยการรับหลักทรัพย์เข้าในบัญชีของบริษัทก่อนการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ให้ บล. คำนวณและแสดงรายการดังนี้

รายการ	คำอธิบาย
3. รวม	1) คำนวณความเสี่ยงจากการรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์เช่นเดียวกับวิธีที่กล่าวข้างต้น โดยคำนวณจาก มูลค่าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ คูณด้วย อัตราร้อยละของอัตราความเสี่ยงของแต่ละประเภทหลักทรัพย์ที่ บล. รับประกันการจัดจำหน่าย และให้แสดงเป็นราย issue หรือรายหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี ไว้ในส่วนที่ 4 เช่นกัน [บล. ไม่ต้องคำนวณความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของหลักทรัพย์ (position risk) ไว้ในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน อีก] 2) แสดงมูลค่าหลักทรัพย์ที่รับประกันการจัดจำหน่ายเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องของ บล. ไว้ในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน โดยคำนวณจากราคาเสนอขายที่กำหนดตามสัญญาการรับประกันการจัดจำหน่าย ทั้งนี้ หาก บล. มีการดำเนินการอื่นใดที่สามารถลดความเสี่ยงจากการรับประกันการจัดจำหน่ายตามลักษณะที่กล่าวข้างต้น บล. จะต้องปรับมูลค่าของสินทรัพย์สภาพคล่องลดลงเท่ากับจำนวนดังกล่าวด้วย รวมค่าความเสี่ยงของข้อ 1 และข้อ 2 ในข้อ 3 ข.

รายการ	คำอธิบาย
ส่วนที่ 5 : ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ 1. ฐานะเงินตราต่างประเทศแยกรายสกุลและทองคำ 1.1 ฐานะเงินตราต่างประเทศที่ไม่นำมาคำนวณค่าความเสี่ยงแยกรายสกุล 1.2 ฐานะเงินตราต่างประเทศที่นำมาคำนวณค่าความเสี่ยง แยกรายสกุล และทองคำ ก. สินทรัพย์ / long ข. หนี้สิน / short	หมายถึง สินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้ และบริษัทเลือกที่จะไม่นำมาคำนวณค่าความเสี่ยง 1) สินทรัพย์นั้นจำกัดมูลค่าการขาดทุนไม่เกินมูลค่าการลงทุน 2) สินทรัพย์นั้นไม่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง หรือมีค่าความเสี่ยงร้อยละ 100 เช่น หุ้นอื่นๆ ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นอื่น ๆ ลูกหนี้อื่น และสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย เป็นต้น โดยให้แสดงรายการสินทรัพย์/หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดยแยกแสดงเป็นรายสกุล และในแต่ละสกุลให้แยกแสดงแต่ละรายการพร้อมมูลค่าที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้ ในการบันทึกมูลค่าสินทรัพย์ ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการบันทึกสินทรัพย์ในส่วนที่ 1 หมายถึง ฐานะเงินตราอื่นๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 1.1 โดยให้แสดงรายการสินทรัพย์/หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและทองคำ โดยแยกแสดงเป็นรายสกุล และในแต่ละสกุลให้แยกแสดงแต่ละรายการพร้อมมูลค่าที่เป็นเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ (ในกรณีเป็นฐานะเงินตราต่างประเทศจากการมีเงินลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (DR) ให้แสดงมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นสกุลบาท โดยไม่ต้องแยกแสดงมูลค่าที่เป็นเงินตราต่างประเทศ) ทั้งนี้ ในการบันทึกมูลค่าสินทรัพย์/หนี้สิน ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการบันทึกสินทรัพย์/หนี้สินในส่วนที่ 1 และ ส่วนที่ 2 ส่วนการบันทึกมูลค่าของสัญญาป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ ให้ใช้ต้นทุนตามสัญญานั้น (nominal value) หมายถึง สินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศและทองคำ และสัญญาที่จะซื้อหรือทำให้ได้รับเงินตราต่างประเทศหรือทองคำนั้น เช่น สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (forward, future, swap) สิทธิที่จะซื้อเงินตราต่างประเทศและทองคำ (options) เป็นต้น ทั้งนี้ ให้แสดงยอดสินทรัพย์ในแต่ละรายการเป็นรายสกุลเงินตราต่างประเทศและแปลงยอดสินทรัพย์ดังกล่าวให้เป็นสกุลบาท โดยใช้ spot rate ณ วันที่รายงานจากแหล่งที่อ้างอิงได้ หมายถึง หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและทองคำ และสัญญาที่จะขายหรือทำให้ต้องจ่ายเงินตราต่างประเทศหรือทองคำนั้น ทั้งนี้ ให้แสดงยอดหนี้สินในแต่ละรายการเป็นรายสกุลเงินตราต่างประเทศและแปลงยอดหนี้สินดังกล่าวให้เป็นสกุลบาท โดยใช้ spot rate ณ วันที่รายงานจากแหล่งที่อ้างอิงได้

รายการ	คำอธิบาย
2. สรุปฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ เพื่อการคำนวณค่าความเสี่ยง สกุลเงินหลัก ก. ยอดรวมสุทธิที่เป็นสินทรัพย์ ข. ยอดรวมสุทธิที่เป็นหนี้สิน ค. ค่าความเสี่ยง สกุลเงินอื่น ๆ ง. ยอดรวมสุทธิที่เป็นสินทรัพย์ จ. ยอดรวมสุทธิที่เป็นหนี้สิน ฉ. ค่าความเสี่ยง ทองคำ ช. ยอดรวมสุทธิทองคำ ซ. ค่าความเสี่ยง รวมค่าความเสี่ยง	ให้คำนวณดังนี้ 1. บันทึกยอดรวมของสินทรัพย์ / long และหนี้สิน / short ของแต่ละสกุลเงินและทองคำ ตามข้อ 1.2 ในช่อง (1) และ (2) ตามลำดับ 2. หายอดสุทธิ (net position) ของแต่ละสกุลและทองคำในช่อง (3) โดยนำช่อง (1) หักด้วยช่อง (2) ถ้าผลลัพธ์เป็นบวก หมายถึง ยอดสุทธิเป็นสินทรัพย์ (net long) หรือ ยอดสุทธิเป็นลบ หมายถึง ยอดสุทธิเป็นหนี้สิน (net short) หรือ ยอดสุทธิเป็นลบ สกุลเงินหลัก ได้แก่ เงินตราต่างประเทศสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (USD) ยูโร (EUR) เยน (JPY) ปอนด์สเตอร์ลิง (GBP) หยวนเหรินหมินปี้ (CNY) ดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ดอลลาร์แคนาดา (CAD) ฟรังก์สวิส (CHF) ดอลลาร์ฮ่องกง (HKD) และดอลลาร์สิงคโปร์ (SGD) คำนวณได้จากการนำยอดสุทธิของสกุลเงินหลักที่มียอดสุทธิเป็นบวก ยกเว้นยอดรวมสุทธิทองคำ คำนวณได้จากการนำยอดสุทธิของสกุลเงินหลักที่มียอดสุทธิเป็นลบ ยกเว้นยอดรวมสุทธิทองคำ ทั้งนี้ ให้แสดงค่าโดยไม่แสดงเครื่องหมาย (แสดงค่าที่ได้เป็นจำนวนบวก) ให้คำนวณค่าความเสี่ยง เท่ากับ ร้อยละ 4 ของ ค่าที่มากกว่าระหว่าง ยอดรวมสุทธิของสกุลเงินหลักที่เป็นสินทรัพย์ และยอดรวมสุทธิของสกุลเงินหลักที่เป็นหนี้สิน สกุลเงินอื่น ๆ หมายถึง เงินตราต่างประเทศสกุลเงินอื่น ๆ นอกเหนือจากสกุลเงินหลัก คำนวณได้จากการนำยอดสุทธิของสกุลเงินอื่น ๆ ที่มียอดสุทธิเป็นบวก ยกเว้นยอดรวมสุทธิทองคำ คำนวณได้จากการนำยอดสุทธิของสกุลเงินอื่น ๆ ที่มียอดสุทธิเป็นลบ ยกเว้นยอดรวมสุทธิทองคำ ทั้งนี้ ให้แสดงค่าโดยไม่แสดงเครื่องหมาย (แสดงค่าที่ได้เป็นจำนวนบวก) ให้คำนวณค่าความเสี่ยง เท่ากับ ร้อยละ 8 ของค่าที่มากกว่าระหว่าง ยอดรวมสุทธิของสกุลเงินอื่น ๆ ที่เป็นสินทรัพย์ และยอดรวมสุทธิของสกุลเงินอื่น ๆ ที่เป็นหนี้สิน คำนวณได้จากการนำยอดสุทธิของทองคำไม่ว่าจะมียอดสุทธิเป็นบวกหรือลบ ทั้งนี้ ให้แสดงค่าโดยไม่แสดงเครื่องหมาย (แสดงค่าที่ได้เป็นจำนวนบวก) ให้คำนวณค่าความเสี่ยง เท่ากับ ร้อยละ 10 ของยอดรวมสุทธิทองคำ ให้ใส่ผลรวมของข้อ 2ค. ข้อ 2ฉ. และ ข้อ 2ซ. และยกไปใส่ในช่อง 16 ของส่วนที่ 1

รายการ	คำอธิบาย
<u>ส่วนที่ 6 : รายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย</u> 1. เงินลงทุน 2. สินทรัพย์สภาพคล่องที่ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทย่อย 3. เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย รวมข้อ 1 ถึง 3	ในกรณีที่บริษัทเข้าไปลงทุนในบริษัทใดในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าบริษัทที่บริษัทเข้าไปลงทุนนั้นเป็นบริษัทย่อยของบริษัทตามส่วนที่ 6 นี้ และให้บริษัทรายงานการคำนวณค่าความเสี่ยงไว้ในส่วนที่ 6 ด้วย (1) บริษัทที่บริษัทถือหุ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทนั้น (2) บริษัทที่บริษัทถือหุ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดและเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่อันดับหนึ่งของบริษัทนั้นด้วย (3) บริษัทที่บริษัทมีตัวแทนดำรงตำแหน่งกรรมการเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดของบริษัทนั้น ทั้งนี้ ให้บริษัทจัดทำแผนผังโครงสร้างของกลุ่มซึ่งประกอบด้วย บริษัทและบริษัทย่อยดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งแสดงสัดส่วนการถือหุ้นและสัดส่วนของกรรมการที่เป็นตัวแทนจากบริษัทแนบมากับแบบรายงาน บ.ล. 4/1 ในครั้งแรกที่รายงานส่วนที่ 6 และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของกลุ่ม หรือเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นหรือกรรมการในบริษัทย่อย ให้บริษัทแสดงรายการเงินลงทุนทั้งหมดในบริษัทย่อย เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือหุ้นกู้ เป็นต้น โดยไม่ให้นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ให้บริษัทแสดงสินทรัพย์ของบริษัทที่ใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทย่อย เช่น เงินฝากธนาคารหรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่บริษัทใช้เป็นประกันการกู้ยืมของบริษัทย่อย เป็นต้น โดยไม่ให้นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง เว้นแต่บริษัทได้บันทึกการสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทย่อยเป็นภาระผูกพันตามข้อ 11 ของส่วนที่ 2 แล้ว ให้นับสินทรัพย์ที่บริษัทใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทย่อยดังกล่าวนี้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ตามปกติ ให้บริษัทแสดงรายการเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยโดยไม่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงลูกหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจปกติของบริษัท ในกรณีที่บริษัทให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยโดยบริษัทย่อนำสินทรัพย์มาวางเป็นประกัน บริษัทสามารถนับเงินให้กู้ยืมเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้เท่ากับมูลค่าหลักประกันนั้นหักด้วยค่าความเสี่ยงของหลักประกัน แต่ไม่เกินมูลค่าเงินให้กู้ยืม ทั้งนี้ ให้คำนวณค่าความเสี่ยงของหลักประกันเช่นเดียวกับหลักประกันของลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่งในข้อ 5 ของส่วนที่ 1 ในช่อง (ก) ให้ใส่ผลรวมของข้อ 1 (ก) ข้อ 2 (ก) และ ข้อ 3 (ก) และยกไปใส่ในช่อง 12 (ก) ของส่วนที่ 1 ในช่อง (ค) ให้ใส่ผลรวมของข้อ 2 (ค) และ ข้อ 3 (ค) และยกไปใส่ในช่อง 12 (ค) ของส่วนที่ 1

รายการ	คำอธิบาย
4. ค่าความเสี่ยงจากส่วนขาดของบริษัทย่อย	ให้รายงานส่วนขาดจากบริษัทย่อย พร้อมทั้งแสดงผลรวมส่วนขาดของบริษัทย่อยทุกบริษัทและนำผลรวมที่ได้ไปใส่ไว้ในข้อ 17 ของส่วนที่ 1: เงินกองทุนสภาพคล่อง ทั้งนี้ ส่วนขาดจากบริษัทย่อย แยกพิจารณาเป็น 2 กรณี ดังนี้ (ก) ในกรณีที่บริษัทย่อยเป็นสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล (regulated entity) ของหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจของบริษัทย่อยดังกล่าว และหน่วยงานเฉพาะนั้นมีข้อกำหนดให้บริษัทย่อยต้องดำรงเงินกองทุนตามที่กำหนด (regulatory capital) คำว่า “ส่วนขาดจากบริษัทย่อย” จะหมายถึง เงินกองทุนส่วนขาด (shortfall of regulatory capital) ที่บริษัทย่อยไม่สามารถดำรงได้ตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลนั้นกำหนด ทั้งนี้ ให้ใช้ข้อมูลตามรายงานมูลค่าสุดท้ายที่บริษัทย่อยยื่นต่อหน่วยงานกำกับดูแลนั้น (ข) สำหรับบริษัทย่อยในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวใน (ก) คำว่า “ส่วนขาดจากบริษัทย่อย” จะหมายถึง ส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีสถานะเป็นลบของบริษัทย่อย (negative shareholders' equity) ซึ่งคำนวณจากผลลัพธ์ที่เป็นลบของสินทรัพย์รวมหักด้วยหนี้สินทั้งหมดของบริษัทย่อยแต่ไม่รวมถึงหนี้สินที่บริษัทย่อยมีต่อบริษัทหลักทรัพย์ ให้แสดงโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายลบไว้หน้าจำนวนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ใช้ข้อมูลตามงบการเงินฉบับล่าสุดของบริษัทย่อยที่สอบทานโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว และในกรณีที่บริษัทย่อยมีการเพิ่มหรือลดทุนภายหลังจากวันที่ในงบการเงินฉบับล่าสุดดังกล่าว บริษัทหลักทรัพย์อาจนำข้อมูลการเพิ่มหรือลดทุนดังกล่าวมาปรับปรุงข้อมูลตามงบการเงินฉบับล่าสุดของบริษัทย่อยเพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของบริษัทหลักทรัพย์ได้ ให้บริษัทแนบรายงานตาม (ก) หรืองบการเงินตาม (ข) แล้วแต่กรณี มากับแบบรายงาน บ.ล. 4/1 ที่ส่งให้สำนักงาน หากบริษัทส่งแบบรายงาน บ.ล. 4/1 เป็นรายวันให้แนบแบบรายงานดังกล่าวเฉพาะครั้งแรกและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล
<u>ส่วนที่ 7: การคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิหักด้วยหนี้สินระยะสั้น</u>	ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิได้ตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่สำนักงานกำหนด ให้บริษัทรายงานการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องสุทธิหักด้วยหนี้สินระยะสั้นในส่วนที่ 7 ด้วย (บริษัทที่สามารถดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่ต้องรายงานในส่วนนี้)

รายการ	คำอธิบาย													
ส่วนที่ 8 : ความเสี่ยงจากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน	ใช้ค่าความเสี่ยงจากการคำนวณวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้													
	วิธีที่ 1 Standardised approach ในกรณีนี้ให้ถือเสมือนว่าผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกันเป็นผู้ขาย put option ซึ่งตามแนวทางการคำนวณโดยวิธี Standardised approach จะใช้หลักการแยกองค์ประกอบพื้นฐาน (Building-block approach : ดูรายละเอียดตามตารางที่ 12) โดยถือเสมือนว่าผู้ขาย put option ทำการ long the underlying asset ซึ่งในที่นี้คือหน่วยลงทุนในจำนวนที่เท่ากับ 1 - option delta คูณ current value of the underlying asset และทำการ short zero-coupon bond ที่มีอายุคงเหลือเท่ากับอายุคงเหลือของ option และมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับมูลค่ารับประกัน คูณด้วย $[1 - n(d_2)]$													
	<table><tr><th rowspan="2">อนุพันธ์</th><th rowspan="2">สถานะเทียบเท่า (equivalent position)</th><th colspan="2">การคำนวณค่าความเสี่ยง</th></tr><tr><th>General market risk</th><th>Specific risk</th></tr><tr><td rowspan="2">short put option</td><td>1. long the underlying asset = $(1 - \text{option delta}) \times \text{current value of the underlying asset (NAV)}$</td><td>คำนวณผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงราคา option ตามวิธี scenario approach</td><td>นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ไปคูณอัตราความเสี่ยงหน่วยลงทุน</td></tr><tr><td>2. short zero-coupon ที่มีอายุจนถึงวัน exercise date ของ option = $\frac{\text{มูลค่ารับประกัน} \times (1 - n(d_2))}{(1 + r_f)^t}$</td><td>นำสถานะเทียบเท่าไปคูณอัตราความเสี่ยงของตราสารหนี้</td><td>ไม่มี</td></tr></table>	อนุพันธ์	สถานะเทียบเท่า (equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง		General market risk	Specific risk	short put option	1. long the underlying asset = $(1 - \text{option delta}) \times \text{current value of the underlying asset (NAV)}$	คำนวณผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงราคา option ตามวิธี scenario approach	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ไปคูณอัตราความเสี่ยงหน่วยลงทุน	2. short zero-coupon ที่มีอายุจนถึงวัน exercise date ของ option = $\frac{\text{มูลค่ารับประกัน} \times (1 - n(d_2))}{(1 + r_f)^t}$	นำสถานะเทียบเท่าไปคูณอัตราความเสี่ยงของตราสารหนี้	ไม่มี
	อนุพันธ์			สถานะเทียบเท่า (equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง									
		General market risk	Specific risk											
short put option	1. long the underlying asset = $(1 - \text{option delta}) \times \text{current value of the underlying asset (NAV)}$	คำนวณผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงราคา option ตามวิธี scenario approach	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ไปคูณอัตราความเสี่ยงหน่วยลงทุน											
	2. short zero-coupon ที่มีอายุจนถึงวัน exercise date ของ option = $\frac{\text{มูลค่ารับประกัน} \times (1 - n(d_2))}{(1 + r_f)^t}$	นำสถานะเทียบเท่าไปคูณอัตราความเสี่ยงของตราสารหนี้	ไม่มี											
ทั้งนี้ การคิดค่าความเสี่ยง specific risk การเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกันให้ใช้ค่าความเสี่ยงตามตารางที่ 8 : อัตราความเสี่ยงของหน่วยลงทุนและหน่วยทรัสต์														
วิธีที่ 2 ค่าความเสี่ยงจากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน = $\text{มูลค่าปัจจุบัน (เงินต้นที่รับประกัน + ผลตอบแทนที่รับประกัน (ถ้ามี))} - \text{NAV ของกองทุนรวม}$														
ในกรณีที่ค่าความเสี่ยงจากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกันมีค่าติดลบให้ถือว่า ไม่มีความเสี่ยงจากการเป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน														
หมายเหตุ : (มูลค่าปัจจุบันให้ใช้อัตราคิดลดด้วย risk free rate ที่มีอายุคงเหลือเท่ากับอายุของกองทุน)														

รายการ	คำอธิบาย												
<u>ส่วนที่ ๑ : รายการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล</u>													
9.1 สินทรัพย์ดิจิทัล	สินทรัพย์ดิจิทัล ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล อ้างอิงนิยามของสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งเป็นไปตามรายชื่อและจัดกลุ่มตามกลุ่มที่ประกาศบนเว็บไซต์ของสำนักงาน (ภาคผนวก 3 : รายชื่อสินทรัพย์ดิจิทัลและอัตราค่าความเสี่ยง*)												
ก. มูลค่า	ให้แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ราคาซื้อขายของวัน ณ เวลา 24:00 น. ของประเทศไทยจาก (1) แหล่งที่เชื่อถือได้ และ (2) มีการคำนวณราคาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากหลายแหล่งที่มา โดยคำนึงถึงสภาพคล่องในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลในแต่ละแหล่งที่มาด้วย เช่น เว็บไซต์ CoinMarketCap เป็นต้น โดยให้คำนวณมูลค่าเป็นสกุลเงินบาท ด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้ หากสินทรัพย์ดิจิทัลใดไม่มีราคาในแหล่งที่บริษัทใช้อ้างอิงอยู่นั้น บริษัทสามารถเลือกใช้ราคาอ้างอิงจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้างต้น และให้บริษัทใช้ราคาอ้างอิงจากแหล่งนั้นต่อเนื่องต่อไป เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ราคาอ้างอิงเดิมขาดความเชื่อถือ												
ข. ค่าความเสี่ยง	ให้ใช้มูลค่าในช่อง “ก. มูลค่า” คูณด้วยค่าความเสี่ยงของสินทรัพย์ดิจิทัลแต่ละกลุ่มที่ประกาศบนเว็บไซต์ของสำนักงาน* ดังนี้ <table><tr><td>กลุ่มที่</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>อื่นๆ</td></tr><tr><td>ค่าความเสี่ยง</td><td>20%</td><td>30%</td><td>50%</td><td>75%</td><td>100%</td></tr></table>	กลุ่มที่	1	2	3	4	อื่นๆ	ค่าความเสี่ยง	20%	30%	50%	75%	100%
กลุ่มที่	1	2	3	4	อื่นๆ								
ค่าความเสี่ยง	20%	30%	50%	75%	100%								
ค. มูลค่าสุทธิ	ให้คำนวณโดยใช้มูลค่าในช่อง “ก. มูลค่า” หักด้วย มูลค่าในช่อง “ข. ค่าความเสี่ยง”												
9.2 เงินกองทุนขั้นต่ำจากสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า	กรณีเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล คำนวณโดยการหาผลรวมมูลค่าทรัพย์สินลูกค้าที่มีการเก็บรักษา ดังนี้ - ร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน hot wallet ตามข้อ 9.2.1 “ค. มูลค่าสุทธิ” - ร้อยละ 2 ของมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน cold wallet ตามข้อ 9.2.2 “ค. มูลค่าสุทธิ” - ร้อยละ 2 ของมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน 3rd party custodian cold wallet ตามข้อ 9.2.3 “ค. มูลค่าสุทธิ” กรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลอื่น ๆ นอกเหนือจากผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล คำนวณโดยการหาผลรวมมูลค่าทรัพย์สินลูกค้าที่มีการเก็บรักษา ดังนี้ - ร้อยละ 5 ของมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน hot wallet ตามข้อ 9.2.1 “ค. มูลค่าสุทธิ”												

รายการ	คำอธิบาย
ก. มูลค่า ข. กรณธรรม ค. มูลค่าสุทธิ	- ร้อยละ 1 ของมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน cold wallet ตามข้อ 9.2.2 “ค. มูลค่าสุทธิ” - ร้อยละ 1 ของมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน 3rd party custodian cold wallet ตามข้อ 9.2.3 “ค. มูลค่าสุทธิ” ทั้งนี้ - มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน hot wallet หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บไว้ในระบบที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับเครือข่ายเมื่อทำธุรกรรมเท่านั้น ที่ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นเอง รวมถึงที่ใช้บริการของผู้ให้บริการอื่น - มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน cold wallet หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บไว้ในระบบที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายเมื่อทำธุรกรรมเท่านั้น ที่ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นเอง รวมถึงที่ใช้บริการของผู้ให้บริการอื่น แต่ไม่รวมถึงกรณีที่ใช้บริการฝากสินทรัพย์ดิจิทัลกับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งให้รายงานในข้อ 9.2.3 - มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลใน 3rd party custodian cold wallet หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บไว้ในระบบที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายเมื่อทำธุรกรรมเท่านั้น (cold wallet) ที่ฝากไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการเอง ให้แสดงมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าที่เก็บรักษาใน hot wallet cold wallet และ 3rd party custodian cold wallet โดยใช้มูลค่ายุติธรรมตามเกณฑ์ในข้อ 9.1 ให้ใช้วงเงินคุ้มครองของกรณธรรมประกันภัยที่ครอบคลุมความเสียหายของทรัพย์สินลูกค้าจากการทุจริตและความรับผิดชอบด้านไซเบอร์ ให้คำนวณมูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าหลังหักวงเงินคุ้มครองของกรณธรรม โดยใช้มูลค่าในช่อง “ก. มูลค่า” หักลบด้วยช่อง “ข. กรณธรรม”

* <https://www.sec.or.th/TH/Pages/LawandRegulations/DigitalAssetBusinessRelatedForms->

ส่วนที่ 3 : เงินลงทุน

เงินลงทุน หมายถึง หลักทรัพย์ ตราสารทางการเงินหรือทองคำที่อยู่ในความครอบครองของบริษัท ที่นับรวมเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุนได้ ทั้งนี้ รวมถึงการมีฐานะอนุพันธ์ทางการเงินหรืออนุพันธ์ที่อ้างอิงกับสินค้าอื่นๆ เช่น ออปชัน (options) ฟอว์เวิร์ด (forwards) ฟิวเจอร์ส (futures) หรือสวอป (swaps) เป็นต้น (ไม่รวมตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน และหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืน ซึ่งได้รายงานไว้แล้วในข้อ 2 และข้อ 3 ของส่วนที่ 1 ตามลำดับ)

ข้อกำหนดทั่วไป

1. เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิสำหรับรายการเงินลงทุนตามส่วนที่ 3 ให้บริษัทคำนวณโดยพิจารณาจากหลักการดังต่อไปนี้

1.1 หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (substance over form) กล่าวคือ จะพิจารณาถึงความเสี่ยงและผลประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์ (risks and economic benefits) ของการลงทุนแต่ละรายการเป็นสำคัญโดยไม่คำนึงว่าการลงทุนเหล่านั้นจะอยู่ในรูปแบบใดทางกฎหมาย (legal form) เช่น index options และ derivative warrants ในเบื้องต้นถูกกำหนดให้เป็นหลักทรัพย์ในทางกฎหมาย แต่ตามหลักของ risks และ economic benefits เงินลงทุนดังกล่าวจัดเป็นอนุพันธ์ประเภทหนึ่ง จึงถูกจัดประเภทและคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับอนุพันธ์ประเภทอื่น เป็นต้น

1.2 หลักความสม่ำเสมอ (consistency) กล่าวคือ เมื่อบริษัทเลือกใช้วิธีการคำนวณวิธีใดแล้วให้บริษัทปฏิบัติตามวิธีดังกล่าวอย่างต่อเนื่องต่อไป และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณจากที่เคยปฏิบัติเดิม ให้บริษัทแจ้งสำนักงานถึงเหตุผลและความจำเป็นก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย

2. การคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิสำหรับสถานะเงินลงทุนรายการใดที่มีรูปแบบนอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในคำอธิบายนี้ (non-standard characteristics) เช่น structure notes securities with embedded options และ exotic derivatives เป็นต้น ให้บริษัทคำนวณและรายงานมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องและค่าความเสี่ยงของสถานะเงินลงทุนดังกล่าวโดยยึดหลัก building-block approach ตามแนวทางซึ่งได้กล่าวไว้ในหมวดที่ 3 เว้นแต่บริษัทได้หารือกับสำนักงานและสำนักงานเห็นควรให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

3. ในการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิสำหรับรายการเงินลงทุน ให้บริษัทคำนวณเงินลงทุนเพื่อนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องตามหมวดที่ 1 : สินทรัพย์สภาพคล่อง และให้คำนวณค่าความเสี่ยง (haircuts) ตาม

หมวดที่ 2 : ค่าความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยค่าความเสี่ยง 3 ประเภท คือ ค่าความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา (position risk) ค่าความเสี่ยงจากคู่สัญญา (counterparty risk) และค่าความเสี่ยงจากการกระจุกตัว (large exposure risk) โดยให้บริษัทแสดงรายการการคำนวณตามแบบรายงานรายละเอียดเงินลงทุน (ส่วนที่ 3)

4. ในการคำนวณค่าความเสี่ยงประเภท position risk ให้บริษัทเลือกวิธีการคำนวณวิธีใดวิธีหนึ่งสำหรับเงินลงทุนทั้งหมดของบริษัท ตามสถานะเงินลงทุนที่บริษัทมีอยู่จริง ดังนี้

แบบที่ 1 : วิธี Fixed-haircut approach สำหรับบริษัทที่ไม่มีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์ หรือมีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์เฉพาะที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- ก. การเป็นผู้ถือออปชัน (option holder) หรือผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivative warrant holder)
- ข. การเป็นคู่สัญญาในการซื้อขายอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง (hedging) ตามที่สำนักงานยอมรับ
- ค. การมีสถานะอนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

แบบที่ 2 : วิธี Standardised approach สำหรับบริษัทที่มีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์ที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก. การเป็นผู้ออกออปชัน (option writer) หรือผู้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivative warrant writer)
- ข. การเป็นคู่สัญญาในการซื้อขายอนุพันธ์เพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ
- ค. การมีสถานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทฟิวเจอร์ส/ฟอร์เวิร์ด

ทั้งนี้ ในกรณีที่บริษัทมีเฉพาะเงินลงทุนที่เข้าข่ายการคำนวณตามแบบที่ 1 อาจเลือกคำนวณเงินลงทุนทั้งหมดตามแบบที่ 2 ก็ได้ แต่ในกรณีที่บริษัทมีเงินลงทุนประเภทใดประเภทหนึ่งที่เข้าข่ายการคำนวณตามแบบที่ 2 บริษัทจะต้องนำเงินลงทุนทั้งหมดมาคำนวณ position risk ตามแบบที่ 2 เท่านั้น

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าบริษัทจะเลือกการคำนวณ position risk ตามแบบที่ 1 หรือ แบบที่ 2 บริษัทจะต้องพิจารณาเงินลงทุนที่บริษัทมีอยู่เพื่อคำนวณ counterparty risk และ large exposure risk ด้วย

5. การนับเงินลงทุนและสถานะเงินลงทุนเพื่อคำนวณความเสี่ยง position risk ของหลักทรัพย์ให้เป็นไปตามตารางที่ 1 โดยมีหลักการ ดังนี้

หลักทรัพย์ได้มา

- 1) ทางด้านการรายงานสินทรัพย์ ให้นำเป็นเงินลงทุน
- 2) ทางด้านการคำนวณความเสี่ยง ให้ถือเป็น long position และถ้าการได้มาซึ่งหลักทรัพย์นั้นก่อให้เกิดภาระในอนาคตด้วย ให้ตั้งภาระดังกล่าวเป็น short position ด้วยเช่นกัน เช่น กรณีการยืมหลักทรัพย์ เป็นต้น

หลักทรัพย์โอนออก

- 1) ทางด้านการรายงานสินทรัพย์ ให้หักออกจากเงินลงทุน
- 2) ทางด้านการคำนวณความเสี่ยง
 - ให้ลดสถานะ long position ที่มีอยู่เดิมออกถ้าเป็นการโอนออกจากเงินลงทุนโดยถาวร เช่น การขายหลักทรัพย์ เป็นต้น และลดสถานะ short position ด้วยถ้าการโอนออกนั้นเป็นการส่งมอบหลักทรัพย์คืนเพื่อลดภาระการยืมหลักทรัพย์
 - ให้ถือเป็น long อยู่เช่นเดิม ถ้าเป็นเพียงการโอนออกจากเงินลงทุนเพียงชั่วคราว เช่น การให้ยืมหลักทรัพย์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม สำหรับรายการอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้บริษัทหารือและดำเนินการตามที่สำนักงานพิจารณาเห็นสมควร

ตารางที่ 1 : การนับเงินลงทุนและสถานะเงินลงทุนเพื่อคำนวณความเสี่ยง position risk ของหลักทรัพย์

รายการ	การนับเงินลงทุน	สถานะเงินลงทุนเพื่อคำนวณความเสี่ยง position risk ในส่วนที่ 3
<u>หลักทรัพย์ได้มา</u>		
1. ซื้อ	นับเป็นเงินลงทุน	คิดเป็น long
2. ยืม	นับเป็นเงินลงทุน	คิดเป็น long เพราะว่ามีหลักทรัพย์เข้า port. ในขณะเดียวกันก็ต้องตั้งเป็น short ด้วยเพราะว่ามีภาระที่จะต้องส่งมอบคืน ซึ่งต้องตั้งเป็นเจ้าหนี้หลักทรัพย์ยืม
3. รับโอนกรรมสิทธิ์เป็นหลักประกันโดยไม่มีข้อจำกัดในการหาประโยชน์	นับเป็นเงินลงทุน	คิดเป็น long เพราะว่ามีหลักทรัพย์เข้า port. ในขณะเดียวกันก็ต้องตั้งเป็น short ด้วยเพราะว่ามีภาระที่ต้องส่งมอบคืน ซึ่งต้องตั้งเป็นเจ้าหนี้ทรัพย์สินวางประกัน

รายการ	การนับเงินลงทุน	สถานะเงินลงทุนเพื่อคำนวณความเสี่ยง position risk ในส่วนที่ 3
4. รับหลักทรัพย์คืน เช่น จากการให้ยืม หรือจากการโอนกรรมสิทธิ์ไปเป็นหลักประกันกับบุคคลอื่น เป็นต้น (ดูหลักทรัพย์โอนออก ตามข้อ 3 และข้อ 4 ประกอบ)	นับเป็นเงินลงทุนเพราะมีการโอนมาจากลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์หรือลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกันแล้วแต่กรณี	สถานะ long position ไม่เปลี่ยนแปลง
<u>หลักทรัพย์โอนออก</u> 1. ขาย (รวมถึงขายชอร์ตที่ยืมหลักทรัพย์เข้ามาแล้ว) 2. ขายชอร์ตโดยยังไม่ได้ยืม (เกิดขึ้นภายใน T+2 เท่านั้น) 3. ให้ยืม (รวมถึงการส่งมอบแทนลูกค้าในกรณีที่ลูกค้าผิดนัดส่งมอบหลักทรัพย์) 4. โอนกรรมสิทธิ์ไปเป็นหลักประกัน 5. ส่งมอบหลักทรัพย์คืน เช่น จากการยืม หรือจากการรับโอนกรรมสิทธิ์เป็นหลักประกันจากบุคคลอื่น เป็นต้น 6. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืน	ไม่นับเป็นเงินลงทุน เงินลงทุนไม่เปลี่ยนแปลง ไม่นับเป็นเงินลงทุน เพราะว่าได้โอนไปเป็นลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ ไม่นับเป็นเงินลงทุน เพราะว่าได้โอนไปเป็นลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน ไม่นับเป็นเงินลงทุนเพราะว่าหลักทรัพย์ได้ถูกนำไปส่งมอบเจ้าหน้าที่หลักทรัพย์ยืม หรือเจ้าหน้าที่ทรัพย์สินวางประกัน แล้วแต่กรณี เงินลงทุนไม่เปลี่ยนแปลง	ลดสถานะ long position คิดเป็น short เพราะว่ามีภาระที่จะต้องส่งมอบตามคำสั่งขายชอร์ต คิดเป็น long อยู่เช่นเดิมเพราะว่าบริษัทยังรับความเสี่ยงในกรณีที่หลักทรัพย์ที่จะต้องรับคืนอาจมีราคาลดลง คิดเป็น long อยู่เช่นเดิมเพราะว่าบริษัทยังรับความเสี่ยงในกรณีที่หลักทรัพย์ที่จะต้องรับคืนอาจมีราคาลดลง ลดทั้งสถานะ long position และ short position เพราะว่ามีหลักทรัพย์ถูกโอนออกจาก port. และถูกนำไปส่งมอบเพื่อลดภาระเจ้าหน้าที่หลักทรัพย์ยืม หรือเจ้าหน้าที่ทรัพย์สินวางประกัน แล้วแต่กรณี คิดเป็น long อยู่เช่นเดิมเพราะว่าบริษัทยังรับความเสี่ยงในกรณีที่หลักทรัพย์ที่จะต้องซื้อคืนอาจมีราคาลดลง

หมายเหตุ ถ้าบริษัทมีเงินลงทุนในต่างประเทศหรือตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (DR) หรือทองคำ จะต้องคำนวณค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ ไว้ในส่วนที่ 5 ด้วย

ตัวอย่าง บริษัทมีรายการของหลักทรัพย์ A ดังนี้

รายการ	มูลค่าเงินลงทุน	สถานะเงินลงทุนที่ใช้คำนวณ h/c	
วันที่ 1 ซื้อ 400	400	long 400	
วันที่ 2 ยืม 100	500	long 500	short 100
วันที่ 3 ขาย 200	300	long 300	short 100
วันที่ 4 ให้ยืม 50	250	long 300	short 100 (เงินลงทุน 250 + ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ 50)
วันที่ 5 ขายโดยมีสัญญาจะซื้อคืน 150	250	long 300	short 100 (เงินลงทุน 250 + ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ 50)

ทั้งนี้ ธุรกิจมีอนุพันธ์บางประเภท เช่น ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ เป็นต้น ที่อาจมีการยืมให้ยืม หรือโอนกรรมสิทธิ์เป็นหลักประกันได้ ให้บริษัทพิจารณาการนับเงินลงทุนและสถานะเงินลงทุน (long หรือ short position) เช่นเดียวกับตารางที่ 1 ข้างต้น จากนั้นนำสถานะเงินลงทุนที่ได้ไปคำนวณหาความเสี่ยง position risk ตามวิธี Fixed-haircut approach หรือ Standardised approach ตามแต่กรณี

6. การนับเงินลงทุนและการคำนวณความเสี่ยง position risk ของอนุพันธ์ให้เป็นไปตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 : การนับเงินลงทุนและการคำนวณความเสี่ยง position risk ของอนุพันธ์

รายการ	การนับเงินลงทุน	การคำนวณความเสี่ยง position risk
1. บริษัทที่คำนวณตามแบบที่ 1 : <u>วิธี Fixed-haircut approach</u>		
1.1 อนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ (หมายเหตุ 1)		
1.1.1 FX/Gold-linked (หมายเหตุ 2)	ไม่แสดงเป็นเงินลงทุน	ไม่ต้องคำนวณในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน แต่ให้ยกไปคำนวณในส่วนที่ 5 : ค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ
1.1.2 Non FX-linked	ไม่แสดงเป็นเงินลงทุน	ไม่ต้องคำนวณในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน

รายการ	การนับเงินลงทุน	การคำนวณความเสี่ยง position risk
1.2 อนุพันธ์เพื่อการอื่น (เฉพาะการเป็นผู้ถือ option) 1.2.1 FX/Gold-linked (หมายเหตุ 2) 1.2.2 Non FX-linked	นับ option premium เป็นเงินลงทุน นับ option premium เป็นเงินลงทุน	คิดสถานะเงินลงทุนเป็น long เพื่อนำมาคำนวณ position risk ในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน ตามวิธี Fixed-haircut approach (ยกเว้นสินทรัพย์อ้างอิงเป็นเงินตราต่างประเทศโดยตรง) และให้นำไปคำนวณใน ส่วนที่ 5 : ค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศ และทองคำ ด้วย คิดสถานะเงินลงทุนเป็น long เพื่อนำมาคำนวณ position risk ในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน ตามวิธี Fixed-haircut approach
2. บริษัทที่คำนวณตามแบบที่ 2 : <u>วิธี Standardised approach</u> 2.1 อนุพันธ์เพื่อการป้องกัน ความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ (หมายเหตุ 1) 2.1.1 FX/Gold-linked (หมายเหตุ 2) - Options / Derivative warrants - Futures	<u>ผู้ซื้อ (buyer)</u> : นับ option premium เป็นค่าบวกในเงินลงทุน <u>ผู้ออก (writer)</u> : นับ option premium เป็นค่าลบในเงินลงทุน¹ ไม่แสดงเป็นเงินลงทุนเพราะมูลค่า เป็นศูนย์ เนื่องจากการรับรู้กำไร ขาดทุนทุกสิ้นวัน ทั้งนี้สถานะใน futures contracts ยังคงต้องนำไป คิดค่าความเสี่ยงตามปกติ	คิดสถานะเทียบเท่าเงินลงทุน (ซึ่งอาจเป็น long หรือ short แล้วแต่กรณี) ตามหลัก building-block approach เพื่อนำมาคำนวณ position risk ในส่วนที่ 3 : เงินลงทุน ตามวิธี Standardised approach และ สำหรับอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศและ ทองคำ ให้นำไปคำนวณในส่วนที่ 5 : ค่าความเสี่ยงจาก การมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำด้วย

¹ โดยปกติ premium รับจากการ write options หรือมูลค่าลบของสัญญา forwards และ swaps ถือเป็นรายการด้านหนี้สินหรือภาระผูกพันของบริษัท แต่เพื่อประโยชน์ในการจัดกลุ่มและติดตามสถานะของอนุพันธ์เหล่านั้นจึงให้นำมาแสดงเป็นรายการหักทางด้านสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อ เงินลงทุน ดังนั้น รายการดังกล่าวจึงไม่ต้องนำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินหรือภาระผูกพันที่จะใช้ในการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิอีก แต่ยังคงต้องนำมารวมเพื่อใช้ในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิด้วย

รายการ	การนับเงินลงทุน	การคำนวณความเสี่ยง position risk
- Forwards / Swaps	กรณี replacement cost เป็นบวก ให้นับเป็นเงินลงทุน กรณี replacement cost เป็นลบ ให้หักออกจากเงินลงทุน ²	
2.1.2 Non FX-linked	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1
2.2 อนุพันธ์เพื่อการอื่น		
2.2.1 FX/Gold-linked (หมายเหตุ 2)	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1
2.2.2 Non FX-linked	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1
3. ธุรกิจอนุพันธ์ลักษณะ back-to-back (หมายเหตุ 3)	รายละเอียดเหมือนข้อ 2.1.1	ไม่ต้องคำนวณความเสี่ยงในส่วน position risk

หมายเหตุ :

1. ในการพิจารณาว่าการมีสถานะในอนุพันธ์ใดเข้าข่ายเป็นการป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ สำนักงานจะใช้ปัจจัยดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

1.1 วัตถุประสงค์ของการมีสถานะอนุพันธ์

1.2 สถานะอนุพันธ์นั้นจะต้องสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดจากการมีทรัพย์สิน หนี้สิน หรือภาระผูกพันที่มีอยู่หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นแน่นอนในอนาคตอันใกล้ เช่น ภายในระยะเวลา 3 เดือน เป็นต้น

1.3 สถานะอนุพันธ์นั้นจะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

2. FX/Gold-linked ในที่นี้หมายถึงอนุพันธ์ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นเงินตราต่างประเทศและทองคำ เช่น ออปชันที่อ้างอิงกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรือทองคำ หรือมีสินทรัพย์อ้างอิงอยู่ในรูปของเงินตราต่างประเทศและทองคำ เช่น ออปชันที่อ้างอิงกับหลักทรัพย์ต่างประเทศ เป็นต้น

3. ธุรกิจอนุพันธ์ลักษณะ back-to-back คือธุรกิจที่มีการเข้าทำสัญญาอนุพันธ์ 2 สัญญาที่ตรงข้ามกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะหักลบความเสี่ยงด้าน position risk ของทั้ง 2 สัญญาอย่างสมบูรณ์ และมีลักษณะที่เข้าเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

3.1 มีสินค้าหรือตัวแปรอ้างอิงตัวเดียวกัน

3.2 มีมูลค่าเงินต้น (notional value) เท่ากัน

3.3 มีวันครบกำหนดสัญญาวันเดียวกัน และ

3.4 เป็นสกุลเงินเดียวกัน

² replacement cost หมายถึง marked to market value ของสัญญา (มูลค่าเดียวกับที่ใช้ในการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่อง) ซึ่งบอกถึงว่าถ้าบริษัทจะต้องจัดหาสัญญาขึ้นใหม่ภายใต้เงื่อนไขเดียวกันจะมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเท่าไร เช่น กรณีของ options ก็คือ option premiums
กรณีของสัญญา forwards / swaps ต้องใช้วิธีการ pricing เพื่อหามูลค่าของสัญญา

หมวดที่ 1 : สินทรัพย์สภาพคล่อง

ก. การคำนวณมูลค่าเงินลงทุน

ให้บริษัทคำนวณมูลค่าเงินลงทุนโดยยึดหลักของราคาที่สะท้อน current value ดังต่อไปนี้

1. Exchange-traded instruments หมายถึง หลักทรัพย์ดังต่อไปนี้

1.1 หลักทรัพย์ ตราสาร หรือสัญญาอื่นใดที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหรือศูนย์ซื้อขายของประเทศอื่นยกเว้นตราสารหนี้ ในกรณี long position ให้ใช้ราคาเสนอซื้อปัจจุบัน (current bid price) ณ สิ้นวันที่รายงาน และกรณี short position ให้ใช้ราคาเสนอขายปัจจุบัน (current offer price) ณ สิ้นวันที่รายงาน หากไม่มีราคาเสนอซื้อปัจจุบันหรือราคาเสนอขายปัจจุบัน ให้ใช้ราคาปิดล่าสุดแทน (last closed price)

1.2 ตราสารหนี้ที่มีการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือตลาดหรือศูนย์ซื้อขายของประเทศอื่น รวมถึงตราสารหนี้ที่มีการรายงานข้อมูลราคาการซื้อขายผ่านศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ให้ใช้หลักการเดียวกับข้อ 1.1 หากราคาดังกล่าวยังไม่ได้รวมดอกเบี้ยค้างรับ บริษัทควรนำดอกเบี้ยดังกล่าวมารวมคำนวณด้วย (dirty price) อย่างน้อยเดือนละครั้ง ทั้งนี้ ราคาที่ปรากฏหลักฐานในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ (หรือตลาดหรือศูนย์ซื้อขายของประเทศอื่น แล้วแต่กรณี) จะต้องเกิดจากการซื้อขายที่ไม่เกินกว่า 1 เดือน ถ้าเกินกว่า 1 เดือน ให้คำนวณราคาตาม 2.2

2. Non exchange-traded instruments หมายถึง หลักทรัพย์หรือตราสารอื่นใดที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 1 ข้างต้น

2.1 ตราสารทุน ให้ใช้ราคาทุน หรือราคาอื่นที่เหมาะสม

2.2 ตราสารหนี้ รวมถึงหุ้นกู้แปลงสภาพและหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้ใช้ราคาตามลำดับดังต่อไปนี้

2.2.1 ราคาที่กำหนดโดย market makers ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป โดยกรณี long position ให้ใช้ราคาเสนอซื้อปัจจุบันเฉลี่ย (average current bid price) กรณี short position ให้ใช้ราคาเสนอขายปัจจุบันเฉลี่ย (average current offer price)

2.2.2 ราคาทางทฤษฎี (theoretical price)

2.2.2.1 ตราสารหนี้ภาครัฐ รวมถึงพันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกัน ให้ใช้ราคาที่คำนวณโดยอิงเส้น yield curve ซึ่งกำหนดขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยที่ได้จากการประมูลในแต่ละเดือนของพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกัน หรือเส้น yield curve ของตราสารหนี้ภาครัฐที่มีการจัดทำขึ้นและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

2.2.2.2 พันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน รวมถึงตราสารหนี้ภาคเอกชน ให้ใช้ราคาที่คำนวณโดยอิงเส้น yield curve ตาม 2.2.2.1 หรือเส้น yield curve ของหุ้นกู้/ตราสารหนี้อื่นที่เทียบเคียงได้ ซึ่งมี coupon rate / credit rating / currency และ time to maturity เดียวกัน ที่มีการจัดทำขึ้นและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป บวกค่าชดเชยความเสี่ยง (risk premium) ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ บริษัทจะต้องแสดงเหตุผลที่เชื่อถือได้ไว้ในหมายเหตุท้ายแบบรายงานด้วย

2.2.2.3 หุ้นกู้แปลงสภาพ และหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้แบ่งการคำนวณออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นหุ้นกู้ให้ใช้ราคาที่คำนวณโดยอิงตาม 2.2.2.2 และส่วนที่เป็นสิทธิ (ไม่ว่าจะเป็นสิทธิการแปลงสภาพหรือสิทธิที่จะซื้อหลักทรัพย์) ให้ใช้ราคาที่คำนวณโดยอิงตาม 2.4.2

2.2.3 ราคาอื่นที่เหมาะสม เช่น ราคาตามบัญชี เป็นต้น

2.3 หน่วยลงทุน

2.3.1 กองทุนเปิด ใช้ราคาซื้อขายคืนล่าสุด

2.3.2 กองทุนปิด รวมถึงกองทุนเปิดที่มีระยะเวลาการรับซื้อคืนในแต่ละครั้งห่างกันเกินกว่า 1 เดือน ใช้ net asset value ต่อหน่วย

2.4 อนุพันธ์ และใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้ใช้ราคาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

2.4.1 ราคาที่กำหนดโดย market makers ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป โดยกรณี long position ให้ใช้ราคาเสนอซื้อปัจจุบันถัวเฉลี่ย (average current bid price) กรณี short position ให้ใช้ราคาเสนอขายปัจจุบันถัวเฉลี่ย (average current offer price)

2.4.2 ราคาทางทฤษฎี (theoretical price) ให้คำนวณโดยใช้ pricing models ภายใต้งบเงื่อนไขของตัวแปรที่สำนักงานยอมรับ

2.5 ทองคำ หมายถึง ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 96.5% ขึ้นไป ให้ใช้ราคาซื้อขายปัจจุบัน ณ วันที่รายงานที่ประกาศโดยสมาคมค้าทองคำ

ข. ประเภทเงินลงทุน

ให้บริษัทแสดงมูลค่าเงินลงทุนตามที่มีไว้ในแบบรายงานรายละเอียดเงินลงทุน (ส่วนที่ 3 หน้า 1 และ 2) โดยแยกตามประเภทเงินลงทุนดังนี้

1. ตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุน (Equity and Equity-Linked Instruments)

หมายถึง ตราสารทุนและตราสารที่มีมูลค่าผูกกับตราสารทุนหรือสินทรัพย์อ้างอิงอื่นที่มีความเสี่ยงในลักษณะเดียวกันกับตราสารทุน

1.1 หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ (common stock / preferred stock)

1.1.1 หุ้นใน SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม I ซึ่งหมายถึง หุ้นต่างประเทศที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยในกลุ่ม Developed Market (DM) และเป็นองค์ประกอบของดัชนีหลักในประเทศไทยดังกล่าว รายละเอียดตามภาคผนวก 1 โดยหุ้นดังกล่าวต้องไม่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 7 วัน หรือเครื่องหมายอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ รวมถึง right³ ใบรับฝากหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนมือได้ (TCR) และ **ตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (DR)** ที่มีหุ้นต่างประเทศตามข้างต้นเป็นหุ้นอ้างอิง

1.1.2 หุ้นใน SET 100 แต่อยู่นอก SET 50 (หุ้นใน SET 100) และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม II ซึ่งหมายถึง หุ้นต่างประเทศที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยในกลุ่ม DM ซึ่งไม่รวมอยู่ในหุ้นต่างประเทศกลุ่ม I และหุ้นต่างประเทศที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยในกลุ่ม Emerging Market (EM) และเป็นองค์ประกอบของดัชนีหลักในประเทศไทยดังกล่าว ตามภาคผนวก 2 โดยหุ้นดังกล่าวต้องไม่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 7 วัน หรือเครื่องหมายอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ รวมถึง right TCR **และ DR** ที่มีหุ้นต่างประเทศตามข้างต้นเป็นหุ้นอ้างอิง

1.1.3 หุ้นนอก SET 100 และหุ้นที่อยู่ในต่างประเทศกลุ่ม III ซึ่งหมายถึง หุ้นต่างประเทศที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยในกลุ่ม EM ซึ่งไม่รวมอยู่ในหุ้นต่างประเทศกลุ่ม II และหุ้นในประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกสามัญของ International Organizations of Securities Commission (IOSCO) หรือมีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ World Federations of Exchange (WFE) โดยหุ้นดังกล่าวต้องไม่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 7 วัน หรือเครื่องหมายอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ รวมถึง right TCR **และ DR** ที่มีหุ้นต่างประเทศตามข้างต้นเป็นหุ้นอ้างอิง

1.1.4 **หุ้นที่ซื้อขายใน LiVE Exchange**

1.1.5 หุ้นซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศซึ่งไม่เข้าข่ายตาม 1.1.1 – 1.1.3 **รวมถึง DR ที่มีหุ้นต่างประเทศตามข้างต้นเป็นหุ้นอ้างอิง**

1.1.6 หุ้นอื่น ๆ หมายถึง หุ้น และ right ของหุ้นที่ไม่เข้าข่ายตาม 1.1.1 - 1.1.5

1.2 ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (company warrants) หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่ให้สิทธิผู้ถือซื้อหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิของบริษัทใด ๆ ที่ออกโดยบริษัท (issuer) นั้น รวมถึงตราสารอื่นใดที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น ใบแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่โอนสิทธิได้ (TSR) ที่บริษัทยังไม่จ่ายชำระราคาหุ้น เป็นต้น ให้แสดงตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง ดังนี้

1.2.1 หุ้นใน SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม I

1.2.2 หุ้นนอก SET 50 และหุ้นต่างประเทศนอกกลุ่ม I ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

³ หมายถึง หุ้นเพิ่มทุนรวมถึง ใบแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่โอนสิทธิได้ (TSR) ที่บริษัทได้จองซื้อและจ่ายชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังอยู่ในระหว่างขั้นตอนการจดทะเบียนเพื่อเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักที่เป็นทางการของประเทศตามที่สำนักงานประกาศกำหนด ในภาคผนวก 1 และ ภาคผนวก 2

1.2.3 หุ่นอื่น ๆ

1.3 อนุพันธ์ในตราสารทุน (equity-linked derivatives) หมายถึง หลักทรัพย์ประเภทอปชัน ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivative warrants) และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในประกาศว่าด้วยเรื่องการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการให้บริการด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยบริษัทหลักทรัพย์ และ/หรือ ประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นหรือผูกกับตราสารทุน กลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีตราสารทุน ทั้งนี้ ในการรายงานให้แยกแสดงเป็นมูลค่าบวก (ก) มูลค่าลบ (ข) และมูลค่าสุทธิ (ค) ดังนี้

ก) มูลค่าบวก หมายถึง

- มูลค่าของ option premium ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ถือ options (buyer / holder)
- มูลค่าของสัญญา forwards และ swaps ในกรณีที่บริษัทมีสถานะเป็นผู้รับประโยชน์จาก

สัญญาดังกล่าว (replacement cost เป็นบวก)

ข) มูลค่าลบ หมายถึง

- มูลค่าของ option premium ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ออก options (writer)
- มูลค่าของสัญญา forwards และ swaps ในกรณีที่บริษัทมีสถานะเป็นผู้เสียประโยชน์จาก

สัญญาดังกล่าว (replacement cost เป็นลบ)

ค) มูลค่าสุทธิ หมายถึง ผลต่างระหว่างมูลค่าบวกและมูลค่าลบ หากยอดสุทธิเป็นลบ

ให้คงเครื่องหมายลบไว้

1.3.1 อปชันในตราสารทุน (equity-linked options) / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivative warrants) หมายถึง สัญญาหรือตราสารที่ให้สิทธิผู้ถือจะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับตราสารทุน กลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีตราสารทุน ทั้งนี้ ให้รายงานตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง ดังนี้

1.3.1.1 stock options / derivative warrants on individual stock หมายถึง ออปชัน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ ที่มีมูลค่าผูกกับหุ้นใดหุ้นหนึ่ง

1.3.1.2 basket options / basket warrants หมายถึง ออปชัน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ ที่มีมูลค่าผูกกับกลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีกลุ่มตราสารทุน

1.3.1.3 index options / index warrants หมายถึง ออปชัน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ ที่มีมูลค่าผูกกับดัชนีตราสารทุนที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือบุคคลอื่นที่สำนักงานยอมรับ

1.3.2 สัญญาฟอเวิร์ดในตราสารทุน (equity-linked forward contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อจะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับตราสารทุน กลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีตราสารทุน โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในสัญญาและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นนอกตลาดหรือศูนย์ซื้อขาย

ทั้งนี้ สัญญาฟิวเจอร์สในตราสารทุน (equity-linked future contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อจะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับตราสารทุน กลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีตราสารทุน โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในสัญญาและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นในตลาดหรือศูนย์ซื้อขายเท่านั้น และด้วยมีระบบการวาง variation margins บริษัทจึงไม่ต้องแสดงรายการทางด้านการเงินสภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุน (ดูตารางที่ 2 : การนับเงินลงทุนและการคำนวณความเสี่ยง position risk ของอนุพันธ์)

1.3.3 สัญญาสวอปในตราสารทุน (equity swaps) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันแลกเปลี่ยนผลตอบแทนซึ่งมีมูลค่าผลตอบแทนอย่างน้อยข้างใดข้างหนึ่งของสัญญาผูกกับสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นตราสารทุน กลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีตราสารทุน ทั้งนี้ ตามระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในสัญญา

1.3.4 อื่น ๆ (non-standard characteristic instruments) หมายถึง อนุพันธ์ตาม 1.3 ที่ไม่เข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2. ตราสารหนี้และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย (Debt and Interest Rate-Linked Instruments)
หมายถึง ตราสารหนี้และตราสารอื่นใดที่มีมูลค่าผูกกับตราสารหนี้ กลุ่มตราสารหนี้ ดัชนีตราสารหนี้หรืออัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้ ไม่รวมตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเปลี่ยนที่ออกโดยสถาบันการเงินซึ่งได้แสดงไว้ในส่วนที่ 1 ข้อ 2 แล้ว

2.1 ตราสารหนี้ทั่วไป หมายถึง ตราสารหนี้ที่ไม่มีการผิณฑ์ชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ย

2.1.1 หลักทรัพย์รัฐบาลไทยและที่รัฐบาลไทยค้ำประกัน หมายถึง ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือตราสารหนี้ที่รัฐบาลไทยค้ำประกันเต็มจำนวน (fully secured bonds)

2.1.2 credit rating AAA / A-1 หรือเทียบเท่า หมายถึง ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในระดับ AAA / A-1 หรือเทียบเท่า

2.1.3 credit rating AA A / A-2 หรือเทียบเท่า หมายถึง ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในระดับต่ำกว่า AAA / A-1 แต่ไม่ต่ำกว่า A / A-2 หรือเทียบเท่า

2.1.4 credit rating BBB / A-3 หรือเทียบเท่า หมายถึง ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในระดับ BBB / A-3 หรือเทียบเท่า

2.1.5 credit rating BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า หมายถึง ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในระดับต่ำกว่า BBB / A-3 แต่ไม่ต่ำกว่า B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า

2.1.6 issue ที่มี risk premium ตามที่สำนักงานกำหนด หมายถึง ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในระดับต่ำกว่า B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า หรือตราสารหนี้ที่ไม่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งมีการซื้อขายกันที่ risk premium ตามที่สำนักงานกำหนด โดย risk premium กิจจากอัตราผลตอบแทนส่วนเพิ่มจาก risk free rate ที่มีอายุคงเหลือสอดคล้องกับอายุของตราสารหนี้ นั้น บริษัทต้องเลือกใช้อัตราผลตอบแทนที่สะท้อนความเสี่ยงของตราสารหนี้ได้ดีที่สุด เช่น ใช้อัตราผลตอบแทนเมื่อถือตราสารหนี้จนครบกำหนดไถ่ถอน (Yield to Maturity) สำหรับหุ้นกู้

และอัตราผลตอบแทนเมื่อถือตราสารหนี้จนถูกเรียกคืน (Yield to Call) สำหรับหุ้นกู้ที่ผู้ออกสามารถเรียกคืนได้ ก่อนครบกำหนด

ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานกำหนดให้ risk premium ไม่เกิน 4%

2.1.7 อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น หมายถึง ตราสารหนี้ที่ไม่เข้าข่ายตาม 2.1.1 ถึง 2.1.6

เงื่อนไขทั่วไป

- อันดับความน่าเชื่อถือ (credit rating) เช่น AAA / A-1 หรือเทียบเท่า หมายถึง อันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับการจัดอันดับจากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่เป็นที่ยอมรับไม่ว่าจะเป็นสถาบันของไทยหรือต่างประเทศ โดยอักษรชุดแรก เช่น AAA เป็นอันดับความน่าเชื่อถือสำหรับตราสารหนี้ระยะยาว และอักษรชุดหลัง เช่น A-1 เป็นอันดับความน่าเชื่อถือสำหรับตราสารหนี้ระยะสั้น เป็นต้น

- credit rating ที่มีเครื่องหมายต่อท้าย ให้จัดอยู่ในอันดับ (category) เดียวกับตัวอักษรนั้น เช่น A+ ซึ่งสูงกว่า A หนึ่งขั้น (notch) หรือ A- ซึ่งต่ำกว่า A หนึ่งขั้น (notch) ให้จัดอยู่ในอันดับเดียวกับ A เป็นต้น

- ในกรณีที่ตราสาร (issue) ไม่ได้รับการจัดอันดับ บริษัทสามารถอิง credit rating ของผู้ออกตราสาร (issuer) นั้นในการเลือกใช้อัตรา specific risk ที่กำหนด เว้นแต่กรณีที่เป็ตราสารหนี้ด้อยสิทธิให้ถือว่ามี rating ต่ำกว่า rating ของ issuer อยู่หนึ่งขั้น (notch) สำหรับ issuer ที่มี rating อยู่ในอันดับที่ไม่ต่ำกว่า investment grade (BBB หรือเทียบเท่าขึ้นไป) ไม่เช่นนั้นให้ถือว่ามี rating ต่ำกว่า rating ของ issuer อยู่สองขั้น เช่น issuer ได้รับ rating A ออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่ไม่ได้รับการจัดอันดับ หุ้นกู้ด้อยสิทธิดังกล่าวถือว่ามี rating อยู่ที่ A- (ต่ำกว่า A หนึ่งขั้น) แต่ issuer ที่ได้รับ rating B ออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่ไม่ได้รับการจัดอันดับ หุ้นกู้ด้อยสิทธิดังกล่าวถือว่ามี rating อยู่ที่ CCC + (ต่ำกว่า B สองขั้น) เป็นต้น

2.2 ตราสารหนี้ที่มีการผิณฑ์ชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ย หมายถึง ตราสารหนี้ที่มีการผิณฑ์ชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีสัญญาแสดงให้เห็นว่าอาจมีการผิณฑ์ชำระ

2.3 หุ้นกู้แปลงสภาพ (convertible debentures) หมายถึง ตราสารหนี้ที่ให้สิทธิผู้ถือแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิตามเงื่อนไขที่กำหนด

สำหรับหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้รายงานและคำนวณแยกหุ้นกู้และใบสำคัญแสดงสิทธิออกจากกัน โดยให้คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องของหุ้นกู้เช่นเดียวกับตราสารหนี้ ส่วนใบสำคัญแสดงสิทธิให้คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องเช่นเดียวกับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

2.4 อนุพันธ์ในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (interest rate-linked derivatives) หมายถึง สัญญาซื้อขายล่วงหน้าในประกาศว่าด้วยเรื่องการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการให้บริการด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยบริษัทหลักทรัพย์ และ/หรือประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นหรือผูกกับตราสารหนี้กลุ่มตราสารหนี้ ดัชนีตราสารหนี้ หรืออัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้ ในการรายงานให้แสดงแยกมูลค่าบวก (ก) มูลค่าลบ (ข) และมูลค่าสุทธิ (ค) ในลักษณะเดียวกับข้อ 1.3 อนุพันธ์ในตราสารทุน

2.4.1 ออปชันในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (interest rate-linked options) หมายถึง สิทธิที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับตราสารหนี้ กลุ่มตราสารหนี้ ดัชนีตราสารหนี้ หรืออัตราดอกเบี้ย

2.4.1.1 bond options หมายถึง ออปชันที่มีมูลค่าผูกกับพันธบัตร / หุ้นกู้ ตัวใดตัวหนึ่ง

2.4.1.2 bond basket options หมายถึง ออปชันที่มีมูลค่าผูกกับกลุ่มพันธบัตร / หุ้นกู้ หรือดัชนีของกลุ่มพันธบัตร / หุ้นกู้

2.4.1.3 bond index options หมายถึง ออปชันที่มีมูลค่าผูกกับดัชนีของพันธบัตร / หุ้นกู้ ที่กำหนดโดยศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ หรือบุคคลอื่นที่สำนักงานยอมรับ

2.4.1.4 interest rate options หมายถึง ออปชันที่มีมูลค่าผูกกับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง

2.4.2 สัญญาฟอร์เวิร์ดในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (interest rate-linked forward contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับตราสารหนี้ กลุ่มตราสารหนี้ ดัชนีตราสารหนี้ หรืออัตราดอกเบี้ย โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นนอกตลาดหรือศูนย์ซื้อขาย เช่น forward rate agreement (FRA) forwards on bond เป็นต้น

ทั้งนี้ สัญญาฟิวเจอร์สในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (interest rate-linked future contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับตราสารหนี้ กลุ่มตราสารหนี้ ดัชนีตราสารหนี้ หรืออัตราดอกเบี้ย โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นในตลาดหรือศูนย์ซื้อขายเท่านั้น และด้วยมีระบบการวาง variation margins บริษัทจึงไม่ต้องแสดงรายการทางด้านสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุน (ดูตารางที่ 2 : การนับเงินลงทุนและการคำนวณความเสี่ยง position risk ของอนุพันธ์)

2.4.3 สัญญาสวอปในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (interest rate swaps) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันแลกเปลี่ยนผลตอบแทนซึ่งมีมูลค่าผลตอบแทนทั้ง 2 ข้าง⁴ ของสัญญาผูกกับสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นตราสารหนี้ กลุ่มตราสารหนี้ ดัชนีตราสารหนี้ หรืออัตราดอกเบี้ย

2.4.4 อื่น ๆ (non-standard characteristic instruments) หมายถึง อนุพันธ์ตาม 2.4 ที่ไม่เข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

⁴ ถ้ามูลค่าผลตอบแทนข้างใดข้างหนึ่งของสัญญาผูกกับตราสารทุน กลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีตราสารทุน ให้รายงานในข้อ 1.3.3 สัญญาสวอปในตราสารทุน (equity swaps)

3. ทองคำ/อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศและทองคำ (Gold/Foreign Exchange/Gold-Linked Derivatives)

ทองคำ หมายถึง ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ตั้งแต่ 96.5% ขึ้นไป ส่วนอนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศและทองคำ หมายถึง สัญญาซื้อขายล่วงหน้าในประกาศว่าด้วยเรื่องการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการให้บริการด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยบริษัทหลักทรัพย์ และ/หรือประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นหรือผูกกับเงินตราต่างประเทศและทองคำ ทั้งนี้ ในการรายงานให้แสดงแยกมูลค่าบวก (ก) มูลค่าลบ (ข) และมูลค่าสุทธิ (ค) ในลักษณะเดียวกับข้อ 1.3 อนุพันธ์ในตราสารทุน

3.1 ทองคำ (gold) หมายถึง ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ตั้งแต่ 96.5% ขึ้นไป

3.2 ออพชันในเงินตราต่างประเทศและทองคำ (foreign exchange/gold-linked options) หมายถึง ออปชันที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ

3.3 สัญญาฟอเวิร์ดในเงินตราต่างประเทศและทองคำ (foreign exchange/gold-linked forward contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นนอกตลาดหรือศูนย์ซื้อขาย เช่น forwards on currency forward on gold เป็นต้น

ทั้งนี้ สัญญาฟิวเจอร์สในเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ (foreign exchange/gold-linked future contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นในตลาดหรือศูนย์ซื้อขายเท่านั้น และด้วยมีระบบการวาง variation margins บริษัทจึงไม่ต้องแสดงรายการทางด้านสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุน (ดูตารางที่ 2 : การนับเงินลงทุนและการคำนวณความเสี่ยง position risk ของอนุพันธ์)

3.4 สัญญาสวอปในเงินตราต่างประเทศและทองคำ (currency/gold swaps) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันแลกเปลี่ยนเงินต้นจากสกุลหนึ่งเป็นอีกสกุลหนึ่งตามอายุของสัญญาก่อนที่จะเปลี่ยนกลับ รวมถึงการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยที่ผูกกับเงินต้นดังกล่าว (ถ้ามี) หรือสัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันแลกเปลี่ยนผลตอบแทนซึ่งมีมูลค่าผลตอบแทนอย่างน้อยข้างใดข้างหนึ่งของสัญญาผูกพันกับสินทรัพย์อ้างอิงเป็นทองคำ ตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

⁵ สำหรับอนุพันธ์ในตราสารทุนหรือตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยงผูกกับเงินตราต่างประเทศด้วย ในการพิจารณาว่าควรแสดงรายการไว้ภายใต้หัวข้อใดของเงินลงทุน ให้พิจารณาจากสินทรัพย์อ้างอิงเป็นสำคัญ เช่น FTSE 100 Index Options แม้ว่ามีความเสี่ยงผูกกับเงินตราต่างประเทศด้วย แต่ตัวสินทรัพย์อ้างอิงเป็นดัชนีตราสารทุน ดังนั้น จึงต้องแสดงรายการไว้ภายใต้หมวดตราสารทุน หัวข้อ 1.3.1.2 index options เป็นต้น

⁶ ซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งในลักษณะของการแลกเปลี่ยน fixed กับ fixed interest rates (basic currency swaps) หรือ fixed กับ floating interest rates (cross-currency interest rate swaps)

3.5 อื่น ๆ (non-standard characteristic instruments) หมายถึง อนุพันธ์ตาม 3 ที่ไม่เข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

4. อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (Commodity/Other-linked Derivatives) หมายถึง อนุพันธ์ที่อ้างอิงกับสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่นที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น

4.1 ออปชันในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (commodity/other-linked options) หมายถึง ออปชันที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับสินค้าโภคภัณฑ์/ตัวแปรอื่น

4.2 สัญญาฟอว์เวิร์ดในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (commodity/other-linked forward contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับสินค้าโภคภัณฑ์หรือตัวแปรอื่น โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นนอกตลาดหรือศูนย์ซื้อขาย เช่น forwards on commodity เป็นต้น

ทั้งนี้ สัญญาฟิวเจอร์สในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (commodity/other-linked future contracts) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันเพื่อที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นหรือผูกกับสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น โดยกำหนดให้มีการส่งมอบและ/หรือชำระเงินตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นการผูกพันตามสัญญาที่เกิดขึ้นในตลาดหรือศูนย์ซื้อขายเท่านั้น และด้วยมีระบบการวาง variation margins บริษัทจึงไม่ต้องแสดงรายการทางด้านสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุน (ดูตารางที่ 2 : การนับเงินลงทุนและการคำนวณความเสี่ยง position risk ของอนุพันธ์)

4.3 สัญญาสวอปในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (commodity/other-linked swaps) หมายถึง สัญญาที่บริษัทเข้าผูกพันแลกเปลี่ยนผลตอบแทนซึ่งมีมูลค่าผลตอบแทนอย่างน้อยข้างใดข้างหนึ่งของสัญญาผูกกับสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น ทั้งนี้ ตามระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในสัญญา

5. หน่วยลงทุน และหน่วยทรัสต์

5.1 กองทุน / กองทรัสต์ P.O. ที่จดทะเบียนในตลาดหรือไถ่ถอนได้ทุกวันทำการ หมายถึง กองทุนรวมที่ออกและเสนอขายหน่วยลงทุนต่อประชาชนทั่วไป (public offering) ตามประกาศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนทั่วไปและเพื่อผู้ลงทุนที่มีรายย่อย และการเข้าทำสัญญาบริหารจัดการกองทุนส่วนบุคคล และ/หรือประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง และดำเนินนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นในลักษณะที่เป็นไปตามอัตราส่วนและข้อกำหนดตามประกาศว่าด้วยการลงทุนของกองทุน และ/หรือประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือสามารถไถ่ถอนได้ทุกวันทำการ **รวมถึง DR ที่อ้างอิงหน่วยลงทุนและหน่วยทรัสต์ดังกล่าว**

5.1.1 กองทุนรวมตลาดเงิน

5.1.2 กองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่ง / กองทุนรวมอีทีเอฟที่อ้างอิงตราสารหนึ่ง

5.1.3 กองทุนรวมตราสารแห่งทุน / กองทุนรวมอิตีเอฟที่มีได้อ้างอิงตราสารหนี้ กองทุนรวมอื่น ๆ และกองทรัสต์ หมายถึง กองทุนที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 5.1.1 – 5.1.2 เช่น กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน กองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

5.2 กองทุน P.O. ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดและไม่สามารถไถ่ถอนได้ทุกวันทำการ หมายถึง กองทุนรวมที่ออกและเสนอขายหน่วยลงทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป (public offering) ที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 5.1 ข้างต้น (ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดและไม่สามารถไถ่ถอนได้ทุกวันทำการ)

5.2.1 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ หมายถึง กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ซึ่งเป็นไปตามประกาศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนทั่วไปและผู้ลงทุนที่มีรายย่อย และการเข้าทำสัญญาบริหารจัดการกองทุนส่วนบุคคล และ/หรือประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 กองทุนรวมอื่น ๆ หมายถึง กองทุนที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 5.2.1

5.3 กองทุน / กองทรัสต์ P.P. หมายถึง กองทุนรวมที่ออกและเสนอขายหน่วยลงทุนให้แก่กลุ่มบุคคลหรือสถาบันโดยเฉพาะเจาะจง (private placement) ตามประกาศว่าด้วยเรื่องการยกเว้นการขึ้นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์

หมายเหตุ กองทุนรวมที่เปลี่ยนแปลงสถานะได้ให้รายงานประเภทของกองทุนรวมตามที่เป็นจริง เช่น ในช่วง 3 ปีแรกไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนให้จัดประเภทเป็นกองทุนตามข้อ 5.2 แต่หลังจากนั้นเมื่อมีการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทุกวันทำการให้จัดประเภทเป็นกองทุนตามข้อ 5.1 เป็นต้น

หมวดที่ 2 : ค่าความเสี่ยง

ในการคำนวณค่าความเสี่ยงของเงินลงทุน มี 3 ประเภท คือ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา (position risk) ความเสี่ยงจากคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญา (counterparty risk) และความเสี่ยงจากการลงทุนในลักษณะกระจุกตัว (large exposure risk) ให้บริษัทคำนวณและรายงานค่าความเสี่ยงไว้ในแบบรายงานรายละเอียดเงินลงทุน (ส่วนที่ 3 หน้าที่ 3 และ 4) โดยแยกตามประเภทความเสี่ยง

นิยาม

Long position หมายถึง สถานะการถือครองหลักทรัพย์ หรือสถานะการเป็นผู้ซื้อสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

Short position หมายถึง สถานะการขายหลักทรัพย์ หรือสถานะการเป็นผู้ขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

Net position หมายถึง ผลต่างระหว่าง long และ short position ถ้า long position มีค่ามากกว่า short position ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็น net long ซึ่งให้ถือว่ามีค่าเป็นบวก ในทางกลับกัน ถ้า long position มีค่าน้อยกว่า short position ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็น net short ให้แสดงค่าเป็นลบ

Equivalent position หรือ สถานะเทียบเท่า หมายถึง สถานะเทียบเท่าสินทรัพย์อ้างอิงที่เกิดจากการแปลงค่าอนุพันธ์ตามหลักการ building-block approach

general market risk หมายถึง ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตลาด (market factors) ซึ่งส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์โดยรวม

specific risk หมายถึง ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานะของ issuer ซึ่งส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์เฉพาะตัว

1. position risk

position risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์อ้างอิงในทิศทางที่อาจส่งผลขาดทุน (potential loss) แก่บริษัท อันเป็นผลมาจากการที่บริษัทมีสถานะเงินลงทุน (position taking) ในหลักทรัพย์ ตราสาร หรืออนุพันธ์ทางการเงิน โดยสถานะดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของ long และ/หรือ short position

การคำนวณ position risk

ให้บริษัทเลือกคำนวณ position risk ได้ 2 แบบ ตามลักษณะเงินลงทุนที่บริษัทถืออยู่ คือ แบบที่ 1 วิธี Fixed-haircut approach และแบบที่ 2 วิธี Standardised approach

แบบที่ 1 วิธี Fixed-haircut approach ใช้สำหรับบริษัทที่ไม่มีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์ หรือมีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์เฉพาะการเป็นผู้ถือออพชันหรือผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หรือการเป็นคู่สัญญาในการซื้อขายอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ (ดูตารางที่ 2 ประกอบ) หรือมีสถานะอนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่นๆ

ภายใต้การคำนวณค่าความเสี่ยงตามวิธี Fixed-haircut approach สามารถจัดกลุ่มรายการเงินลงทุนในหมวดที่ 1 ดังนี้

1. หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.1)
2. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2) ออปชันในตราสารทุน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.1) ออปชันในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.4.1) และออปชันในเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 3.2)
3. ตราสารหนี้ทั่วไป (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.1) และตราสารหนี้ที่มีการผิมนัดชำระเงินต้นและดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.2)
4. หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.3) และหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ
5. สินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (หมวด 1 ข้อ 4)
6. หน่วยลงทุน (หมวดที่ 1 ข ข้อ 5)

สำหรับสัญญาใดที่บริษัทมีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ บริษัทไม่ต้องแสดงเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในหัวข้อเงินลงทุนและไม่ต้องนำมารวมคำนวณค่าความเสี่ยงตามวิธี Fixed-haircut approach นอกจากนี้ ในกรณีที่บริษัทลงทุนในอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการลงทุนในตราสารทุน ให้บล. บันทึกเงินลงทุน ดังนี้

1. กรณีที่บริษัทลงทุนในอนุพันธ์ประเภท options บริษัทสามารถเลือกบันทึกมูลค่าที่ต่ำกว่าระหว่าง (1) และ (2) ดังนี้

(1) มูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวหักด้วยค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์นั้น ๆ โดยบันทึกเงินลงทุนในส่วนที่ 3 หมวดที่ 1 และค่าความเสี่ยงในส่วนที่ 3 หมวดที่ 2

(2) มูลค่าของหลักทรัพย์อ้างอิงที่กำหนดในอนุพันธ์ที่บริษัทถือไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการถือหลักทรัพย์อ้างอิงดังกล่าว โดยบันทึกเฉพาะเงินลงทุนในส่วนที่ 3 หมวดที่ 1

ตัวอย่างการคำนวณ บริษัทมีหุ้น A (SET 100) 10 หุ้น ราคาตลาดหุ้นละ 10 บาท ต่อมาได้ซื้อ put options ซึ่งให้สิทธิขายหุ้น A ได้ 10 หุ้น ที่ราคาหุ้นละ 9 บาท บริษัทสามารถคำนวณโดยวิธีดังนี้

วิธีที่ (1) มูลค่าตามราคาตลาด (10 หุ้น x 10 บาท) หักด้วยค่าความเสี่ยง⁷ เท่ากับ 80 บาท

วิธีที่ (2) จำนวนหุ้นที่จะได้จากการใช้สิทธิ (10 หุ้น) คูณด้วย strike price ของ options (9 บาท) เท่ากับ 90 บาท

โดยกรณีนี้บริษัทสามารถเลือกบันทึกมูลค่าตามวิธีที่ (2) เท่ากับจำนวนเงิน 90 บาท ซึ่งมากกว่าผลจากการคำนวณตามวิธีที่ (1) ได้ 3

2. กรณีที่บริษัทลงทุนในอนุพันธ์ประเภท futures / forwards กำหนดให้บริษัทบันทึกมูลค่าเงินลงทุนในมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวบวก/ลบด้วยกำไรหรือขาดทุนจาก futures ในกรณีที่ futures / forwards มีราคาตลาดที่น่าเชื่อถือ แต่หากบริษัทไม่สามารถหาราคาตลาดที่น่าเชื่อถือดังกล่าวได้ ให้บริษัทบันทึกมูลค่าเงินลงทุนโดยใช้มูลค่าที่ต่ำกว่าระหว่าง (1) และ (2) ดังนี้

(1) มูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยบันทึกเฉพาะเงินลงทุนในส่วนที่ 3 หมวดที่ 1

(2) มูลค่าของหลักทรัพย์อ้างอิงที่กำหนดในอนุพันธ์ที่บริษัทถือไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการถือหลักทรัพย์อ้างอิงดังกล่าว โดยบันทึกเฉพาะเงินลงทุนในส่วนที่ 3 หมวดที่ 1

ตัวอย่างการคำนวณ บริษัทมีหุ้น A (SET 100) 10 หุ้น ราคาตลาดหุ้นละ 10 บาท ต่อมาได้ซื้อ forwards ซึ่งกำหนดให้บริษัทขายหุ้น A จำนวน 10 หุ้น ที่ราคาหุ้นละ 12 บาท บริษัทสามารถคำนวณโดยวิธีดังนี้

วิธีที่ (1) มูลค่าตามราคาตลาดของหุ้น A (10 หุ้น x 10 บาท) เท่ากับ 100 บาท

วิธีที่ (2) มูลค่าที่ได้จากการคำนวณจำนวนหุ้นและราคาตามที่กำหนดใน forwards (10 หุ้น คูณด้วย 12 บาท) เท่ากับ 120 บาท

โดยกรณีนี้ให้บริษัทบันทึกมูลค่าตามวิธีที่ (1) เท่ากับจำนวนเงิน 100 บาทซึ่งต่ำกว่าผลจากการคำนวณตามวิธีที่ (2)

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่บริษัทมีเงินลงทุนที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ ไม่ว่าเป็นการมีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับหรือเพื่อการอื่นก็ตาม ให้บริษัทนำไปรวมคำนวณในส่วนที่ 5 : ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศด้วย

7

general market risk	=	SET 100 x %h/c	=	100 x 8% = 8
specific risk	=	net หุ้น A x %h/c	=	100 x 12% = 12
total risk	=	8+12	=	20

1. หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.1)

ก. หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.1.1 - 1.1.5) กำหนดให้ค่าความเสี่ยงประกอบด้วย general market risk และ specific risk รวมกัน ซึ่งคำนวณจากสถานะเงินลงทุน ทั้งนี้ รายละเอียดการคำนวณสถานะเงินลงทุนแสดงไว้ตามตารางที่ 1 : การนับเงินลงทุนและสถานะเงินลงทุนเพื่อคำนวณความเสี่ยง position risk ของหลักทรัพย์

วิธีคำนวณ general market risk

1. คำนวณสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ของหุ้นโดยแยกตามกลุ่ม โดยนำสถานะด้าน long ทั้งหมดหักด้วยสถานะด้าน short ทั้งหมดของหุ้นในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งในแต่ละกลุ่มอาจได้ผลลัพธ์เป็น net long หรือ net short position แล้วแต่กรณี

2. นำผลลัพธ์ที่ได้จากข้อ 1 คูณด้วย อัตราความเสี่ยง general market risk ของหุ้นแต่ละกลุ่มซึ่งกำหนดไว้ตามตารางที่ 4 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่า

3. คำนวณ general market risk รวม โดยนำ general market risk ของหุ้นแต่ละกลุ่มที่คำนวณได้จากข้อ 2 มารวมกัน หรือหักกลับกันในกรณีที่สถานะของทั้งสองกลุ่มตรงข้ามกัน ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ออกมาติดลบให้ใช้ absolute value ของผลลัพธ์ดังกล่าวเป็น general market risk รวม

วิธีคำนวณ specific risk

1. คำนวณสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ของแต่ละหุ้น โดยนำสถานะด้าน long ของแต่ละหุ้นหักด้วยสถานะด้าน short ของหุ้นนั้น

2. นำผลลัพธ์ที่ได้จากข้อ 1 คูณด้วยอัตราความเสี่ยง specific risk ของหุ้นนั้นตามตารางที่ 4 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่า

3. คำนวณ specific risk รวม โดยนำ absolute value ของผลลัพธ์ที่ได้ตามข้อ 2 มารวมกัน

ตัวอย่าง บริษัทมีรายการเงินลงทุนดังนี้

- 1) ซื้อหุ้น A (SET 50) 200 บาท จากนั้นให้ยืมออกไป 50 บาท และยืมเข้ามาเพิ่ม 100 บาท
- 2) ขายชอร์ตหุ้น B (SET 50) 350 บาท
- 3) ซื้อหุ้น C (นอก SET 100) 50 บาท

หุ้น	มูลค่าเงินลงทุน	สถานะเงินลงทุนที่ใช้คำนวณ h/c		
		Long	Short	Net
A	250 (=200-50+100)	300 (=200+100)	-100	200
B	-	-	-350	-350
หุ้นกลุ่ม SET 50	250			-150
C	50	50		50
หุ้นกลุ่มนอก SET 100	50			50

$$\begin{aligned} \text{general market risk} &= |(\text{net SET 50} * \%h/c) + (\text{net นอก SET 100} * \%h/c)| \\ &= |(-150 * 8\%) + (50 * 8\%)| = |-12 + 4| = 8 \\ \text{specific risk} &= |\text{net หุ้น A} * \%h/c| + |\text{net หุ้น B} * \%h/c| + |\text{net หุ้น C} * \%h/c| \\ &= |200 * 7\%| + |-350 * 7\%| + |50 * 22\%| = 14 + 24.5 + 11 = 49.5 \\ \text{รวมค่าความเสี่ยงของหุ้นใน portfolio} &= 8 + 49.5 = 57.5 \end{aligned}$$

ข. หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.1.6) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเท่ากับอัตรา
ร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่อง

2. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2) ออปชันในตราสารทุน / ใบสำคัญ
แสดงสิทธิอนุพันธ์ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.1) ออปชันในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.4.1)
ออปชันในเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 3.2)

ก. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2.1 และ 1.2.2) ออปชันในตราสารทุน /
ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.1) ออปชันในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ
2.4.1) เฉพาะกรณีบริษัทเป็นผู้ถือ (holder) เท่านั้น สามารถเลือกคำนวณค่าความเสี่ยงโดยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อไปนี้

วิธีที่ 1 กำหนดอัตราความเสี่ยงคงที่ ขึ้นอยู่กับสินทรัพย์อ้างอิงตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 : อัตราความเสี่ยงของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ออปชัน และใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์

สินทรัพย์อ้างอิง	อัตราความเสี่ยง
หุ้นใน SET 50 หรือหุ้นต่างประเทศที่กำหนด / index / ตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย/	40%
หุ้นนอก SET 50 หรือ หุ้นต่างประเทศที่กำหนด	50%

วิธีที่ 2 ค่าความเสี่ยงมีจำนวนเท่ากับ จำนวนที่น้อยกว่าระหว่าง (1) และ (2)

(1) สถานะเทียบเท่าสินทรัพย์อ้างอิง คูณกับ ผลรวมของอัตราความเสี่ยง general market risk
และ specific risk ของสินทรัพย์อ้างอิงนั้น โดยที่สถานะเทียบเท่าสินทรัพย์อ้างอิงเท่ากับ delta คูณกับ current
value ของสินทรัพย์อ้างอิงในจำนวนที่ระบุตามสัญญาหรือตราสารนั้น

(2) มูลค่า current value ของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ออปชัน หรือ ใบสำคัญ
แสดงสิทธิอนุพันธ์ แล้วแต่กรณี

ข. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2.3) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเท่ากับอัตรา
ร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่อง

ค. อุปชันในเงินตราต่างประเทศและทองคำ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 3.2) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงไว้ใน ส่วนที่ 5 : ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ

3. ตราสารหนี้ทั่วไป (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.1) และ ตราสารหนี้ที่มีการผิมนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.2) กำหนดให้ใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกับการคำนวณค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้ และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยตามแบบที่ 2 วิธี Standardised approach

4. หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.3) และหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ

ก. หุ้นกู้แปลงสภาพ ให้เปรียบเทียบราคาแปลงสภาพและมูลค่า current value ของหุ้นอ้างอิง ดังนี้

- ราคาแปลงสภาพ > มูลค่า current value ของหุ้น (out of the money) หมายถึง หุ้นกู้แปลงสภาพที่มีราคาแปลงสภาพสูงกว่าราคา current value ของหุ้นอ้างอิง ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้

- ราคาแปลงสภาพ $\leq$ มูลค่า current value ของหุ้น (in หรือ at the money) หมายถึง หุ้นกู้แปลงสภาพที่มีราคาแปลงสภาพต่ำกว่าหรือเท่ากับราคา current value ของหุ้นอ้างอิง ให้คำนวณค่าความเสี่ยงตามประเภทของหุ้นอ้างอิง โดยกำหนดอัตราความเสี่ยงเท่ากับผลรวมของอัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ตามตารางที่ 4 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่า

ข. หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้รายงานและคำนวณแยกหุ้นกู้และใบสำคัญแสดงสิทธิออกจากกัน โดยให้คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องและค่าความเสี่ยงของหุ้นกู้เช่นเดียวกับตราสารหนี้ และให้คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องและค่าความเสี่ยงของใบสำคัญแสดงสิทธิเช่นเดียวกับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

5. อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 4)

ก. อุปชันในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 4.1) เฉพาะกรณีบริษัทเป็นผู้ถือ holder เท่านั้น ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเท่ากับมูลค่า current value ของอุปชันหรือใบสำคัญแสดงสิทธิ แล้วแต่กรณี

ข. อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 4) กรณีที่บริษัทไม่ได้เป็นผู้ถืออุปชัน ให้คำนวณค่าความเสี่ยงตามหมวดที่ 2 แบบที่ 2 ข้อ 4 : อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

6. หน่วยลงทุน/หน่วยทรัสต์ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 5) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเป็นอัตราร้อยละของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่อง โดยใช้อัตราความเสี่ยงตามตารางที่ 8 : อัตราความเสี่ยงของหน่วยลงทุน

แบบที่ 2 วิธี Standardised approach ใช้สำหรับบริษัทที่มีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์โดยเป็นผู้ออกอุปชัน หรือเป็นผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หรือเป็นคู่สัญญาในการซื้อขายอนุพันธ์เพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการป้องกันความเสี่ยงตามที่สำนักงานยอมรับ รวมถึงการมีสถานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทฟิวเจอร์ส/ฟอร์เวิร์ดด้วย

กรณีบริษัทมีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทฟิวเจอร์ส/ฟอร์เวิร์ด ให้คิดค่าความเสี่ยงของเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธี Standardised approach สำหรับกรณีที่บริษัทมีฐานะในฟิวเจอร์สหรือฐานะขายอปชั่นอันเนื่องมาจากบริษัทส่งคำสั่งซื้อขายของลูกค้าผิดพลาดและต้องรับรายการดังกล่าวเข้าบัญชีบริษัท (error port) โดยที่บริษัทไม่มีเงินลงทุนประเภทอื่นที่ต้องทำการคำนวณตามวิธี Standardised approach บริษัทสามารถใช้วิธีการคำนวณเงินลงทุน แบบ fixed haircut approach สำหรับเงินลงทุนใน error port ได้ หากบริษัทสามารถแสดงได้ว่าบริษัทมีระบบงานที่รัดกุมเพียงพอที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถล้างฐานะสัญญาที่อยู่ใน error port ได้โดยเร็ว เช่น ก่อนเวลาปิดทำการซื้อขายช่วงเช้าในวันทำการถัดไป ทั้งนี้ บริษัทต้องจัดให้มีเอกสารหลักฐานให้สำนักงานสามารถตรวจสอบเกี่ยวกับการล้างฐานะได้ในภายหลังด้วย ในการคำนวณค่าความเสี่ยงแบบ fixed haircut ดังกล่าวให้บริษัทสามารถคิดตามหมวดที่ 2 แบบที่ 1 ข้อ 2. ได้โดยอนุโลม

ทั้งนี้ ไม่รวมหุ้นนอกตลาด (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.1.6) และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นนอกตลาด (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2.3) เนื่องจากกำหนดให้คำนวณค่าความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่อง **ตัวอย่างการคำนวณ** ตามหมวดที่ 2 แบบที่ 1 ข้อ 2 ก วิธีที่ 2(1) บริษัทไอออนฐานะ Index Future เข้า error port ที่มีราคาสินทรัพย์อ้างอิง 500 โดยมีตัวคูณ (multiplier) 1000 บริษัทสามารถคำนวณค่าความเสี่ยงโดยนำสถานะเทียบเท่าสินทรัพย์อ้างอิง (delta x current value of underlying) คูณกับ ผลรวมของอัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของสินทรัพย์อ้างอิงนั้น

$$= (1 \times 500 \times 1000) \times (8\% + 0\% \text{ (index ไม่มี specific risk)}) = 40,000$$

ตัวอย่างการคำนวณ ตามหมวดที่ 2 แบบที่ 1 ข้อ 2 ก วิธีที่ 2(1) บริษัทไอออนฐานะ Short Index Option เข้า error port ที่มีราคาสินทรัพย์อ้างอิงราคา 600 โดยมีตัวคูณ (multiplier) 200 และ delta 0.54 บริษัทสามารถคำนวณค่าความเสี่ยงโดยนำสถานะเทียบเท่าสินทรัพย์อ้างอิง (delta x current value of underlying) คูณกับ ผลรวมของอัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของสินทรัพย์อ้างอิงนั้น

$$= (0.54 \times 600 \times 200) \times (8\% + 0\% \text{ (index ไม่มี specific risk)}) = 5,184$$

1. **ตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุน (Equity and Equity-Linked Instruments)**

ให้คำนวณค่าความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยค่าความเสี่ยง general market risk และ specific risk รวมกัน ทั้งนี้ บริษัทสามารถเลือกคำนวณค่าความเสี่ยงสำหรับธุรกรรม Index Arbitrage เป็นการเฉพาะได้ ตามรายละเอียดด้านล่าง

วิธีคำนวณ general market risk

หลักการ ใช้วิธี Scenario approach โดยการสร้างสถานการณ์จำลอง (scenarios) ขึ้น แล้วพิจารณาว่าเมื่อปัจจัยที่มีผลต่อราคาตราสารทุนหรือตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุนเปลี่ยนไปจะส่งผลต่อกำไรหรือขาดทุนจากการมีสถานะในตราสารนั้นภายใต้แต่ละสถานการณ์จำลองอย่างไร โดยที่ภายใต้สถานการณ์เดียวกันขาดทุนจากการมีสถานะหนึ่งอาจถูกชดเชยด้วยกำไรจากอีกสถานะหนึ่งได้ หลังจากนั้นเลือกสถานการณ์ที่มีผลขาดทุนรวมสูงสุด แล้วใช้ผลขาดทุนรวมนั้นเป็นค่าความเสี่ยง general market risk

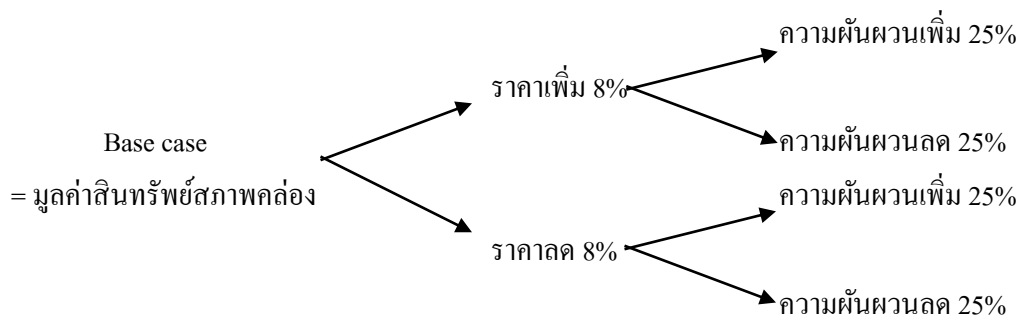
กำหนดให้สถานการณ์จำลองเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยความเสี่ยง (risk parameters)

2 ตัว คือ ราคา (price) ของหุ้นหรือสินทรัพย์อ้างอิง แล้วแต่กรณี และความผันผวน (volatility) ของสินทรัพย์อ้างอิง โดยกำหนดให้

การเปลี่ยนแปลงของราคา (price change) $= \pm 8\%$

การเปลี่ยนแปลงของความผันผวน (volatility change) $= \pm 25\%$

จากการเปลี่ยนแปลงปัจจัย 2 ตัวที่กำหนด ทำให้จำลองสถานการณ์ได้ 4 สถานการณ์ ดังนี้

ขั้นตอนการคำนวณ general market risk

1. หุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.1.1 - 1.1.5) ให้จำลองสถานการณ์

2 สถานการณ์จากการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของราคา ($\pm 8\%$) เพื่อคำนวณหากำไรหรือขาดทุนของตราสารแต่ละตัวภายใต้แต่ละสถานการณ์

2. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2.1 และ 1.2.2) และอนุพันธ์ในตราสารทุน (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3) รวมถึงหุ้นกู้แปลงสภาพ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.3) และหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้ยึดหลักดังนี้

2.1 ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.2.1 และ 1.2.2) และอปชันในตราสารทุน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.1) ให้จำลองสถานการณ์ 4 สถานการณ์จากการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของทั้งราคาและความผันผวนของราคาสินทรัพย์อ้างอิง โดยการคำนวณกำไรหรือขาดทุนมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 คำนวณหาราคาทงทฤษฎีในแต่ละสถานการณ์ของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น และอปชันในตราสารทุน / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ โดยแทนค่าปัจจัยการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของราคา ($\pm 8\%$) และความผันผวน ($\pm 25\%$) ของราคาสินทรัพย์อ้างอิงตามที่กำหนดใน pricing model โดยที่กำหนดให้ตัวแปรอื่นคงที่

2.1.2 เปรียบเทียบราคาทางทฤษฎีในแต่ละสถานการณ์ตามข้อ 2.1.1 กับราคาตาม base case (ราคาเดียวกับที่รายงานอยู่ในหมวดที่ 1 : สินทรัพย์สภาพคล่อง) เพื่อหากำไร / ขาดทุนภายใต้แต่ละสถานการณ์

2.2 สัญญาฟอร์เวิร์ดในตราสารทุน (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.2) สัญญาสวอปในตราสารทุน (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.3) และสัญญาฟิวเจอร์ส ให้หาสถานะเทียบเท่าภายใต้หลัก building-block approach ตามตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ภายใต้หลัก building-block approach จากนั้นนำสถานะเทียบเท่าทางด้านตราสารทุน (equity leg) มาคำนวณเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ / หุ้นบุริมสิทธิตามข้อ 1 ข้างต้นเสมือนว่ามีสถานะในตราสารทุนนั้น

2.3 หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.3) และหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้แยกเป็นสถานะในหุ้นกู้ กับสถานะในสิทธิการแปลงสภาพหรือกับสถานะในใบสำคัญแสดงสิทธิ แล้วแต่กรณี (ซึ่งสิทธิการแปลงสภาพหรือใบสำคัญแสดงสิทธิ ก็คือ ออปชันประเภทหนึ่ง) จากนั้นนำสถานะในสิทธิการแปลงสภาพและสถานะในใบสำคัญแสดงสิทธิไปคำนวณเช่นเดียวกับออปชันตามข้อ 2.1 ข้างต้น ส่วนสถานะในหุ้นกู้ให้นำไปรวมคำนวณค่าความเสี่ยงภายใต้หัวข้อตราสารหนี้และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย

2.4 อนุพันธ์อื่นในตราสารทุน (หมวดที่ 1 ข ข้อ 1.3.4) ให้บริษัทพิจารณาโครงสร้างของตราสารนั้นภายใต้หลัก building-block approach ว่าเข้าข่ายลักษณะอนุพันธ์หรือหลักทรัพย์พื้นฐานประเภทใดก็ให้ใช้วิธีการคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับอนุพันธ์หรือหลักทรัพย์พื้นฐานนั้น

3. ภายใต้สถานการณ์เดียวกัน นำกำไรและขาดทุนจากการมีสถานะในสัญญาหรือตราสารทุกตัวตามข้อ 1 และ 2 ข้างต้นมารวมหรือหักกลับกัน เพื่อหากำไร (ขาดทุน) สุทธิ

4. เลือกสถานการณ์ที่มีผลขาดทุนรวมสูงสุด แล้วนำผลขาดทุนนั้นเป็นค่าความเสี่ยงสำหรับ general market risk

หมายเหตุ สำหรับการมีสถานะเงินลงทุนในตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาดต่างประเทศ ในการคำนวณ general market risk ให้ยึดหลัก “market-by-market basis” กล่าวคือให้คำนวณแยกเป็นรายประเทศโดยไม่ให้นำผลกำไร (ขาดทุน) ที่เกิดในประเทศหนึ่งไปหักกลับกับผลขาดทุน (กำไร) ที่เกิดในประเทศอื่น

วิธีคำนวณ specific risk

หลักการ การคำนวณค่าความเสี่ยง specific risk เป็นการคำนวณค่าความเสี่ยงเฉพาะของหุ้นรายตัว โดยการนำสถานะเงินลงทุนในแต่ละหุ้นคูณด้วยอัตราความเสี่ยงที่กำหนด ซึ่งสถานะเงินลงทุนในแต่ละหุ้นอาจประกอบด้วย สถานะเงินลงทุนในหุ้นโดยตรง และ/หรือสถานะเทียบเท่าหุ้นนั้น (จากการแปลงค่าอนุพันธ์ที่มีหุ้นนั้นเป็นเป็นสินทรัพย์อ้างอิง) เช่น บริษัทมีหุ้น A และออปชันของหุ้น A บริษัทสามารถนำสถานะของหุ้น A และสถานะเทียบเท่าหุ้น A (จากการแปลงออปชันของหุ้น A) มารวมหรือหักกลับกันได้ แต่หากเป็นสถานะหรือสถานะเทียบเท่าในหุ้นคนละตัวกัน เช่น หุ้น A และออปชันของหุ้น B บริษัทจะไม่สามารถนำสถานะของทั้งสองมารวมหรือหักกลับกันได้ โดยค่าความเสี่ยง specific risk รวม จะเท่ากับ ค่าความเสี่ยง specific risk ของหุ้นรายตัวทุกตัวรวมกันโดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย + / - (absolute value)

ขั้นตอนการคำนวณ specific risk

1. คำนวณหาสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ของหุ้นตัวเดียวกัน โดยการรวมหรือหักกลับ long และ short position เข้าด้วยกัน (ถ้ามี)

กรณีที่มีอนุพันธ์ (รวมถึงสิทธิที่ควบมากับหุ้นกู้แปลงสภาพและหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ) ให้นำสถานะเทียบเท่าทางด้านตราสารทุน (equity leg) จากอนุพันธ์ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงตัวเดียวกัน ไปรวมหรือหักกลับกันเพื่อหาสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ด้วย ซึ่งในการหาสถานะเทียบเท่าได้แสดงไว้ในตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ภายใต้หลัก building-block approach

2. นำสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ของหุ้นตัวเดียวกันที่ได้ตามข้อ 1 ข้างต้น คูณด้วย อัตราความเสี่ยง specific risk ตามตารางที่ 4 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุน และเทียบเท่า

3. ค่าความเสี่ยง specific risk รวมเป็นผลรวมของ absolute value ของค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้ตามข้อ 2 ข้างต้น

ตารางที่ 4 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่า

หุ้น / สินทรัพย์อ้างอิง (สำหรับอนุพันธ์)	general market risk	specific risk
SET 50 individual stock / หุ้นต่างประเทศกลุ่ม I	8%	7%
SET 100 individual stock / หุ้นต่างประเทศกลุ่ม II	8%	12%
Non SET 100 individual stock / หุ้นต่างประเทศกลุ่ม III	8%	22%
หุ้นที่ซื้อขายใน LiVE Exchange	8%	52%
หุ้นต่างประเทศนอกกลุ่ม I II และ III	8%	67%
เฉพาะสินทรัพย์อ้างอิง (สำหรับอนุพันธ์)	general market risk	specific risk
Index	8%	0%
Broad-based basket	8%	4%
Narrow-based basket	8%	8%

กรณีที่เป็นหุ้นของบริษัทที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศให้สมาชิกกำหนดให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์โดยวางเงินสดไว้ล่วงหน้าเต็มจำนวนก่อนการซื้อ (cash balance) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเพิ่มในอัตรา 1.5 เท่าของอัตราปกติ

โดยที่ Index หมายถึง ดัชนีหลักทรัพย์รวมของตราสารทุนที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือดัชนีหลักในกลุ่ม DM และ EM ตามภาคผนวก 1 และ 2

Broad-based basket หมายถึง กลุ่มของตราสารทุนที่ประกอบด้วยหุ้นไม่น้อยกว่า 10 บริษัท และไม่น้อยกว่า 3 กลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งนี้ จะประกอบด้วยหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หุ้นต่างประเทศ

ในกลุ่ม DM หรือ EM ก็ได้ โดยหุ้นนอก SET50 หรือหุ้นต่างประเทศที่ไม่เป็นองค์ประกอบของดัชนีหลักในกลุ่มประเทศ DM และ EM ตามภาคผนวก 1 และ 2 ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าของ basket ที่คำนวณตามวิธี value weighted

Narrow-based basket หมายถึง กลุ่มของตราสารทุนที่ประกอบด้วยหุ้นน้อยกว่า 10 บริษัท หรือน้อยกว่า 3 กลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งนี้ จะประกอบด้วยหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หุ้นต่างประเทศในกลุ่ม DM หรือ EM ก็ได้ โดยหุ้นนอก SET50 หรือหุ้นต่างประเทศที่ไม่เป็นองค์ประกอบของดัชนีหลักในกลุ่มประเทศ DM และ EM ตามภาคผนวก 1 และ 2 ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าของ basket ที่คำนวณตามวิธี value weighted

สำหรับ basket ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น ให้ใช้อัตราความเสี่ยงเดียวกับอัตราความเสี่ยงของ Non SET 100 individual stock

ตัวอย่างการคำนวณ บริษัทมีหุ้น A (SET50) 10 หุ้นราคาหุ้นละ 100 บาท หุ้น B (MAI) 20 หุ้น ราคาตลาดหุ้นละ 20 บาท สัญญาฟอร์เวิร์ด 1 สัญญาซึ่งกำหนดว่าจะซื้อหุ้น A จำนวน 4 หุ้น ที่ราคาหุ้นละ 120 บาท มูลค่าของสัญญาคำนวณได้ 90 บาท และบริษัทออกไปสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ B (dw. B) ซึ่งให้สิทธิซื้อหุ้น B ได้ 80 หุ้น ที่ราคาหุ้นละ 25 บาท มีราคาอยู่ที่ 197 บาท

วิธีคำนวณ general market risk

หลักทรัพย์	market value	Scenario 1 P = -8% , V = -25%		Scenario 2 P = -8% , V = +25%		Scenario 3 P = +8% , V = -25%		Scenario 4 P = +8% , V = +25%	
		มูลค่า	Gain / loss	มูลค่า	gain / loss	มูลค่า	gain / loss	มูลค่า	Gain / loss
Long หุ้น A	1,000	920	-80	920	-80	1,080	80	1,080	80
Long หุ้น B	400	368	-32	368	-32	432	32	432	32
Long forward A	400*	368	-32	368	-32	432	32	432	32
Short dw. B	-197	-162	35	-168	29	-207	-10	-227	-30
รวม			-109		-115		134		114

ดังนั้น ค่าความเสี่ยง general market risk รวม คือ ผลขาดทุนรวมสูงสุด ซึ่งเท่ากับ 115

วิธีคำนวณ specific risk

หลักทรัพย์	หุ้น		อนุพันธ์		net position		อัตราความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง
	long	Short	long	short	long	short		
หุ้น A	1,000							
Long forward A			400*		1,400		7%	98
หุ้น B	400							
Short dw. B				-640**		-240	22%	-52.8

ดังนั้น ค่าความเสี่ยง specific risk รวม คือ $98 + |-52.8| = 150.8$

โดยที่ *มูลค่าเทียบเท่า forward A = market value ของหุ้น A ตามจำนวนที่จะซื้อได้ตามสัญญาฟอร์เวิร์ด
(1 contract ต่อ 4 หุ้น, market value ต่อหุ้น = 100)

$$= 4 * 100 = 400$$

**มูลค่าเทียบเท่า dw. B = delta * market value ของหุ้น B (1 dw. ต่อ 80 หุ้น)

$$= 0.4 * 80 * 20 \text{ (market value ต่อหุ้น = 20)} = 640$$

หมายเหตุ : ตัวอย่างนี้แสดงการคำนวณค่าความเสี่ยงของสัญญาฟอร์เวิร์ด A และใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ B เฉพาะทางด้านสถานะเทียบเท่าในหุ้น (equity leg) ซึ่งในการคำนวณจริง ๆ บริษัทยังต้องคำนวณค่าความเสี่ยงทางด้านตราสารหนี้ที่ไม่มีดอกเบี้ย (interest rate leg) อีก โดยวิธีการคำนวณให้ดูในส่วนของการคำนวณค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้

ธุรกรรมที่เกิดจากการหากำไรจากความแตกต่างของราคา (arbitrage)

หลักการ กรณีที่บริษัททำธุรกรรม arbitrage โดยระหว่าง ฟิวเจอร์ส หุ้น หรือหน่วยลงทุนอิตีเอฟ บริษัทสามารถคำนวณค่าความเสี่ยงของธุรกรรม arbitrage ส่วนที่ตรงข้ามกันพอดีได้เท่ากับร้อยละ 2 ของมูลค่าฟิวเจอร์ส หุ้น หรือหน่วยลงทุนอิตีเอฟ ที่ลงทุนทั้งสองด้าน (โดยทั้งหมดจะเท่ากับร้อยละ 4) สำหรับส่วนที่ไม่สามารถหักกลบกันได้พอดี ให้คิดค่าความเสี่ยงตามประเภทสินทรัพย์ โดยด้านที่เกี่ยวข้องกับดัชนีราคาหลักทรัพย์ให้คำนวณตามแนวทางการคำนวณค่าความเสี่ยงของดัชนีราคาหลักทรัพย์ และด้านที่เกี่ยวข้องกับตะกร้าหุ้นให้แยกเป็นฐานะย่อยของตราสารทุนที่เป็นองค์ประกอบตามสัดส่วนในตะกร้าหุ้นนั้น ตามแนวทางการคำนวณค่าความเสี่ยงของหุ้น (สามารถหักกลบกับฐานะตราสารทุนอื่นๆ ได้)

เงื่อนไข บริษัทสามารถคำนวณค่าความเสี่ยงของธุรกรรม arbitrage ตามส่วนนี้ได้ หากธุรกรรมเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

1. การซื้อขายนั้นได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบและการซื้อขายนั้นมีการควบคุมภายในที่เหมาะสม
2. การทำธุรกรรมดังกล่าว แยกออกจากธุรกรรมอื่น ๆ อย่างชัดเจน และ
3. เมื่อแยกเป็นองค์ประกอบย่อยแล้ว สัดส่วนของตราสารทุนแต่ละตัวในตะกร้าหุ้นโดยรวมแล้ว

ต้องมีความคล้ายคลึงกับสัดส่วนขององค์ประกอบในดัชนีราคาหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 หรือมี correlation⁸ อย่างน้อย 0.9 ตลอดระยะเวลาอย่างต่ำ 1 ปี หรือมีสัดส่วนเช่นเดียวกับ Portfolio Depository File เพื่อใช้แลกหน่วยลงทุนอิตีเอฟของดัชนี ตามที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกำหนด

⁸ บริษัทสามารถเลือกใช้ return แบบใดแบบหนึ่งได้ แต่ต้องสอดคล้องกันระหว่างตะกร้าหุ้น และดัชนี ในการคำนวณค่า correlation

ตัวอย่างการคำนวณ ดัชนีราคาหลักทรัพย์ประกอบด้วยหุ้น 5 หุ้น โดยแต่ละหุ้นมีสัดส่วนในดัชนีเท่ากันที่ 20%

บริษัทเข้าทำธุรกรรม arbitrage โดย short index futures 500 สัญญา ราคาสัญญา 1,000 จุด โดยมี multiplier 200 บาท/จุด (notional = $500 \times 1,000 \times 200 = 1,000$ ลบ.) และ long ตะกร้าหุ้นที่เป็นองค์ประกอบของ index ดังกล่าว ตามสัดส่วนดังนี้

หุ้น	มูลค่าองค์ประกอบย่อยของดัชนี (ลบ.)	มูลค่าของหุ้นในตะกร้าหุ้น (ลบ.)	ส่วนที่แตกต่างกัน (ลบ.)	ส่วนที่แตกต่างกัน (%)
A	200	210	10	$10/1,000 = 1\%$
B	200	220	20	$20/1,000 = 2\%$
C	200	180	20	$20/1,000 = 2\%$
D	200	210	10	$10/1,000 = 1\%$
E	200	200	0	0%
รวม	1,000	1020	60	$60/1,000 = 6\%$

สรุป เข้าเงื่อนไขความคล้อยคลึงขององค์ประกอบ คือ มีความคล้อยคลึงเท่ากับ $100 - 6\% = 94\%$

ดังนั้น บริษัทสามารถคำนวณค่าความเสี่ยงตามวิธี arbitrage ได้ คือ $1,000 \times 4\% = 40$ และนำส่วนที่ไม่สามารถหักลบกันได้ 20 ไปคำนวณแยกฐานะย่อยของหุ้นเป็นองค์ประกอบตามสัดส่วนในตะกร้าหุ้น ดังนี้

หุ้น	มูลค่าของหุ้นในตะกร้าหุ้น (ลบ.)	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นในตะกร้า	ส่วนที่ไม่สามารถหักลบเทียบเท่าเป็นหุ้นในตะกร้าหุ้น (ลบ.)
A	210	$210 / 1,020 = 20.59\%$	$20 \times 20.59\% = 4.1$
B	220	$220 / 1,020 = 21.57\%$	$20 \times 21.57\% = 4.3$
C	180	$180 / 1,020 = 17.65\%$	$20 \times 17.65\% = 3.5$
D	210	$210 / 1,020 = 20.59\%$	$20 \times 20.59\% = 4.1$
E	200	$200 / 1,020 = 19.61\%$	$20 \times 19.61\% = 3.9$
รวม	1020	$1020 / 1,020 = 100.00\%$	20

2. ตราสารหนี้และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย (Debt and Interest Rate-Linked Instruments)

2.1 ตราสารหนี้ทั่วไป (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.1) หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.3) หุ้นกู้
ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ และอนุพันธ์ในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.4) รวมถึงสถานะเทียบเท่า
ทางด้านตราสารหนี้ (interest rate leg) ที่ได้จากการแปลงอนุพันธ์ในตราสารทุน และอนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศ
โดยใช้หลักการ building-block approach ตามตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยง
ของอนุพันธ์ภายใต้หลัก building-block approach ให้คำนวณค่าความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยค่าความเสี่ยง general
market risk และ specific risk รวมกันตามวิธีข้างล่างนี้

วิธีคำนวณ general market risk

หลักการ ให้แบ่งตราสารหนี้ และ/หรือสถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ตามอายุคงเหลือก่อนครบกำหนดไถ่ถอนและตามอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (coupon rate) แล้วคำนวณค่าความเสี่ยงตามตารางที่ 5 โดยค่าความเสี่ยง general market risk รวมเท่ากับผลรวมของค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จากทั้งสองโซนโดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย +/- (absolute value) ทั้งนี้ ภายในโซนเดียวกันสามารถหักกลับค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จาก long และ short position ได้

ตารางที่ 5 : อัตราความเสี่ยง general market risk ของตราสารหนี้และเทียบเท่า

โซน	อายุคงเหลือ	Coupon rate ≤ 3%	Coupon rate > 3%
Z.1	0-3 เดือน	0.10%	0.10%
	>3-6 เดือน	0.15%	0.15%
	>6-9 เดือน	0.25%	0.25%
	>9-12 เดือน	0.50%	0.50%
Z.2	>1-3 ปี	1.25%	1.25%
	>3-5 ปี	2.50%	2.50%
	>5-7 ปี	3.50%	3.50%
	>7-10 ปี	5.00%	4.00%
	> 10 -15 ปี	6.50%	5.00%
	> 15-20 ปี	8.50%	6.00%
	> 20 ปี	10.00%	7.00%

1 cell

ขั้นตอนการคำนวณ general market risk

1. จัดกลุ่มสถานะเงินลงทุนในตราสารหนี้ทั่วไป (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.1) โดยแยกตาม อายุคงเหลือ และอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (cell) ตามตารางที่ 5 : อัตราความเสี่ยง general market risk ของตราสารหนี้และเทียบเท่า ซึ่งอาจเป็น long หรือ short position

2. หั่นกู้แปลงสภาพ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.3) และหั่นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้คำนวณหั่นกู้และสิทธิการแปลงสภาพ หรือหั่นกู้และใบสำคัญแสดงสิทธิแยกออกจากกัน โดยส่วนของหั่นกู้นำไปคำนวณเช่นเดียวกับตราสารหนี้ทั่วไปตามข้อ 1 ข้างต้น สำหรับส่วนของสิทธิการแปลงสภาพและใบสำคัญแสดงสิทธิให้คำนวณรวมกับตราสารทุนและตราสารที่อ้างอิงกับตราสารทุน

3. อนุพันธ์ในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ย (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.4) ให้คำนวณหาสถานะเทียบเท่าตามตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ภายใต้หลัก building-block approach ซึ่งทำให้ได้สถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ทั้ง long และ short position จากนั้นให้นำสถานะเทียบเท่าดังกล่าวแบ่งกลุ่มแยกตามอายุคงเหลือและอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (cell) เช่นเดียวกับตราสารหนี้ทั่วไป

ในกรณีของสถานะอนุพันธ์อื่น เช่น อนุพันธ์ในตราสารทุน อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น ในการหาสถานะเทียบเท่าตามตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ภายใต้หลัก building-block approach จะทำให้ได้สถานะเทียบเท่าข้างหนึ่งเป็นสถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ (interest rate leg)ให้นำสถานะเทียบเท่านี้มาแยกตามอายุคงเหลือและอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (cell) ตามตารางที่ 5 : อัตราความเสี่ยง general market risk ของตราสารหนี้และเทียบเท่าด้วย

4. คำนวณหาสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในแต่ละ cell จากผลรวมของสถานะที่ได้ตามข้อ 1 ข้อ 2 และ ข้อ 3 ข้างต้น

5. คำนวณหาความเสี่ยงในแต่ละ cell โดยนำสถานะเงินลงทุนสุทธิที่ได้ตามข้อ 4 คูณด้วยอัตราความเสี่ยงของ cell นั้นตามตารางที่ 5 : อัตราความเสี่ยง general market risk ของตราสารหนี้และเทียบเท่า

6. นำค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้จาก long และ short position (ถ้ามี) ตามข้อ 5 ข้างต้นเฉพาะที่อยู่ในภายในโซนเดียวกันมารวมหรือหักกลับกัน ซึ่งค่าความเสี่ยงที่ได้จะเป็นค่าความเสี่ยงสุทธิของแต่ละโซน

7. ค่าความเสี่ยง general market risk รวมเป็นผลรวมของ absolute value ของค่าความเสี่ยงสุทธิของแต่ละโซนที่คำนวณได้ตามข้อ 6 ข้างต้น เนื่องจากไม่อนุญาตให้มีการหักกลับข้ามโซน

หมายเหตุ สำหรับการมีสถานะและ/หรือสถานะเทียบเท่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ / อัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในรูปเงินตราต่างประเทศ แม้ว่าตราสารหนี้และ/หรือสถานะเทียบเท่าดังกล่าวจะออกโดย issuer เดียวกันกับหลักทรัพย์อื่นที่อยู่ในสกุลเงินบาท เช่น domestic bonds กับ Euro currency bonds ที่ออกโดย issuer เดียวกัน ในการคำนวณให้ยึดหลัก "currency-by-currency basis" กล่าวคือ ให้คำนวณแยกเป็นรายสกุลเงิน

วิธีคำนวณ specific risk

หลักการ ให้แบ่งตราสารหนี้และ/หรือสถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ และคำนวณค่าความเสี่ยงตราสารหนี้ภาครัฐบาลตามตารางที่ 6 และตราสารหนี้ภาคเอกชนตามตารางที่ 7 หลังจากนั้นให้นำค่าความเสี่ยงที่ได้มารวมกันโดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย +/- (absolute value) ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็ตราสารหนี้ issue เดียวกัน (identical issue) อนุญาตให้นำสถานะเงินลงทุนในตราสารหนี้ดังกล่าวมารวมหรือหักกลับกันได้

ตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาครัฐบาลและเทียบเท่า

Credit rating	อัตราความเสี่ยง
AAA / A-1 หรือเทียบเท่า หลักทรัพย์รัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย	0%
AA A BBB / A-2 A-3 หรือเทียบเท่า	
- อายุไม่เกิน 6 เดือน	0.25%
- มากกว่า 6 เดือนแต่ไม่เกิน 24 เดือน	1%
- มากกว่า 24 เดือน	1.6%
BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า	8%
อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น	12%

ตารางที่ 7 อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชนและเทียบเท่า

ประเภทของตราสารหนี้ ⁹	อัตราความเสี่ยง
credit rating AAA / A-1 หรือเทียบเท่า	0.5%
credit rating AA A / A-2 หรือเทียบเท่า	2.5%
credit rating BBB / A-3 หรือเทียบเท่า	8%
credit rating BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า	12%
issue ที่มี risk premium ตามที่สำนักงานกำหนด (ไม่เกิน 4%)	15%
อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น	45%

ขั้นตอนการคำนวณ specific risk

1. กำหนดหาสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ของตราสารหนี้ issue เดียวกัน (identical issue¹⁰) โดยการรวมหรือหักกลับ long และ short position (ถ้ามี) กรณีอนุพันธ์ในตราสารหนี้ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นตราสารหนี้ตัวเดียวกัน ให้คำนวณหาสถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ดังกล่าวตามตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ภายใต้หลัก building-block approach แล้วนำสถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ดังกล่าวไปรวมเพื่อหาสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ด้วย

⁹ กรณีที่หลักทรัพย์มีผู้ค้าประกัน บริษัทสามารถใช้ credit rating ของผู้ค้าประกันแทนได้หากผู้ค้าประกันเป็นบุคคลตาม ส่วนที่ 4 กรณีที่ 1

ข้อ 1.2 ก. ถึง ค.

¹⁰ ตราสารที่ออกโดย issuer เดียวกัน ซึ่งมี coupon rate, credit rating, currency, time to maturity และลิตทิจเงินบาทต่าง ๆ เหมือนกัน

อนุพันธ์ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงที่ไม่ใช่ตราสารหนี้โดยตรง ได้แก่ interest rate forwards / futures, foreign exchange forwards / futures, index futures, interest rate options, interest rate and currency swaps จะมี specific risk เป็นศูนย์

2. นำสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ที่ได้ตามข้อ 1 ข้างต้นคูณด้วยอัตราความเสี่ยง specific risk ตามตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาครัฐบาล และตารางที่ 7 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชน และเทียบเท่า

3. ค่าความเสี่ยง specific risk รวมเป็นผลรวมของ absolute value ของค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้ตามข้อ 2 ข้างต้น

วิธีคำนวณค่าความเสี่ยง settlement risk สำหรับตราสารหนี้ภาครัฐที่มีการชำระราคาและส่งมอบแบบ DVP (delivery versus payment) ให้บริษัทเริ่มคำนวณค่าความเสี่ยง settlement risk ตั้งแต่วันที่ trade date

1. กรณีที่บริษัทเป็นผู้ซื้อ เนื่องจากบริษัทบันทึกมูลค่าของหลักทรัพย์เป็นเงินลงทุน ดังนั้น ในการพิจารณาว่าบริษัทต้องคำนวณค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk หรือไม่ ให้บริษัทพิจารณามูลค่าของเงินลงทุนเปรียบเทียบกับเงินค่าซื้อตามวิธีการคำนวณ ดังต่อไปนี้

(1) ให้บริษัทเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน position risk แล้วกับเงินค่าซื้อ โดย

ก. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – position risk > เงินค่าซื้อ

ให้บริษัทคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk เพิ่มเติมตามวิธีการคำนวณในข้อ (2)

ข. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – position risk < เงินค่าซื้อ

บริษัทไม่ต้องคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk และให้บันทึกมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาด – position risk

(2) ให้บริษัทเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงด้าน position risk และ settlement risk แล้วกับเงินค่าซื้อ โดย

ก. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – position risk – settlement risk > เงินค่าซื้อ

ให้บริษัทบันทึกมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับเงินลงทุนตามราคาตลาดหลังหัก position risk และ settlement risk

ข. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – position risk – settlement risk < เงินค่าซื้อ

ให้บริษัทบันทึกมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับเงินค่าซื้อ

ทั้งนี้ การคิดค่าความเสี่ยงของ settlement risk ให้ใช้อัตราเดียวกับที่กำหนดตามตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ และเทียบเท่า

2. กรณีบริษัทเป็นผู้ขาย เนื่องจากบริษัทหุ้ยรู้มูลค่าของหลักทรัพย์เป็นเงินลงทุน และได้บันทึกเงินค่าขายที่คาดว่าจะได้รับเป็นลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ ดังนั้น ในการพิจารณาว่าบริษัทต้องคำนวณค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk หรือไม่ ให้บริษัทพิจารณามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ (เงินค่าขาย) เปรียบเทียบกับมูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน position risk ตามวิธีการคำนวณดังต่อไปนี้

(1) ให้บริษัทเปรียบเทียบมูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์กับมูลค่าของหลักทรัพย์หลังหักค่าความเสี่ยง position risk แล้ว โดย

ก. ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ > มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - position risk

ให้บริษัทคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk เพิ่มเติม ตามวิธีการคำนวณในข้อ (2)

ข. ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ < มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - position risk บริษัทไม่ต้องคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk และให้บริษัทบันทึกลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ได้เต็มจำนวนโดยไม่ต้องหักค่าความเสี่ยงใด ๆ

(2) ให้บริษัทเปรียบเทียบมูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์หลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk กับมูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน position risk โดย

ก. ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ - settlement risk > มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - position risk

ให้บริษัทบันทึกลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์เท่ากับมูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์หลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk แล้ว

ข. ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ - settlement risk < มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - position risk

ให้บริษัทบันทึกลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ได้เท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - position risk

ทั้งนี้ ให้บริษัทคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk เช่นเดียวกับกรณีตามข้อ 1)

2.2 ตราสารหนี้ที่มีการผิฉนั้ดชำระเงินต้นหรือดอกเบีย้ (หมวดที่ 1 ข ข้อ 2.2) ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเป็นอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่อง

3 อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศและทองคำ (Foreign Exchange/Gold-Linked Derivatives)

หลักการ การคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศ/ทองคำให้ใช้หลัก building-block approach เพื่อแยกองค์ประกอบพื้นฐาน หลังจากนั้นจึงนำไปคำนวณค่าความเสี่ยงตามแต่ละประเภทขององค์ประกอบพื้นฐานนั้น

กล่าวคือ ให้นำสถานะเทียบเท่าเงินตราต่างประเทศ/ทองคำไปรวมเพื่อคำนวณความเสี่ยงภายใต้ ส่วนที่ 5 : ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ (Foreign exchange/Gold risk) เช่นเดียวกับการมีสถานะเงินตราต่างประเทศ/ทองคำอันเกิดจากการมีสินทรัพย์ หนี้สิน และ/หรือภาระผูกพันอื่น และนำสถานะเทียบเท่าตราสารหนี้ที่ไม่มีดอกเบี้ยที่ออกโดยรัฐบาลต่างประเทศ/รัฐบาลในประเทศ แล้วแต่กรณี ไปคำนวณความเสี่ยงแยกตามสกุลเงินเช่นเดียวกับตราสารหนี้ต่างประเทศ คือ ต้องนำไปรวมคำนวณในส่วนของตราสารหนี้ และตราสารที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยด้วย

4 อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น (Commodity and Other-Linked Derivatives)

หลักการ ในการคำนวณค่าความเสี่ยงสำหรับการมีฐานะอนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น ให้บริษัทนำมูลค่าตามสัญญาในหน่วยวัดมาตรฐานของสินค้านั้น (เช่น ทรอยออนซ์ กิโลกรัม ปอนด์ บาร์เรล) คูณด้วยราคาที่เหมาะสม¹¹ของสินค้านั้น (กรณี option ให้คำนวณหา equivalent delta position) กรณีที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศให้แปลงค่าเป็นสกุลเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน และนำฐานะดังกล่าวมาคำนวณค่าความเสี่ยงใน 2 ส่วน ดังนี้

(1) นำฐานะในสินค้าแต่ละชนิดมาคำนวณฐานะสุทธิ (net position) ซึ่งจะเท่ากับฐานะ long ทั้งหมดลบกับฐานะ short ทั้งหมดของสินค้าชนิดเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงอายุของสัญญา แล้วคูณด้วยค่าความเสี่ยง 15% ของฐานะสุทธิของสินค้าแต่ละชนิด เพื่อรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาดลาด (directional risk)

$$15\% \text{ ของฐานะสุทธิ โดยฐานะสุทธิ} = | \text{ฐานะ long} - \text{ฐานะ short} |$$

(2) นำฐานะในสินค้าแต่ละชนิดมาคำนวณฐานะรวม (gross position) ซึ่งจะเท่ากับผลรวมของฐานะ long กับฐานะ short ทั้งหมดของสินค้าชนิดเดียวกัน แล้วคูณด้วยค่าความเสี่ยง 3% เพื่อรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (interest rate risk) ความเสี่ยงที่บริษัทอาจไม่สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ทั้งหมด (basis risk) และความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราค่าล่วงหน้าของสินค้าที่เกิดจากปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ย (forward gap risk)

$$3\% \text{ ของฐานะรวม โดยฐานะรวม} = | \text{ฐานะ long} + \text{ฐานะ short} |$$

¹¹ ให้ใช้ราคาที่เหมาะสมตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. กรณีที่สินค้าโภคภัณฑ์ที่มีราคาอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ให้ใช้ราคาดลาด (spot rate) ของสินค้านั้น
2. กรณีอื่น ๆ ให้ใช้ราคาที่ชำระราคาของฟิวเจอร์สเดือนที่ครบกำหนดอายุของสัญญาที่ใกล้ที่สุด (Nearest Contract Month Series) โดยใช้ราคาที่ชำระราคาประจำวัน (Daily Settlement Price) สำหรับวันที่ไม่ใช่วันซื้อขายวันสุดท้าย และใช้ราคาที่ชำระราคาวนสุดท้าย (Final Settlement Price) สำหรับวันซื้อขายวันสุดท้าย

โดยค่าความเสี่ยงในการมีฐานะในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่นจะเท่ากับผลรวมค่าความเสี่ยงตาม (1) + (2) ของสินค้าแต่ละชนิด โดยให้นำไปแสดงในส่วนที่ 3 หมวดที่ 2 : ค่าความเสี่ยง ข้อ 1.4 อนุพันธ์ในสินค้าโภคภัณฑ์และตัวแปรอื่น

ทั้งนี้ กรณีที่บริษัทมีฐานะอนุพันธ์ที่มีสินค้าอ้างอิงประเภทใดประเภทหนึ่งในลักษณะ OTC เพียงด้านเดียว (open outright position) โดยไม่มีฐานะอื่นมาหักกลบแบบเต็มจำนวนหรือบางส่วน ให้บริษัทคิดค่าความเสี่ยงของ OTC derivatives ดังกล่าวเท่ากับ 40% ของมูลค่าสินทรัพย์อ้างอิงของสัญญาดังกล่าว

5 หน่วยลงทุน/หน่วยทรัสต์

ให้บริษัทเลือกวิธีการคำนวณค่าความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้ และเมื่อได้เลือกคำนวณโดยวิธีใดแล้ว ให้ใช้วิธีคำนวณดังกล่าว ไปจนกว่าจะมีเหตุอันสมควรให้เปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณ

วิธีที่ 1 ให้คำนวณค่าความเสี่ยงเป็นอัตราร้อยละของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 : อัตราความเสี่ยงของหน่วยลงทุนและหน่วยทรัสต์

ประเภทของหน่วยลงทุน/หน่วยทรัสต์	อัตราความเสี่ยง
1. กองทุน/กองทรัสต์ P.O. ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือไถ่ถอนได้ทุกวันทำการ	
กองทุนรวมตลาดเงิน	2%
กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ / กองทุนรวมอิตีเอฟที่อ้างอิงตราสารหนี้	8%
กองทุนรวมตราสารแห่งทุน / กองทุนรวมอิตีเอฟที่มีได้อ้างอิงตราสารหนี้ / กองทุนอื่นๆ และกองทรัสต์	20%
กองทุน Thai trust fund	ตามตราสารอ้างอิง
2. กองทุน P.O. ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และไม่สามารถไถ่ถอนได้ทุกวันทำการ	
กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้	13%
กองทุนอื่นๆ	25%
3. กองทุน/กองทรัสต์ P.P.	100%

หมายเหตุ กองทุนจดทะเบียนที่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 7 วัน ให้คิดค่าความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่อง

วิธีที่ 2 สำหรับหน่วยลงทุน P.O. (กลุ่ม 1 และ 2 ตามตารางที่ 8) สามารถคำนวณค่าความเสี่ยงด้วยวิธี Look-through Approach คือการคำนวณค่าความเสี่ยงแยกตามประเภทและสัดส่วนของตราสารของหน่วยลงทุนนั้น โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

(1) การคำนวณ general market risk ให้นำมูลค่าเงินลงทุนของหน่วยลงทุนแยกตามประเภทของตราสาร จากนั้นนำมูลค่าของหน่วยลงทุนที่แยกแล้วคูณด้วยอัตราความเสี่ยง general market risk ตามประเภทของตราสารนั้น ๆ จะได้ค่าความเสี่ยง general market risk

(2) การคำนวณ specific risk ให้นำมูลค่าเงินลงทุนของหน่วยลงทุนแยกตามประเภทของตราสาร จากนั้นนำมูลค่าของหน่วยลงทุนที่แยกประเภทแล้วคูณด้วยอัตราความเสี่ยง specific risk ตามประเภทของตราสารนั้น ๆ จะได้ค่าความเสี่ยง specific risk

(3) นำมูลค่าเงินลงทุนของหน่วยลงทุนทั้งหมดลบด้วยค่าความเสี่ยงตาม (1) และ (2) จะได้มูลค่าเงินลงทุนสุทธิ

ตัวอย่างการคำนวณ บริษัทลงทุนในหน่วยลงทุน P.O. ให้คำนวณอัตราความเสี่ยงเสมือนลงทุนในตราสารที่กองทุนดังกล่าวไปลงทุน

ตัวอย่างการคำนวณ บริษัทลงทุนในหน่วยลงทุนอีทีเอฟที่อ้างอิงกับ SET 50 Index ให้คำนวณอัตราความเสี่ยงเสมือนลงทุนใน SET 50 index (ตารางที่ 4: อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่า) คือ อัตราความเสี่ยง general market risk เท่ากับ 8% อัตราความเสี่ยง specific risk เท่ากับ 0%

วิธีที่ 3 สำหรับหน่วยลงทุนอีทีเอฟ บริษัทสามารถนำ position ไปคำนวณค่าความเสี่ยงรวมกับสินทรัพย์อ้างอิงได้ เช่น หน่วยลงทุนอีทีเอฟที่อ้างอิงกับทองคำ สามารถนำไปคำนวณค่าความเสี่ยงในส่วนที่ 5 : ความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศและทองคำ โดยไม่ต้องคำนวณค่าความเสี่ยงในส่วนนี้

2. counterparty risk on derivatives

counterparty risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาโดยไม่ชำระราคา หรือส่งมอบสินทรัพย์อ้างอิงในจำนวนหรือระยะเวลาที่ระบุตามสัญญา

การคำนวณ counterparty risk on derivatives

ให้บริษัทที่มีสถานะในธุรกรรมอนุพันธ์เพื่อตนเอง เช่น การถือออปชัน (options) หรือใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivatives warrants)¹² หรือการมีฐานะอนุพันธ์ในสัญญาฟอร์เวิร์ดหรือสวอปไม่ว่าในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ขาย เป็นต้น ที่คู่สัญญา (counterparty) ไม่ใช่ตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ คำนวณค่าความเสี่ยงที่อาจเกิดจากคู่สัญญา (counterparty risk) ดังนี้

1. กำหนดให้บริษัทคำนวณ counterparty risk on derivatives ตามสูตรดังนี้

$$\text{counterparty risk} = \text{counterparty exposure} * \text{อัตราความเสี่ยงของคู่สัญญา}$$

โดยที่ : - counterparty exposure ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ replacement cost ซึ่งสะท้อนถึง current exposure และ % ของ notional amount ซึ่งสะท้อนถึง future credit exposure ทั้งนี้ ในการคำนวณ counterparty exposure ให้เป็นไปตามตารางที่ 9 : counterparty exposure สำหรับการคำนวณ counterparty risk

- ในการเลือกใช้อัตราความเสี่ยงของคู่สัญญา ให้พิจารณาจาก credit rating ของคู่สัญญาโดยกำหนดให้ใช้อัตราเดียวกันกับอัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ ตามตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาครัฐบาลและเทียบเท่า และตารางที่ 7 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชนและเทียบเท่า

¹² หากมีสถานะเป็นผู้ขาย options / derivative warrants บริษัทจะมี counterparty risk เมื่อได้รับชำระค่า premium ไม่ครบ ซึ่งได้นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงในส่วนที่ 1 : เงินกองทุนสภาพคล่อง ข้อ 10 : ลูกหนี้อื่น

ตารางที่ 9 : counterparty exposure สำหรับการคำนวณ counterparty risk

อนุพันธ์	อายุสัญญาตั้งแต่เริ่มต้นถึงสิ้นสุด (Original maturity)	
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 ปี
1. อนุพันธ์ในตราสารทุน	Replacement cost + 1% of notional amount	Replacement cost + 5% of notional amount
2. อนุพันธ์ในตราสารหนี้	Replacement cost	Replacement cost + 0.5% of notional amount
3. อนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ/สินค้าอื่น	Replacement cost + 1% of notional amount	Replacement cost + 5 % of notional amount

หมายเหตุ :

(1) replacement cost หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากบริษัทจะต้องจัดหาสัญญาใหม่ที่สามารถทดแทนสัญญาเดิม โดยหาได้จาก current value ของสัญญาซึ่งเป็นมูลค่าเดียวกับที่ได้รายงานไว้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง กรณีที่ replacement cost เป็นลบ (เกิดได้เฉพาะสัญญา forwards และ swaps) หมายถึง บริษัทมีสถานะเป็น

ผู้เสียประโยชน์ ดังนั้น ในการคำนวณ counterparty exposure ให้ใช้ replacement cost เป็นศูนย์แทน

(2) notional amount หมายถึง มูลค่า current value ของสินทรัพย์อ้างอิงหรือจำนวนเงินต้น ที่ระบุตามสัญญา (value underlying the contract หรือ principal) โดยที่

- กรณีที่สินทรัพย์อ้างอิงเป็นตราสารทุน ตราสารหนี้ หรือเงินตราต่างประเทศ/ทองคำ notional amount มีค่าเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากราคาตลาดของสินทรัพย์อ้างอิงคูณด้วยจำนวนสินทรัพย์อ้างอิงที่ระบุตามสัญญา เช่น option ที่ให้สิทธิ ซื้อหุ้นได้จำนวน 5 หุ้น ราคาตลาดของหุ้นเท่ากับ 100 บาทต่อหุ้น ดังนั้น notional amount เท่ากับ $100 \times 5 = 500$ บาท เป็นต้น

- กรณีที่สินทรัพย์อ้างอิงเป็นอัตราดอกเบี้ย notional amount อาจมีค่าคงที่ เช่น สัญญา interest rate swaps ที่ตกลงแลกเปลี่ยนรับจ่ายดอกเบี้ยที่อิงกับเงินต้นจำนวน 50 ล้านบาท ในที่นี้จำนวนเงิน 50 ล้านบาท คือ notional amount เป็นต้น

(3) สำหรับอนุพันธ์ในเงินตราต่างประเทศ/ทองคำที่มีอายุสัญญาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด (original maturity)

ไม่เกิน 14 วัน ไม่ต้องคำนวณค่าความเสี่ยง counterparty risk

2. กรณีที่บริษัทกับคู่สัญญารายใดรายหนึ่งมีสัญญาหรือข้อตกลงเรื่องการหักกลบลบหนี้ระหว่างกัน (netting) บริษัทสามารถหักกลบลบหนี้ได้เฉพาะในส่วนของการ replacement cost ในจำนวนที่เท่ากับจำนวนที่น้อยกว่าระหว่างผลรวมของ positive replacement cost ของทุกสัญญา กับ absolute value ของผลรวมของ negative replacement cost ของทุกสัญญา โดยสัญญาหรือข้อตกลงเรื่องการหักกลบลบหนี้ดังกล่าว ต้องมีเงื่อนไขครบถ้วนดังนี้

2.1 สัญญาหรือข้อตกลงให้มีการหักกลบลบหนี้ระหว่างกันต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องมีผลบังคับได้ตามกฎหมายอยู่ตลอดเวลาที่มีการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ทั้งนี้ โดยมีความเห็นสนับสนุนของที่ปรึกษากฎหมายอิสระตามข้อ 2.5 ข้างล่างนี้

2.2 ธุรกิจต่าง ๆ ที่บริษัทนำมาหักกลบลบหนี้ ต้องเป็นธุรกิจที่มีสัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้ดังกล่าวกำหนดให้นำมาหักกลบลบหนี้กันได้

2.3 สัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้ดังกล่าวต้องก่อให้เกิดหนี้เพียงฝ่ายเดียว (single obligation) ในแต่ละสกุลเงิน หรือหนี้เพียงฝ่ายเดียวจากความผูกพันตามธุรกรรมทั้งหมดที่ครอบคลุม โดยสัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้ที่เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งผิดสัญญาไม่ว่าเพราะเหตุผิดนัดชำระหนี้ ล้มละลาย เลิกกิจการและชำระบัญชี หรือเหตุอื่นในทำนองเดียวกัน

2.4 สัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้ดังกล่าวต้องไม่มี walkaway clause ซึ่งหมายถึง ข้อตกลงที่มีผลบังคับกับกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งล้มละลาย อันเป็นเหตุให้คู่สัญญาฝ่ายนั้นถูกเรียกว่าเป็น ฝ่ายผิดสัญญา และทำให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีฝ่ายผิดสัญญาสามารถชำระหนี้ให้แก่คู่สัญญาฝ่ายที่ถูกเรียกว่าเป็นฝ่ายผิดสัญญาเพียงจำนวนที่จำกัด หรือไม่ต้องชำระหนี้เลยแม้ว่าคู่สัญญาฝ่ายที่ถูกเรียกว่าเป็นฝ่ายผิดสัญญาจะมีฐานะเป็นเจ้าหนี้สุทธิหลังการหักกลบลบหนี้

2.5 ที่ปรึกษากฎหมายอิสระได้ให้ความเห็นและเหตุผล¹³ เป็นลายลักษณ์อักษรสนับสนุนว่า ในกรณีที่มิชอบพิพาททางกฎหมาย ศาล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจทางบริหารที่เกี่ยวข้อง จะพิจารณาว่าบริษัท มีภาระที่ต้องชำระหนี้เพียงยอดสุทธิที่คำนวณได้ตามข้อ 2.3 ข้างต้น เท่านั้น

อย่างไรก็ดี แม้กรณีจะครบถ้วนตามเงื่อนไขทั้งหมดข้างต้นแล้ว หากสำนักงานมีเหตุสงสัยเกี่ยวกับผลบังคับของสัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้ตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายของรัฐหรือประเทศที่ใช้บังคับกับธุรกรรมที่อยู่ภายใต้ความตกลงหักกลบลบหนี้ หรือสัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้เอง สำนักงานอาจไม่ยินยอมให้บริษัทคำนวณหา counterparty exposure โดยใช้ยอดสุทธิหลังจากการหักกลบลบหนี้ตามข้อ 2. นี้ก็ได้

¹³ ความเห็นและเหตุผลของที่ปรึกษากฎหมายอิสระ ต้องพิจารณาภายใต้กฎหมายดังต่อไปนี้

1. กฎหมายของรัฐหรือประเทศที่คู่สัญญาถูกจัดตั้งขึ้น และในกรณีที่คู่สัญญานั้นเป็นสาขาของนิติบุคคล ก็ให้พิจารณากฎหมายของรัฐหรือประเทศที่เป็นที่ตั้งของสาขาซึ่งเป็นคู่สัญญาด้วย

2. กฎหมายของรัฐหรือประเทศที่คู่สัญญาตกลงให้เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้ และในกรณีที่ธุรกรรมซึ่งถูกครอบคลุมโดยสัญญาหรือข้อตกลงหักกลบลบหนี้เป็นธุรกรรมที่อยู่ภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศอื่น ก็ให้พิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับกับธุรกรรมนั้นด้วย

3. บริษัทอาจนำหลักประกันที่ได้รับ (ถ้ามี) หลังหักค่าความเสี่ยงมาหักออกจาก counterparty exposure ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นหลักประกันตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

4. กรณีที่สัญญาใด ๆ ที่คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบหรือชำระราคาได้ตามวันและเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา (transaction default on settlement date) ให้บริษัทคำนวณค่าความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องของสัญญาอนุพันธ์นั้น

ตัวอย่าง บล. ก มีสัญญาอนุพันธ์กับ บล. ข จำนวน 3 สัญญา โดยกำหนดว่าไม่มีการวางหลักประกันระหว่างกัน และคู่สัญญาทั้งสองมีข้อตกลงให้สามารถทำการหักกลบลบหนี้กันได้ทุกสัญญา

สัญญาที่ 1	มี positive replacement cost (current exposure)	=	150
	x% of notional amount (future credit exposure)	=	10
สัญญาที่ 2	มี negative replacement cost (current exposure)	=	(120)
	x% of notional amount (future credit exposure)	=	5
สัญญาที่ 3	มี negative replacement cost (current exposure)	=	(100)
	x% of notional amount (future credit exposure)	=	60

โดยที่กำหนดให้บล. ข มี credit rating อยู่ที่ AA ซึ่งก็คือมีอัตราความเสี่ยง specific risk เท่ากับร้อยละ 2.5

ในการคำนวณหา counterparty risk on derivatives ของ บล. ก สามารถคำนวณได้ดังนี้

วิธีคำนวณ

1. หา counterparty exposure รวมจาก counterparty exposure แต่ละสัญญา โดยที่สัญญาใดที่มี replacement cost เป็นลบให้ถือว่าเป็น replacement cost เท่ากับศูนย์ ดังนั้น จะได้ counterparty exposure ของแต่ละสัญญาดังนี้

สัญญาที่ 1 counterparty exposure	=	150 + 10 =	160
สัญญาที่ 2 counterparty exposure	=	0 + 5 =	5
สัญญาที่ 3 counterparty exposure	=	0 + 60 =	60
รวม counterparty exposure ก่อนหักกลบลบหนี้	=		<u>225</u>

2. หาจำนวนที่สามารถนำมาหักกลบได้ (nettable amount) ระหว่างคู่สัญญาทั้งสองจากส่วนของ replacement cost เท่านั้น ซึ่งคือจำนวนที่น้อยกว่าระหว่างผลรวมของ positive replacement cost ของทุกสัญญา กับ absolute value ของผลรวมของ negative replacement cost ของทุกสัญญา

ผลรวมของ positive replacement cost	=	150
ผลรวมของ negative replacement cost	=	(120) + (100) = (220)
ดังนั้น nettable amount คือ		150

3. หา net counterparty exposure จาก counterparty exposure รวม หักด้วย nettable amount

$$\text{จะได้ net counterparty exposure} = 225 - 150 = 75$$

4. คำนวณหา counterparty risk จาก net counterparty exposure คูณด้วยอัตราความเสี่ยงของคู่สัญญา

$$\text{จะได้ counterparty risk} = 75 \times 2.5\% = 1.875$$

3. large exposure risk

Large exposure risk หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บริษัทมีเงินลงทุนกระจุกตัวในบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

การคำนวณ large exposure risk

ให้บริษัทคำนวณ large exposure risk ที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเปรียบเทียบความเสี่ยงที่คำนวณได้จากวิธีที่ 1 และ วิธีที่ 2 แล้วนำเอาค่าความเสี่ยงที่สูงกว่ามาเป็น large exposure risk ของบุคคลนั้น และ large exposure risk รวม เท่ากับ large exposure risk ของทุกรายรวมกัน

large exposure risk วิธีที่ 1

large exposure risk วิธีที่ 1 เป็นการคำนวณความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บริษัทมีสถานะเงินลงทุนในหลักทรัพย์รายตัวใด ๆ ในสัดส่วนที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับ issue amount ของหลักทรัพย์รายตัวนั้น ซึ่งส่งผลให้การล้างสถานะ (liquidation) ไม่สามารถกระทำได้ภายในเวลาอันสั้น หรือถ้ากระทำได้นั้นจะนำมาซึ่งราคาที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น (กรณีมี long position) หรือสูงกว่าที่ควรจะเป็น (กรณีมี short position)

วิธีคำนวณ large exposure risk วิธีที่ 1

ให้บริษัทนำเงินลงทุนประเภทหุ้น (รวมถึง right¹⁴ และ Thai trust fund ของหุ้นนั้น) ไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ไปสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบไปสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุน มาคำนวณหาความเสี่ยงที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง (issuer) ตามขั้นตอนดังนี้

1. คำนวณหาสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในหุ้นรายตัว และสถานะเงินลงทุนสุทธิในไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ไปสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบไปสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุน ราย issue แยกจากกัน

2. คำนวณหาสัดส่วนการมีสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในหุ้นรายตัว และสถานะเงินลงทุนสุทธิในไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ไปสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบไปสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุน ราย issue โดย

2.1 นำสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในหุ้นรายตัวตามข้อ 1 ข้างต้น เปรียบเทียบกับมูลค่า current value ของหุ้นนั้นที่ออกและเรียกชำระแล้วทั้งหมด (market capitalisation)

¹⁴ หมายถึง หุ้นเพิ่มทุนรวมถึง TSR ที่บริษัทได้จองซื้อและจ่ายชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังไม่อยู่ในระหว่างขั้นตอนการจดทะเบียนเพื่อเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นทางการของประเทศตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

2.2 นำสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุน ราย issue ตามข้อ 1 ข้างต้น เปรียบเทียบกับมูลค่าของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุน ที่ออก (issue amount) แล้วแต่กรณี

3. นำสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในหลักทรัพย์ทั้งจำนวนมาคำนวณหาความเสี่ยงที่สูงที่สุดตามสัดส่วนของสถานะเงินลงทุนนั้นตามตารางที่ 10 โดยคำนวณแบบ non-progressive rate

4. large exposure risk วิธีที่ 1 ที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งคือ ผลรวมของค่าความเสี่ยงของหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ และหน่วยลงทุน ที่ออกโดยบุคคลดังกล่าวที่คำนวณได้ตามข้อ 3

ตารางที่ 10 : ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 1

ตราสาร	สัดส่วน การมีสถานะ	ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 1
หุ้นรายตัว	5 – 10% >10 – 25% > 25%	1 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk 2 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk 1 เท่าของสถานะเงินลงทุนสุทธิ
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ / หน่วยลงทุน ราย issue	25 – 50% > 50%	0.5 เท่าของสถานะเงินลงทุนสุทธิ 1 เท่าของสถานะเงินลงทุนสุทธิ
หุ้นกู้ / หุ้นกู้แปลงสภาพ / หุ้นกู้ ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ราย issue	25 – 50% > 50%	0.5 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk 1 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk

หมายเหตุ :

- (1) สถานะเงินลงทุนสุทธิในหุ้นรายตัว หมายถึง net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของหุ้น รวมถึง right และ Thai trust fund ของหุ้นนั้น
- (2) สถานะเงินลงทุนสุทธิในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น / ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์¹⁵ / หน่วยลงทุน ราย issue หมายถึง net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นราย issue และ/หรือ net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ราย issue และ/หรือ net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของหน่วยลงทุนราย issue แล้วแต่กรณี
- (3) สถานะเงินลงทุนสุทธิในหุ้นกู้ / หุ้นกู้แปลงสภาพ / หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ราย issue หมายถึง net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของหุ้นทุกราย issue และ/หรือ net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของหุ้นกู้แปลงสภาพราย issue และ/หรือ net long หรือ net short position ของมูลค่า current value ของหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิราย issue แล้วแต่กรณี
- (4) ในการเลือกใช้อัตราความเสี่ยง specific risk สำหรับหุ้นกู้แปลงสภาพและหุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ให้บริษัทใช้อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ตามตารางที่ 7 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชนและเทียบเท่า

¹⁵ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ออก (writer) ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ บริษัทไม่ต้องนำสถานะที่เกิดจากการออกใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ ดังกล่าวมาคำนวณ large exposure risk

large exposure risk วิธีที่ 2

large exposure risk วิธีที่ 2 เป็นการคำนวณความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บริษัทมี exposure ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งในสัดส่วนที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ หากเกิดความเสียหายใด ๆ ต่อบุคคลรายดังกล่าวจะส่งผลให้บริษัทมีความเสียหายและกระทบต่อฐานะการเงินในที่สุด โดยที่ exposure ดังกล่าวประกอบด้วย

ก. issuer exposure จากการมีสถานะเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารที่ออกโดยบุคคลดังกล่าว

ข. issuer exposure จากการมีสถานะอนุพันธ์ทางการเงินที่อ้างอิงอยู่กับหลักทรัพย์หรือตราสารของบุคคลดังกล่าว

ค. counterparty exposure จากการมีสัญญาอนุพันธ์กับบุคคลดังกล่าว

วิธีคำนวณ large exposure risk วิธีที่ 2

ให้บริษัทนำเงินลงทุนทุกประเภทมาคำนวณหาความเสี่ยงที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามขั้นตอน ดังนี้

1. ให้บริษัทเลือกวิธีการคำนวณหา exposure ที่มีต่อบุคคลรายเดียวกัน ดังนี้

1.1 สำหรับบริษัทที่คำนวณ position risk ตามแบบที่ 1 วิธี Fixed-haircut approach ให้คำนวณหา exposure ดังนี้

1.1.1 issuer exposure ที่เกิดตามข้อ ก และ ข ข้างต้น หาได้จากมูลค่า current value ของสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในหุ้น (รวมถึง right และ Thai trust fund ของหุ้นนั้น) หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ ออปชัน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ และตัวเงินทุกประเภท

1.1.2 counterparty exposure ที่เกิดตามข้อ ค ข้างต้น ให้ใช้ตัวเลขเดียวกับ counterparty exposure ที่คำนวณได้ตามตารางที่ 9 : counterparty exposure สำหรับการคำนวณ counterparty risk

ดังนั้น exposure ที่มีต่อบุคคลรายเดียวกัน คือ ผลรวมของ absolute value ของ exposure ที่ได้ตาม 1.1.1 และ 1.1.2 ข้างต้น

1.2 สำหรับบริษัทที่คำนวณ position risk ตามแบบที่ 2 วิธี Standardised approach ให้คำนวณหา exposure ดังนี้

1.2.1 issuer exposure ที่เกิดตามข้อ ก และ ข ข้างต้น หาได้จากมูลค่าหรือมูลค่าเทียบเท่า current value ของสถานะเงินลงทุนสุทธิ (net position) ในตราสารทุน¹⁶ (รวมถึง right และ Thai trust funds)

¹⁶ สามารถนำตัวเลขจาก “ตารางแสดง position risk สำหรับ equity และ equity-linked instruments ตามหมวดที่ 2 ข้อ 1.1.1” ในช่อง “สถานะเทียบเท่า” ส่วนที่เป็น net position ของหุ้นรายตัวมาใช้เป็น exposure แล้วปรับด้วย exposure ที่มีใน Thai trust funds

มูลค่าหรือมูลค่าเทียบเท่า current value ของสถานะเงินลงทุนสุทธิในตราสารหนี้ทุกประเภท¹⁷ (รวมถึง ตัวเงิน)

1.2.2 counterparty exposure ตามข้อ ค ข้างต้น ให้ใช้ตัวเลขเดียวกับ counterparty exposure ที่คำนวณได้ตามตารางที่ 9 : counterparty exposure สำหรับการคำนวณ counterparty risk

ดังนั้น exposure ที่มีต่อบุคคลรายเดียวกันคือ ผลรวมของ absolute value ของ exposure ที่ได้ตาม 1.2.1 และ 1.2.2 ข้างต้น

2. คำนวณหาสัดส่วน exposure ที่มีต่อบุคคลตามข้อ 1 ข้างต้น โดยนำ exposure ดังกล่าวเปรียบเทียบกับเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ณ วันทำการก่อนวันที่จัดทำรายงาน 1 วันของบริษัท

ในกรณีที่เป็นการคำนวณ exposure ในวันถัดจากวันที่มีรายการให้นำ exposure ดังกล่าวเปรียบเทียบกับเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ณ วันทำการก่อนวันที่จัดทำรายงาน 1 วันของบริษัทก่อนหักค่าความเสี่ยง large exposure risk

3. นำ exposure ในบุคคลตามข้อ 1 ข้างต้นทั้งจำนวนมาคำนวณหาความเสี่ยงที่สูงที่สุดตามสัดส่วนของสถานะเงินลงทุนนั้นตามตารางที่ 11 โดยคำนวณแบบ non-progressive rate

ตารางที่ 11 : ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 2

สัดส่วน	ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 2
25 – 50%	1 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk รวม
> 50 – 75%	2 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk รวม
> 75%	1 เท่าของสถานะเงินลงทุนสุทธิ

หมายเหตุ :

- (1) สำหรับหุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ควบใบสำคัญแสดงสิทธิ และตัวเงินทุกประเภท ให้บริษัทที่คำนวณ position risk ตามแบบที่ 1 ใช้อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ตามตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาครัฐบาลและเทียบเท่า และตารางที่ 7 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชนและเทียบเท่า
- (2) issuer exposure ที่เกิดจากออพชั่น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น และใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ ให้บริษัทที่คำนวณ position risk ตามแบบที่ 1 ใช้อัตราความเสี่ยงเดียวกับอัตราความเสี่ยง specific risk ของสินทรัพย์อ้างอิงนั้น
- (3) ในการเลือกใช้อัตราความเสี่ยง specific risk สำหรับ counterparty exposure ให้บริษัทใช้อัตราความเสี่ยง specific risk ตามตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาครัฐบาลและเทียบเท่า และตารางที่ 7 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชนและเทียบเท่า

¹⁷ สามารถนำตัวเลขจาก “ตารางแสดง position risk สำหรับ interest rate and interest rate-linked instruments ตามหมวดที่ 2 ข้อ 1.2.1” ในช่อง “สถานะเทียบเท่า” ส่วนที่เป็น net position ของตราสารหนี้ที่ออกโดย issuer รายเดียวกันมาใช้เป็น exposure แล้วปรับด้วย exposure ที่มีในตัวเงินทุกประเภท

ทั้งนี้ เมื่อได้ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 1 และ large exposure risk วิธีที่ 2 ที่มีต่อบุคคลรายใดรายหนึ่งแล้ว ให้เลือกค่าที่สูงกว่าเป็นค่าความเสี่ยง large exposure risk ของบุคคลรายนั้น หลังจากนั้นให้รวมค่าความเสี่ยง large exposure risk ของบุคคลทุกราย จะได้ค่าความเสี่ยง large exposure risk รวม (Total large exposure risk)

ในกรณีที่บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรืออนุพันธ์ประเภทอปชันเฉพาะด้าน long position สำนักงานอนุญาตให้บริษัทหักค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินมูลค่าเงินลงทุนที่สามารถนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องของหลักทรัพย์หรืออนุพันธ์นั้นได้ (Net large exposure risk)

ตัวอย่าง ให้คำนวณหา large exposure risk ของ บล. ก ที่มีต่อ บล. ข เมื่อ

- บล. ก คำนวณ position risk วิธี standardised approach
- ณ วันก่อนหน้าวันที่รายงาน บล. ก มีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ จำนวน 6,000 ล้านบาท
- สถานะเงินลงทุนของ บล. ก ที่มีต่อ บล. ข มีดังต่อไปนี้
 - long หุ้น ข (SET 50) 2,500 ล้านบาท จากมูลค่าที่ออกทั้งหมด 15,000 ล้านบาท
 - write option on หุ้น ข, marked to market of the option premium = 100 ล้านบาท
marked to market of the option's notional amount = 1,000 ล้านบาท, option delta = 0.4
 - long หุ้นกู้ ข (มี credit rating AA ซึ่ง h/c = 2.5%) 500 ล้านบาท จาก issue amount 2,000 ล้านบาท
และมี counterparty exposure ตามตัวอย่างการคำนวณ counterparty exposure risk ข้างต้นยกมา
จำนวน 75 ล้านบาท

วิธีคำนวณ

ก. คำนวณหา large exposure risk วิธีที่ 1

1. คำนวณหาสัดส่วนการมีสถานะในหลักทรัพย์รายตัวโดยเปรียบเทียบ net current value กับ issue amount ของหลักทรัพย์รายตัวนั้น จะได้สัดส่วนดังนี้

- long หุ้น ข เท่ากับ $2,500 / 15,000 = 16.66 \%$
- long หุ้นกู้ ข เท่ากับ $500 / 2,000 = 25 \%$
- write option on หุ้น ข ไม่ต้องคำนวณ large exposure risk วิธีที่ 1

2. คำนวณหา large exposure risk วิธีที่ 1 ของหลักทรัพย์รายตัวจากตารางที่ 10 : ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 1

- สัดส่วนหุ้น ข ที่ 16.66% ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 1 เท่ากับ 2 เท่าของ
ค่าความเสี่ยง specific risk ซึ่งเท่ากับ $2 * (2,500 * 7\%) = 350$ ล้านบาท
- สัดส่วนหุ้นกู้ ข ที่ 25% ค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 1 เท่ากับ 0.5 เท่าของ
ค่าความเสี่ยง specific risk ซึ่งเท่ากับ $0.5 * (500 * 2.5\%) = 6.25$ ล้านบาท

3. คำนวณหา large exposure risk รวมตามวิธีที่ 1 ที่มีต่อ บล. ข โดยนำ large exposure risk ของหลักทรัพย์รายตัว ทุกตัวที่มีต่อ บล. ข มารวมกัน ซึ่งเท่ากับ $350 + 6.25$ เท่ากับ 356.25 ล้านบาท

ข. คำนวณหา large exposure risk วิธีที่ 2

1. คำนวณหา exposure รวมที่มีต่อ บล. ข จากผลรวมของ issuer exposure และ counterparty exposure นั่นคือ

$$\begin{aligned}
 1.1 \text{ issuer exposure} &= \text{net position ของหุ้น ข (รวมสถานะเทียบเท่าที่ได้จากการ write} \\
 &\quad \text{option on ข) และหุ้นกู้ ข} \\
 &= [\text{long หุ้น ข} - \text{short สถานะเทียบเท่าในหุ้น ข}] + \text{long หุ้นกู้ ข} \\
 &= [\text{long 2,500} - \text{short (1,000 x 0.4)}] + \text{long 500} \\
 &= \text{long 2,100} + \text{long 500} \\
 &= \text{long 2,600}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 1.2 \text{ counterparty exposure} &= 75 \text{ ล้านบาท} \\
 \text{ดังนั้น จะได้ exposure รวม} &= 2,675 \text{ ล้านบาท (2,600 + 75)}
 \end{aligned}$$

2. คำนวณหาสัดส่วนโดยเปรียบเทียบ exposure รวม กับเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

$$\text{จะได้สัดส่วน} = 2,675 / 6,000 = 44.58\%$$

3. คำนวณหาค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 2

3.1 หาค่าความเสี่ยง specific risk ขององค์ประกอบของ exposure

$$\begin{aligned}
 - \text{specific risk จาก exposure ในหุ้น ข} &= \text{สถานะในหุ้น ข (รวมสถานะเทียบเท่า) คูณ อัตราความเสี่ยง} \\
 &= \text{long 2,100 (ตามข้อ 1.1) * 7\%} = 147 \\
 - \text{specific risk จาก exposure ในหุ้นกู้ ข} &= \text{สถานะในหุ้นกู้ ข คูณ อัตราความเสี่ยง} \\
 &= \text{long 500 (ตามข้อ 1.1) * 2.5\%} = 12.5 \\
 - \text{specific risk จาก counterparty exposure} &= \text{counterparty exposure คูณ อัตราความเสี่ยง} \\
 &= 75 * 2.5\% = 1.875
 \end{aligned}$$

3.2 หาค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 2 โดยจากสัดส่วนที่คำนวณได้ตามข้อ 2 ข้างต้น คือ 44.58% ดังนั้น บริษัทจะต้องคำนวณค่าความเสี่ยง large exposure risk วิธีที่ 2 เท่ากับ 1 เท่าของค่าความเสี่ยง specific risk รวม

$$\begin{aligned}
 \text{large exposure risk วิธีที่ 2} &= 1 * (147 + 12.5 + 1.875) \\
 &= 161.375
 \end{aligned}$$

4. large exposure risk คือ ค่าความเสี่ยงที่สูงกว่า ระหว่าง large exposure risk วิธีที่ 1 (356.25) กับ large exposure risk วิธีที่ 2 (161.375) ที่มีต่อบุคคลเดียวกัน

ดังนั้น จะได้ large exposure risk จาก large exposure risk วิธีที่ 1 ซึ่งเท่ากับ 356.25 ล้านบาท

หมวดที่ 3 : วิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์

ตามหลัก building-block approach

หลักการ หลัก building-block approach หมายถึง หลักที่ใช้ในการแยกองค์ประกอบพื้นฐานของอนุพันธ์ว่าเปรียบเสมือนการมีสถานะในหลักทรัพย์พื้นฐาน (ได้แก่ ตราสารทุน ตราสารหนี้) หรือองค์ประกอบพื้นฐานอื่น (เช่น เงินตราต่างประเทศ) อย่างไร ซึ่งผลลัพธ์ (payoffs) ที่เกิดจากการมีสถานะในอนุพันธ์มีค่าเท่ากับผลลัพธ์ที่เกิดจากการมีสถานะในแต่ละองค์ประกอบพื้นฐานรวมกัน

ดังนั้น ในการหาสถานะเทียบเท่าของอนุพันธ์ให้พิจารณาจากโครงสร้างสูตรทางการเงินของอนุพันธ์แต่ละประเภท แล้วแยกแต่ละพจน์ออกมา (ตามหลักทางคณิตศาสตร์ พจน์แต่ละพจน์จะค้นด้วยเครื่องหมายบวกหรือลบเสมอ) โดยที่พจน์แต่ละพจน์จะแสดงถึงองค์ประกอบพื้นฐานแต่ละตัวที่ประกอบกันเป็นอนุพันธ์นั้น

1) ออปชัน (Options)

Basic option แต่ละตัว (1 call หรือ 1 put) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 ประเภทเสมอ คือ สินทรัพย์อ้างอิง (underlying asset) และตราสารหนี้ที่ไม่มีดอกเบี้ย (zero-coupon bond) โดยที่

การ long (short) call option เปรียบเสมือนการ long (short) the underlying asset ในจำนวนที่ทำกับ option delta คูณ current value of the underlying asset¹⁸ และการ short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุคงเหลือเท่ากับอายุคงเหลือของ options และมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับ exercise value of the option¹⁹ คูณด้วย $n(d_2)$ ²⁰

¹⁸ คือ marked to market value of the notional amount of the contracts ซึ่งคำนวณตามจำนวน option contracts ของสถานะเงินลงทุนนั้น ตัวอย่างเช่น การมีสถานะเงินลงทุนใน equity option จำนวน 5 contracts (กำหนด 1 contract ให้สิทธิซื้อหุ้นได้จำนวน 100 หุ้น ราคาตลาดต่อหุ้น ณ วันที่คำนวณ 40 บาท) จะได้ current value of the underlying asset ตามสถานะเงินลงทุนใน option ดังกล่าวเท่ากับ จำนวน contract คูณ จำนวนหุ้นต่อ contract คูณ ราคาตลาดต่อหุ้น ซึ่งเท่ากับ 20,000 บาท ($5 \times 100 \times 40$)

¹⁹ คือ exercise value of the notional amount of the contracts ซึ่งคำนวณตามจำนวน option contracts ของสถานะเงินลงทุนเช่นเดียวกัน (ใช้ตัวอย่างเดิมตาม footnote ที่ 16 กำหนด exercise price ต่อหุ้นที่ 30 บาท) จะได้ exercise value of the option ตามสถานะเงินลงทุนใน option ดังกล่าว เท่ากับ จำนวน contract คูณ จำนวนหุ้นต่อ contract คูณ ราคา exercise price ต่อหุ้น เท่ากับ 15,000 บาท ($5 \times 100 \times 30$)

²⁰ $n(d_2)$ คือ ค่า normal distribution function ของ d_2 ซึ่งบอกถึงความน่าจะเป็นที่ option นั้นจะถูก exercise โดยสามารถคำนวณได้จาก option pricing models เช่น

จาก Black-Scholes' model : $C = S.N(d_1) - K.e^{-rt}.N(d_2)$

โดยที่	C = ราคา call option	e = ลอการิทึมธรรมชาติ
	S = ราคาสินทรัพย์อ้างอิง	r = risk free rate
	K = ราคาใช้สิทธิของ option	t = อายุคงเหลือจนถึงวันใช้สิทธิของ option
	$d_2 = d_1 - \sigma\sqrt{t}$	d = อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล หรือ coupon rate ในกรณีหุ้นกู้
	$d_1 = \frac{\ln(S/K) + (r-d)t}{\sigma\sqrt{t}} + 0.5\sigma\sqrt{t}$	σ = อัตราความเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์อ้างอิง

การ long (short) put option เปรียบเสมือนการ short (long) the underlying asset ในจำนวนที่เท่ากับ $(1 - \text{option delta})$ คูณ current value of the underlying asset²¹ และการ long (short) zero-coupon bond ที่มีอายุคงเหลือเท่ากับอายุคงเหลือของ option และมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับ exercise value of the option²² คูณด้วย $[1 - n(d_2)]$

2) สัญญาฟอร์เวิร์ด / ฟิวเจอร์ส (Forwards / Futures)

Basic forwards / futures แต่ละตัวประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 ประเภเหมือนกัน คือ สินทรัพย์อ้างอิง (underlying asset) และตราสารหนี้ที่ไม่มีดอกเบี้ย (zero-coupon bond) โดยที่

การ long (short) forwards / futures on equity เปรียบเสมือนการ long (short) the underlying equity ในจำนวนที่เท่ากับ current value of the underlying equity และการ short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures นั้น และมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับ exercise value of the contract

การ long (short) forwards / futures on bond เปรียบเสมือนการ long (short) the underlying bond ที่มีอายุเท่ากับอายุคงเหลือของ bond นั้นในจำนวนที่เท่ากับ current value of the underlying bond และการ short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures นั้น และมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับ exercise value of the contract

การ long (short) FRA เปรียบเสมือนการ short (long) zero-coupon bond²³ ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา FRA นั้น และการ long (short) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา FRA นั้น โดยที่ zero-coupon bond ทั้งสองมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับ notional amount of the contract²⁴

การ long (short) forwards / futures on currency เปรียบเสมือนการ long (short) underlying currency ในจำนวนที่เท่ากับ current value of the underlying currency และการ short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures นั้น และมีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) เท่ากับ exercise value of the contract

3) สัญญาสวอป (swaps)

Basic swaps แต่ละตัวถือได้ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 ประเภเหมือนกัน โดยที่ องค์ประกอบหลักแต่ละประเภททำหน้าที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิง (underlying asset) ให้แต่ละข้างของสัญญา

²¹ คำอธิบายตาม footnote ที่ 18

²² คำอธิบายตาม footnote ที่ 19

²³ เพราะว่าการ long FRA เสมือนการตกลงทำสัญญากันวันนี้เป็นการล่วงหน้าเพื่อกู้ยืมเงินในวัน settlement date เป็นระยะเวลา t จวบจนครบอายุของสัญญา (expiration date) โดยคิดดอกเบี้ยตามอัตราที่ระบุไว้ในสัญญา FRA นั้น

²⁴ หมายถึง จำนวนเงินต้นที่ใช้อ้างอิงเพื่อการคำนวณมูลค่าของสัญญา (contract value)

ตัวอย่างเช่น สัญญา interest rate swaps มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นหุ้นกู้สองตัวที่มีมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) และอายุคงเหลือเท่ากัน โดยหุ้นกู้ทั้งสองจ่ายอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ (fixed rate bond) และแบบลอยตัว (floating rate bond) สอดคล้องกับสัญญา swaps ที่ตกลงกัน เป็นต้น

หลักการทั่วไปในการพิจารณาเพื่อแยก position ของสัญญา swaps เพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าความเสี่ยง คือ

1. ขารับ (จ่าย) interest rate return ให้เปรียบเสมือนการมี long (short) position ในตราสารหนี้
ขารับ (จ่าย) equity return ให้เปรียบเสมือนการมี long (short) position ในตราสารทุน
2. ขาที่เปรียบเสมือนการมีสถานะใน fixed rate bond ให้นับอายุตั้งแต่วันที่คำนวณจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps
ขาที่เปรียบเสมือนการมีสถานะใน floating rate bond ให้นับอายุตั้งแต่วันที่คำนวณจนถึงวัน reset ดอกเบี้ยครั้งถัดไป เนื่องด้วยอัตราดอกเบี้ยในแต่ละงวดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไขของสัญญา
3. ขาที่เปรียบเสมือนการมีสถานะใน equity ให้นับอายุตั้งแต่วันที่คำนวณจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps
4. สำหรับกรณีของ currency swaps ก็สามารถแยก position ได้ตามหลักการข้างต้น

การรับ (จ่าย) fixed interest rate แลกกับการจ่าย (รับ) floating interest rate เปรียบเสมือนการ long (short) fixed rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น และการ short (long) floating rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยและ งวดการจ่ายดอกเบี้ยของ bond ทั้งสองจะต้องตรงกับอัตราดอกเบี้ยและงวดที่ระบุในสัญญา swaps และมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) ของ bond ทั้งสองเท่ากับ notional amount of the contract²⁵

การรับ (จ่าย) floating interest rate แลกกับการจ่าย (รับ) fixed interest rate เปรียบเสมือนการ long (short) floating rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น และการ short (long) fixed rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยและงวดการจ่ายดอกเบี้ยของ bond ทั้งสองจะต้องตรงกับอัตราดอกเบี้ยและงวดที่ระบุในสัญญา swaps และมูลค่าหน้าตั๋ว (face value) ของ bond ทั้งสองเท่ากับ notional amount of the contract

การรับ (จ่าย) equity return แลกกับการจ่าย (รับ) floating interest rate เปรียบเสมือนการ long (short) the underlying equity ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น และการ short (long) floating rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนและงวดการจ่ายผลตอบแทนของ equity และ bond ดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา swaps และ มูลค่าที่เสมือนเป็นเงินลงทุนใน equity และ bond เท่ากับ notional amount of the contract

²⁵ คำอธิบายตาม footnote ที่ 24

การรับ (จ่าย) equity return แลกกับการจ่าย (รับ) fixed interest rate เปรียบเสมือนการ long (short) the underlying equity ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น และการ short (long) fixed rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนและงวดการจ่ายผลตอบแทนของ equity และ bond ดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา swaps และมูลค่าที่เสมือนเป็นเงินลงทุนใน equity และ bond เท่ากับ notional amount ของสัญญา

การแลกภาระจ่าย (สิทธิรับ) ดอกเบี้ยในสกุลเอเป็นสกุลบี เปรียบเสมือนการ long (short) bond ในสกุลเอ ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น และการ short (long) bond ในสกุลบี ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps นั้น ทั้งนี้ ภาระจ่าย (สิทธิรับ) และงวดการจ่าย (รับ) ดอกเบี้ยจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา swaps และมูลค่าที่เสมือนเป็นเงินกู้ (เงินลงทุน) ใน bond เท่ากับ notional amount of the contract

ตารางที่ 12 : สรุปวิธีการหาสถานะเทียบเท่าและคำนวณค่าความเสี่ยงของอนุพันธ์ตามหลัก building-block approach

อนุพันธ์	สถานะเทียบเท่า (Equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง	
		general market risk	specific risk
1. Long (short) call option	1. long (short) the underlying asset = option delta x current value of the underlying asset	นำขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของราคา option ตามวิธี scenario approach รวมคำนวณกับผลขาดทุนจากตราสารอื่น	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้รวมคำนวณกับสินทรัพย์อ้างอิงตัวเดียวกันเพื่อหาสถานะเงินลงทุนสุทธิแล้วนำไปคูณอัตราความเสี่ยง specific risk
	2. short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน exercise date ของ option = $\frac{[\text{exercise value of the option} \times n(d_2)]}{(1+r_f)^t}$ ²⁶	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
2. Long (short) put option	1. short (long) the underlying asset = (1 - option delta) x current value of the underlying asset	นำขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของราคา option ตามวิธี scenario approach รวมคำนวณกับผลขาดทุนจากตราสารอื่น	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้รวมคำนวณกับสินทรัพย์อ้างอิงตัวเดียวกันเพื่อหาสถานะเงินลงทุนสุทธิแล้วนำไปคูณอัตราความเสี่ยง specific risk
	2. long (short) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน exercise date ของ option = $\frac{[\text{exercise value of the option} \times (1 - n(d_2))]}{(1+r_f)^t}$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี

²⁶ t หมายถึง ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน exercise date ของ option

r_f หมายถึง risk free rate ที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน exercise date ของ option

อนุพันธ์	สถานะเทียบเท่า (Equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง	
		general market risk	specific risk
3.1 Long (short) forwards / futures on equity	1. long (short) the underlying equity = current value of the underlying equity	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ รวมคำนวณเช่นเดียวกับ underlying equity	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ รวมคำนวณเช่นเดียวกับ underlying equity
	2. short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึง วัน settlement date ของสัญญา = $\frac{\text{exercise value of the contract}}{(1+r_s)^{s27}}$	นำไปคำนวณ ค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับ ตราสารหนี้	ไม่มี
3.2 Long (short) forwards / futures on foreign equity ²⁸	1. long (short) the underlying equity = current value of the underlying equity	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ รวมคำนวณเช่นเดียวกับ underlying equity	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้ รวมคำนวณเช่นเดียวกับ underlying equity
	2. short (long) foreign zero-coupon bond ที่มี อายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา = $\frac{\text{exercise value of the contract}}{(1+r_f)^f 29}$	นำไปคำนวณ ค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับ ตราสารหนี้ใน สกุลเงินต่างประเทศ	ไม่มี
4. long (short) forwards / futures on bond	1. long (short) the underlying bond ที่มีอายุ เท่ากับอายุคงเหลือของ bond ³⁰ นั้น = current value of the underlying bond	นำไปคำนวณ ค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับ ตราสารหนี้	นำไปคำนวณ ค่าความเสี่ยง เช่นเดียวกับ ตราสารหนี้

²⁷ s หมายถึง ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures

r_s หมายถึง risk free rate ที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures

²⁸ ตามหนังสือเวียนที่ กคค.บ.(ว) 7/2554 เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิในส่วนของความเสี่ยงจากการลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในต่างประเทศ

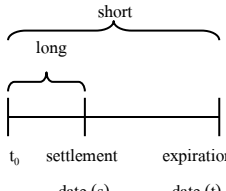
²⁹ f หมายถึง ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures on underlying ที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ

r_f หมายถึง risk free rate ในสกุลเงินต่างประเทศนั้นที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน settlement date ของสัญญา forwards / futures

³⁰ position ที่ถูกต้องสำหรับข้อ 1 ข้อย่อย คือ การมี long (short) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญาในจำนวนที่เท่ากับ market value of the underlying bond และการมี long (short) the underlying bond ที่มีอายุนับจากวัน settlement date จนถึงวันครบกำหนด

ไถ่ถอนของ bond นั้นในจำนวนที่เท่ากับ market value of the underlying bond

อย่างไรก็ดี เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของ coupon ตั้งแต่วันที่ 0 ถึงวัน settlement date อาจมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับมูลค่าของ bond โดยรวมความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการแตก position ตามข้อ 4 จึงไม่น่าที่จะสูงนัก โดยที่การแตก position ตามข้อ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการคำนวณ

อนุพันธ์	สถานะเทียบเท่า (Equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง	
		general market risk	specific risk
	2. short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา = <u>exercise value of the contract</u> $(1+r_s)^s$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
5. long (short) FRA 	1. short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของ สัญญา FRA = <u>notional amount of the contract</u> $(1+r_{s+t})^{s+t}$ ³¹	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
	2. long (short) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา FRA = <u>notional amount of the contract</u> $(1+r_s)^s$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
6. Long (short) forwards / futures on currency	1. long (short) foreign zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา = <u>current value of the underlying currency</u> $(1+r_f)^f$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศ	ไม่มี
	2. short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา = <u>exercise value of the contract</u> $(1+r_s)^s$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
7. Interest rate swaps [รับ (จ่าย) fixed,จ่าย (รับ) float]	1. long (short) fixed rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps = <u>notional amount of the contract</u> $[1+r_{t(fixed)}]^{t(fixed)}$ ³²	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี

³¹ s+t หมายถึง ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน expiration date ของสัญญา FRA

r_{s+t} หมายถึง risk free rate ที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน expiration date ของสัญญา FRA

³² $t_{(fixed)}$ หมายถึง ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps

$r_{t(fixed)}$ หมายถึง risk free rate ที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps

อนุพันธ์	สถานะเทียบเท่า (Equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง	
		general market risk	specific risk
	2. short (long) floating rate bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps = $\frac{\text{notional amount of the contract}}{[1 + r_{t(\text{float})}]^{t(\text{float})}}$ ³³	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
8. Equity swaps [รับ (จ่าย) equity return, จ่าย (รับ) interest rate return]	1. long (short) the underlying equity = current value of the underlying equity	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้รวมคำนวณเช่นเดียวกับ underlying equity นั้น	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้รวมคำนวณเช่นเดียวกับ underlying equity
	2. short (long) fixed / floating rate bonds (ขึ้นอยู่กับสัญญา swaps นั้น) ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps = $\frac{\text{notional amount of the contract}}{[1 + r_{t(\text{fixed}) / (\text{float})}]^{t(\text{fixed}) / (\text{float})}}$ ³⁴	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
9. Currency swaps 9.1 swap ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย [การ swap ภาระจ่าย (สิทธิรับ)]	1. long (short) Thai baht bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps = $\frac{\text{notional amount of the contract}}{[1 + r_{t(\text{fixed}) / (\text{float})}]^{t(\text{fixed}) / (\text{float})}}$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
	2. short (long) US. Bond ที่มีอายุจนถึงวัน expiration date ของสัญญา swaps = $\frac{\text{notional amount of the contract}}{[1 + r_{t(\text{fixed}) / (\text{float})}]^{t(\text{fixed}) / (\text{float})}}$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้ (หมายเหตุ ให้คำนวณความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศในส่วนที่ 5 ด้วย)	ไม่มี
9.2 swap เฉพาะเงินต้น ไม่ swap ดอกเบี้ย	คิดเช่นเดียวกับ 9.1 ข้างต้น ต่างกันเฉพาะเป็นการมี position ใน zero-coupon bond แทน	คิดเช่นเดียวกับ 9.1	คิดเช่นเดียวกับ 9.1

³³ $t_{(\text{float})}$ หมายถึง ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน reset ดอกเบี้ยครั้งถัดไปของสัญญา swaps

$r_{t(\text{float})}$ หมายถึง risk free rate ที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือจนถึงวัน reset ดอกเบี้ยครั้งถัดไปของสัญญา swaps

³⁴ ค่าอธิบายตาม footnote ที่ 32 หรือ 30 แล้วแต่กรณี

อนุพันธ์	สถานะเทียบเท่า (Equivalent position)	การคำนวณค่าความเสี่ยง	
		general market risk	specific risk
10. Long (short) forwards / futures on gold ที่ underlying คือทองคำในประเทศ เช่น Gold futures (GF) ในตลาด TFEX	1. long (short) the underlying = current value of gold	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้รวมคำนวณเช่นเดียวกับ gold	ไม่มี
	2. short (long) zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา = <u>exercise value of the contract</u> $(1+r_s)^s$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้	ไม่มี
11. Long (short) forwards / futures on gold ที่ underlying คือทองคำที่อ้างอิงสกุลเงินต่างประเทศ เช่น COMEX Gold futures (GC) ในตลาด COMEX หรือ Gold online futures ในตลาด TFEX	1. long (short) the underlying = current value of gold	นำสถานะเทียบเท่าที่ได้รวมคำนวณเช่นเดียวกับ gold	ไม่มี
	2. short (long) foreign zero-coupon bond ที่มีอายุจนถึงวัน settlement date ของสัญญา = <u>exercise value of the contract</u> $(1+r_f)^f$	นำไปคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศ	ไม่มี

ภาคผนวก 1

รายชื่อประเทศและดัชนีหลักของกลุ่มประเทศ Developed Market

กลุ่ม Developed Market (DM)	
ประเทศ	ดัชนีหลัก
Australia	S&P/ASX 20
Austria	ATX
Belgium	BEL 20
Canada	S&P/TSX 60
Denmark	OMX Copenhagen 20
Finland	OMX Helsinki 25
France	CAC 40
Germany	DAX
Hong Kong	Hang Seng Index
Ireland	ISEQ 20
Israel	TA-25 Index
Italy	FTSE MIB
Japan	Nikkei 500
Luxembourg	LuxX Index
Netherlands	AEX-INDEX
New Zealand	S&P/NZX 50 Index
Norway	OBX Index
Portugal	PSI 20
Singapore	Straits Times Index
South Korea	KOSPI 100
Spain	IBEX 35
Sweden	OMX Stockholm 30
Switzerland	Swiss Market Index
United Kingdom	FTSE 100
USA	S&P 500

ภาคผนวก 2

รายชื่อประเทศและดัชนีหลักของกลุ่มประเทศ Emerging Market

กลุ่ม Emerging Market (EM)	
ประเทศ	ดัชนีหลัก
Brazil	Bovespa Index
Chile	IPSA
China	SSE 50
Columbia	COLCAP
Czech Republic	PX Index
Egypt	EGX 30 Index
Greece	FTSE/Athex Large Cap
Hungary	BUX
India	CNX Nifty
Indonesia	LQ 45
Kuwait	Kuwait All-Share Index
Malaysia	FTSE Bursa Malaysia KLCI
Mexico	IPC
Pakistan	Karachi 100
Peru	IGBVL
Philippines	PSE Composite Index
Poland	WIG30
Russia	RTS Index
Saudi Arabia	Tadawul All Share Index
South Africa	FTSE/JSE Top 40 Index
Taiwan	FTSE TWSE Taiwan 50 Index
Turkey	ISE 30 Index
Qatar	QE General
United Arab Emirates	FTSE Nasdaq Dubai UAE 20 Index

-ร่าง-

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ สธ. /๒๕๖

เรื่อง การกำหนดรายการเพิ่มเติมสำหรับสินทรัพย์สภาพคล่อง

หนี้สินพิเศษและหนี้สินรวมในการคำนวณ

เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง การดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ประกาศการดำรงเงินกองทุน” หมายความว่า ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจ

ข้อ ๒ ให้รายการดังต่อไปนี้ เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องตามประกาศการดำรงเงินกองทุน

(๑) ลูกหนี้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(๒) ลูกหนี้สำนักหักบัญชี หรือสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(๓) ลูกหนี้ระหว่างบริษัทหลักทรัพย์

(๔) ลูกหนี้อื่นตามที่กำหนดในคำอธิบายประกอบการรายงานการคำนวณเงินกองทุนที่จัดไว้บนเว็บไซต์ของสำนักงานตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการคำนวณและการรายงานการคำนวณเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจและข้อกำหนดในกรณีที่ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้

ข้อ ๓ ให้รายการดังต่อไปนี้ เป็นหนี้สินพิเศษตามประกาศการดำรงเงินกองทุน

(๑) เจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ที่เกิดจากการจับคู่ผู้ซื้อและผู้ขายภายใต้ผู้ให้บริการรายเดียวกันในลักษณะการซื้อขายรายใหญ่ (big lot) ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการซื้อขายการชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

(๒) หนี้สินจากการซื้อตราสารหนี้ภาครัฐที่มีการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์แบบ delivery versus payment (DVP)

(๓) หนี้สินรอดตัดบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่มีภาระต้องชำระหรือสูญเสียกระแสเงินสดในอนาคต

(๔) หนี้สินจากการค้างจ่ายเงินค่าขายหลักทรัพย์คืนให้แก่ลูกค้า เนื่องจากมีคำสั่งจากหน่วยงานของรัฐให้อายัดเงินดังกล่าว

(๕) หนี้สินจากการรับฝากหรือเป็นตัวแทนรับฝากทรัพย์สินจากการประกอบธุรกิจอื่นที่ผู้ประกอบการธุรกิจมีการแยกทรัพย์สินที่รับฝากดังกล่าวออกจากทรัพย์สินของผู้ประกอบการธุรกิจอย่างชัดเจน

(๖) หนี้สินอื่นที่สำนักงานผ่อนผันให้เป็นหนี้สินพิเศษ โดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสงค์จะขอผ่อนผันยื่นคำขอพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบคำขอตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนต่อสำนักงาน ทั้งนี้ ตามขั้นตอนและวิธีการที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

ข้อ ๔ ให้รายการหนี้สินที่ปรากฏในงบการเงินซึ่งเป็นหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ผู้เช่าสามารถยกเลิกสัญญาได้ภายหลังจากหักส่วนที่เป็นหนี้สินหรือเบี้ยปรับทั้งหมดในการบอกเลิกสัญญาดังกล่าวตลอดอายุสัญญาแล้ว ไม่ถือเป็นหนี้สินรวมตามประกาศการดำรงเงินกองทุน

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่
ประกาศ ณ วันที่

เป็นต้นไป

(นางพรอนงค์ บุชราตระกูล)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์